

1-11
2. kötet
18. kötet
1-73. máj. 1939

Rauchbauer Ödönnek súlyos autóbalesete Tudósítás a 3 ik oldalon

DEBRECZEN

A.M.N. MIZEM
HUNGARISTÁNYA

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED.
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, I. SZÁM.

Debrecen, 1939 január 1 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

Hozz rá vig esztendőt...

Ismét lepergett egy év a végtelen idők rokkán új esztendő hajnala virradt ránk, telve méhében reánk várakozó ismeretlen történésekkel, még nem is sejtett eseményekkel. Ki tudja fellebbenteni az idő fátyolát, ki tudná megmondani: mit hoz számunkra az 1939. esztendő? Nem tudja sem az egyén, sem a nagy közösség, a nemzet...

Mikor elindultunk a most letűnt év kezdetén, tele voltunk hittel, reménységgel a jövő iránt. Jobb idők eljövételében bíztott a magyar, boldogulást várt minden téren. Ha nem is váltotta be mindenben a reményeket az elmúlt esztendő, a nemzeti szent vágyak beteljesülését részben elősegítette,

Észak felé leomlott a trianoni határok

és a Felvidék jelentős részének visszacsatolása szép magyar álmok valóra válása volt. Ragyogó napokat könyvelhetünk el a magyar nemzet történetében. Szép volt, fellemlő volt a visszacsatolás ténye. Egy volt a magyarság a nagy örömben. A nemzet ősi erői gyönyörűen bontakoztak ki.

A nemzeti öntudat és magabizás nagyszerűen inkarnálódott honvédségünk felkészültségében.

Az elmúlt esztendő nemcsak hogy visszahozta az ősi földek egy részét, de visszahozta az ország katonai erejét. Ebben az évben hulltak le a katonai korlátozások, melyeket igaztalanul raktak Trianonban az országra és nem telt bele csak egy-két hónap, már teljesen készen állott hadseregünk, felkészülve ama válságos hónapokban minden eshetőségre. A magyar ősi katonai szelleme, párosulva hadseregünk hívatott vezetőinek nagy képességeivel, csodát művelt.

Olyan kemény és ütőképes haderő állt a jogos magyar követelések mögött, melyre biztosan építhetett az ország,

melynek kezében jöhelyen van a nemzet szent érdeke. Azt az odaadást, elszántságot, melyet dicső honvédségünk minden rendű és rangú tagja tanúsított a külpolitikai válság hónapjaiban,

úgy kell megbecsülni, mint a nemzeti nagyság zálogát.

Minden elismerés illesse tehát a múlt évi nagyszerű teljesítményért honvédségünket. Mert, ha nem is került sor fegyveres beavatkozásra, ha szerencsére nem hullt a drága magyar vér, de a magyar hadsereg felkészültsége, történelmi gyökereiből kiágazó pompás szelleme, a modern harcászat követelményeinek teljes mértékben megfelelő beállítottsága visszaadta a nemzet öntudatát, erejét, mely nélkül hiábavaló lenne minden jog és igazság.

Ebből pedig az a tanulság, hogy továbbra is minden áldozatot meg kell hoznunk honvédségünkért,

annak további korszerű fejlesztéséért és alátámasztásáért. A jövőben minden attól függ, hogy milyen katonai erőt tud az ország mutatni, már pedig bizonyos,

hogy nem nyugalmas napok jönnek, hanem egy új európai elrendeződés korszaka,

melyben ugyancsak meg kell állani lábunkon, ha azt akarjuk, hogy országunkon ejtett nagy igazságtalanság az egész vonalon reparáltassék. A nemzeti jövő iránya tehát az új esztendőben is elsősorban:

Mindent a hadseregért!

A nagy nemzeti feladatok követelményei közé tartozik a belső megerősödés is.

A Felvidék visszacsatolásának örömtünetei után bizony eljöttek a szürke hétköznapok telve gondnal, bajjal.

Ha az év végén mérleget csinál a magyar társadalom különböző rétege, bizony nem számolhat el valami túl jó esztendővel. A belső gazdasági élet felvirágzásától még messze vagyunk. A gazda, iparos, kereskedő, az értelmiségi osztály nem furdótt tejben-vajban az elmúlt esztendőben sem.

Megsokasodtak a gondok a magyar portákon.

A szociális alkotások és átalakulás tempóját is mérsékeltek a kényszerítő körülmények, melyek velejárói voltak a lezajlott évfelkészítéseknek. Az év elején még megcsilllogott a remény, hogy belső gazdasági életünk meghozza a korszerű átalakulást, a jobb napokat és életlehetőségeket a dolgozók számára,

de az év végén, most csak kezdeti lépésekről lehet beszélni.

Az elkövetkeztet év feladatai közé kell számítani azokat az intézkedéseket, reformokat, melyektől fellendülést, tömegjólétet, a nemzeti jövedelmek igazságosabb megosztását remélhetjük.

Szűkebb hazánkkal, Debrecennel kapcsolatban is az új évre kell átvinnünk az elmúlt évre várt remények beteljesülését. A felmerülő feladatok pedig megsokasodtak új kötelességekkel. Ehhez kell soroznunk azt, ami a Felvidék visszatérésével áll elő, mint új lehetőség.

Kevés szó esett még róla, de annál inkább hangsúlyozandó, hogy

a visszatért Felvidék keleti részét intenzíven bele kell kapcsolni Debrecen

kulturális és gazdasági életébe.

Debrecen távolabbi „Hinterlandjának” számított az elszakítás előtt, a béke, sőt a háború éveiben is a Felvidéknek az a keleti része, mely most visszatért az anyaországhoz.

Olyan lehetőségekhez jutott most Debrecen, melyet kimélyíteni, felhasználni elsődrendű kötelesség.

Kulturális, gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok felvételére gondolunk elsősorban. És nemcsak partikuláris érdekből, hanem nagy nemzeti szempontokból is.

A legmagyarabb város, Debrecen, kell hogy most betöltse azt a hivatását, amely őt az északkeleti országgrésznak elméletileg fővárosává teszi.

Az az erős magyar szellemiség, mely Debrecen tradícióiban gyökerezik, kell, hogy vonzó erőt gyakoroljon a visszatért keleti részekre, kell, hogy erős gazdasági kapcsolatok fejlődjenek ki, kell, hogy kulturális sugárzás áradjon ki a nagy magyar városból visszatért testvéreink felé.

Mi lenne a gyakorlati megvalósítás?

Elsősorban olyan közlekedési politika kezdeményezése, mely ténylegesen közelebb hozza Debrecenhez északi testvéreinket és elősegíti a kulturális és gazdasági bekapcsolódást.

Gyorsan és idejében kell üstökön ragadni a problémát. Az egészséges decentralizáció következménye, hogy ne vonzódjon minden Budapesthez, hanem a vidéki nagy városok képezzenek erős centrumokat. Debrecen végre abba a helyzetbe jutott, hogy észak felé kitágultak a lehetőségek nagyobb területek idecsatolására. Sokat várhatunk a miskolci vasúti szárny kiépítésétől, valamint olyan menetrend megállapításától, mely idekapcsolja a könnyű és kényelmes utazás révén a visszatért Felvidék egy részét.

Debrecenre, a város vezetésére és egyéb illetékesekre vár az a feladat, hogy kulturális és gazdasági megmozdulások révén elősegítse az érzelmi és kereskedelmi bekapcsolódást.

Az ideai TIKÁV-ra már ennek az elgondolásnak a jegyében kellene készülni,

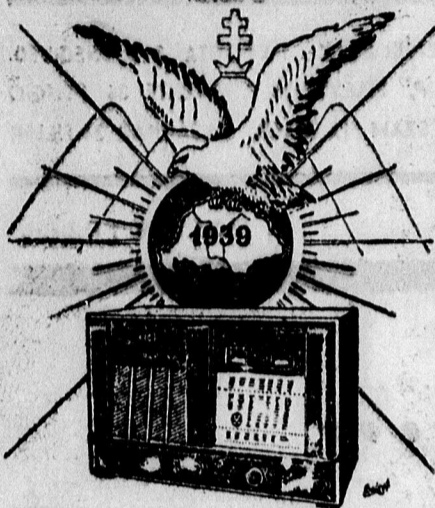
a város pedig idegenforgalmi propandáját sűrűn terjessze ki a Felvidékre. Első lépésnek jó lenne már most olcsó utazási lehetőségek, Fülleres vonatok indítását kérni Beregszászról, Ungvárról stb. Debrecenbe.

Ezek csak részletek. Mindenesetre egy jól átgondolt és átfogó programot kell megállapítani, hogy a valóságban is Debrecen centruma legyen a visszatért Felvidék keleti részének.

Alantl rádiót bemutatja:
S O L I É S Z

Kályvín tér 2.

SZERB-MAGYAR JÖVŐT
BÖLDÖG UJÉVET
Kíván-e

Standard Radio

Bemutatja

Földes Sándor

Püspöki palota

Vegye meg

Neumann József

rádiószaküzletében

Piac u. 27. Telefon 11-27

Országos vonatkozásban mit várunk az új esztendőből.

Várunk egy új lelkeséget. Várjuk ezt a lelkeséget nem a most túlon-túl divattá lett népi alapon, hanem

a történelmi hagyományokon alapuló magyar nemzeti alapon.

Első nagy királyunk szellemében szeretnők nagynak és boldognak látni ezt a sokat szenvedett hazát, abban a szellemben, mely testvérré teszi minden becsületes honszeretettől eltelt polgárát ennek a hazának.

Várjuk, hogy a gyűlölködés kivetődjék a közéletből, a társadalmi életből, várjuk a keresztény, a krisztusi erkölcsök diadalát,

várjuk, hogy ennek jegyében oldjanak meg minden problémát, várjuk a belső nyugalmat, az alkotó munka fokozott tempóját, a szociális igazságon alapuló általános befolyásos beosztását, várunk oly hatalmas lelki összefogást, mely nem csoportokra osztja az ország lakóit, hanem egy igazi nagy nemzeti egységbe foglalja össze, várjuk megteremtését az őszinte magyar testvériségnek, várjuk az elesettek felemelését és várjuk a sok jó szándékot, erős akaratot, de megértést is

mindenekfelett fellismerését az igazi nagy nemzeti öncéltségnek,

nehogy ingoványba jussan ennek a sokat szenvedett és megpróbáltatott nemzetnek az útja, hanem felfelé, a teljes feltámadás felé.

A Himnusz szerző költővel sóvárogva óhajtjuk:

Hozz rá víg esztendőt...

Belpolitikai élet az Újév kezdetén

Január 12-én ül össze a képviselőház

Az újév kezdetén megindul a belpolitikai élet. A vezető politikások újévi nyilatkozatait vezetik be az új esztendő. Imrédy miniszterelnök újév alkalmából beszédet mond a nála tisztelgő NEM küldöttség előtt. Eckhardt Tibor, a Független Kisgazdapárt vezére január 2-án tesz politikai nyilatkozatot, amikor is pártja üdvözlését fogadja. A NEM január 5-én tartja az újévben első értekezletét, melyen előreláthatólag a felgyógyult gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter már ismertetni fogja az új földbirtokpolitikai javas-

latot. A NEM ügyvezető zsidóbizottsága megkezdte a zsidójavaslat tárgyalását. Január 12-én összehívta a képviselőház, az ülés napirendjén a keresethalmozási törvényjavaslat szerepel, de ennek tárgyalásával rövidesen végeznek és azután nyomban sor kerül a honvédelmi javaslat tárgyalására, ezt követően pedig a zsidójavaslatra. Január 8-án adják át az önelvétel mandátumát Imrédy miniszterelnöknek, a kerületben ugyanis egyhangú választás lesz, miután, ellenjelölt nem lépett fel.

Februárban megkezdik a gyermeknevelési pótlékok kintalását a munkások részére

Egyelőre csak azokra az üzemekre vonatkozik az új törvény, melyek legalább husz munkást foglalkoztatnak.

Az Országos Törvénytarban tegnap jelent meg az iparban (kereskedelemben), valamint a bányaszatban és kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló törvény s ma már a hivatalos lap közli a végrehajtási utasítást, amelyből örömmel veheti tudomásul az ország munkássága, hogy január 1-ével felállítják a szakmai családi pénztárakat.

Ugyancsak januárban az igényjogosultak részéről meg kell történniök a bejelentéseknek és februárban megkezdik a gyermeknevelési pótlékok kifizetését. Hét szakmai családpénztárt állított fel az ipariügyi miniszter.

Egyelőre azokra az üzemekre és vállalatokra vonatkozóan lép életbe a törvény, amelyek legalább husz a törvény hatálya alá eső alkalmazottat foglalkoztatnak. A gyermeknevelési pótlékra igényjogosultság van a napszámosoknak, szolgáknak, iparossegédeknek, segédmunkásoknak, szakmunkásoknak, előmunkásoknak, kocsisoknak, gépiárművezetőknek, kocsikísérőknek, takarítóknek, tüzelőknek, éjjeli őröknek, kapusoknak, az ügyvezető segédmestereknek és mestereknek, a művezetőknek, a csilléseknek, a segédvájároknak és

vájároknak.

Nem esik azonban a törvény hatálya alá a tanonc, a kereskedősegéd és a tisztviselő.

A gyermeknevelési pótlékot tudvalevően olyan alapról fogják fizetni, amely teljes egészében a munkaadók hozzájárulásából jön létre. Az ipariügyi miniszter 48 pengőben állapította meg azt a járulékot, amelyet a munkaadóknak minden munkás után évenként a családpénztár eljára fizetniük kell. A járulékot negyedévi részletekben, minden január, április

B. U. É. K.

HURAY

július és október 5-ig fizetik be a munkaadók a szakmai családpénztárba. Ezenkívül a járulék 5 százalékát a családpénztár fenntartására külön hozzájárulás címen kell befizetni.

A gyermekeként ötpengős nevelési pótlékot első alkalommal az a munkavállaló kapja, aki 1939 januárjában legalább 15 munkanapra vagy négy bétlen hetenként legalább három munkanapra kapott munkabért. Az igényjogosultaknak munkaadójuknál január 25-ig kell jelentkezniök.

Ki kell tölteniök a hivatalos bejelentőlapot, amelyet ugyancsak a munkaadók boosátnak rendelkezésre. Csatolniuk kell a gyerekek születési anyakönyvi kivonatát és a helyi hatóságoknak arra vonatkozó igazolását, hogy a bejelentőt terhelj a gyermek eltartásának kötelezettsége és hogy valóban ő gondoskodik a gyermek eltartásáról.

A hivatalos lap mai száma felsorolja azoknak a vállalatoknak a neveit, amelyek a családpénztár kötelekbe tartoznak. Ezek alkalmazottai jogosultak egyelőre a gyermeknevelési pótlékra.

B. u. é. k.

vevőinek, ismerőseinek

Markovics Sándor

hentes, mészáros és csemege-üzlete

Debrecen, Piac u. 71. Telefon: 29-41.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet szelvényét vált a Csokonai Színház földszinti lítkéri terében.

Hungária filmszínház

MA, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn 5, 7, 9-kor UTOLJARA

Mintaházasság

és a SZINES TRÜKKFILM kiegészítés.

Az Apollóban

MA, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn 5, 7, 9-kor UTOLJARA

ROBERT TAYLOR-val az

Oxfordi diák

VILÁGHIRADÓK!

Megszünt négy budapesti hétfői lap

A négy helyett egy új hétfői reggeli lap jelenik meg

Budapest, december 31. Tegnap megalakult a Hétfői Reggeli Lapkiadó KFT. A KFT alapítói: Lázár Miklós, Lévai Jenő, dr Elek Hugó és Vadnai Endre. Az új lapkiadó társaság megalakulásával egyidejűleg megszűnnek a Reggeli, Reggeli Újság, a Hétfői Napló és a Magyar Hétfői című hétfői lapok. Az új lapkiadó társaság engedélyt nyert arra, hogy Hétfői Reggeli címen politikai hetilapot jelentessen meg. Az engedély szerint a Hétfői Reggeli első száma holnap este jelenhetik meg.

Boldog Ujévet

Kíván

Kardos László

vászonkereskedése

Rauchbauer Ödön debreceni földbirtokos és felesége súlyos autóbalesete

A kenderesi országúton egy teherautó szétzúzta autójukat Rauchbauer Ödön súlyoskoponyacsonttöréseket, felesége borda és medencecsonttöréseket szenvedett A debreceni klinikán operálták meg a sérülteket

A havas, síkos országút súlyos szerencsétlenségeket okozott a kenderesi országúton tegnap délelőtt 10 órakor. A kenderesi országúton rohogott autóján felesége társaságában Rauchbauer Ödön debreceni ismert földbirtokos és sertéskereskedő. Az autót a soffőr vezette és minden baj nélkül érték el Debrecenről Kenderesig.

A falu alatt hirtelen egy nagy lökés érte az autót és lerepült a széles országútról a könnyű személyautó, összeütközött egy nagy MATEOSZ teherautóval.

megsérült. A sérülteket ott a havas országúton első segélyben részesítették, majd bevitték őket a faluba, ahol a községi orvos vette őket ápolás alá. Láttá az orvos, hogy a sérülések igen súlyosak és azonnali operációt tesznek szükségessé. Telefonáltak Debrecenbe és mentőautót kértek, hogy beszállíthassák a sérülteket a klinikára. Dr. Dobay mentőorvossal kiszárgaldott az autó és a délutáni órákban már a sebészeti klinikán fekvő a súlyosan sérült házaspár.

A sebészeti klinika igazgatója, dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár

Boldog ujévet kíván

Aszmann Ferenc

Az összeütközés ereje olyan nagy volt, hogy a személyautó valóságban szétrepült és még az ülés is kirepült az árokba az autóból. Az ajtók kitörték és a roncsolt autóból vértől borítva ájultan feküdt Rauchbauer Ödön.

Az arcát előntötte a vér, mely bőségesen ömlött a repedt koponya által széttépett erekből.

A felesége is mozdulatlanul hevert, elájult, de vérző sebet nem láttak rajta a nagy teherautóról legrúgó emberek, akik első segélyben részesítették őket. Rauchbauerék soffőrije is

maga végezte az operációt. A műtét sikerült és úgy Rauchbauer Ödön, mint a felesége sikeresen állták ki az operációt. A műtősztről visszakerültek a betegszobába és

néhány óra múlva már eszméletre is tértek.

Az operáció pedig igen súlyos volt.

Rauchbauer Ödön a karambol következtében valóságban megskalpolódott és 35 öltéssel varrták be a sebet a fején.

Súlyos Rauchbauer Ödönre állapota is, mert két bordája tört el és kétszeres medencecsonttörést is szenvedett.

Eszméletre térésük után egybehangzóan mondták el, hogy beszélgettek nyugodtan az autóban és számították, hogy mennyi idő múlva érkeznek Budapestre. Nem láttak akadályt az úton autójuk előtt és egyszerre csak egy hatalmas lökést éretek, de hogy mi történt, nem tudják, mert elájultak. Nem látták, hogy összeütközés, vagy árokba fordulás történt-e. Eszméletre csak az első segélynyújtás után tértek, de csak rövid időre és újra elájultak és órákon át heverték eszméletlenül.

Allapotukban javulás következtett be a klinikán operáció után

Vígyszínház

Az újév legvidámabb magyar filmje:

Nincsenek véletlenek

TURAY IDA

SZILASGY, JUHASZ.

Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órákor

Alanti rádiót bemutatja: **Soltész Kálmán tér 2.**

Bemutatja:

Földes Sándor

Püspöki palota

Készéggel bemutatja

Gulyás rádiószaküzlet

Piac u. 59. Telefon 32-19.

VEGYE MEG

Neumann József rádiószaküzletében

Piac u.27.

Telefon 11-27

és hosszabb ideig beszélgettek is már a látogatókkal, barátokkal, akik szombaton délután a sebészeti klinikára siettek ki, hogy meglássák őket.

A esendőség a karambol ügyében megindította a vizsgálatot és részletesen kikérdezte a soffőröket. A hivatalos jelentést még nem hozták nyilvánosságra, de az kétségtelennek látszik, hogy a síkos úton megcsúszott valamelyik kocsit és úgy történt az összeütközés.

Hétfőn már lezárják a nyomozást az ügyben és a szakértői szemle is tisztázni fogja a karambol minden

részletét és eldönti, kit terhel a felelősség az összeütközésért.

Pótlólag értesülünk, hogy Rauchbauerék soffőrije is rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett.

A soffőrt a szolnoki kórházba vitték ápolás-céljából.

A megindult vizsgálat azt állapította meg, hogy a rossz látási viszony idézte elő a katasztrófát. Sem a személyautó, sem a tehergépkocsi soffőrije nem láttak jól az előttük levő útterepet és nem vették észre, hogy egymásnak rohan a gépkocsi.

Boldog ujévet kíván

a

Földes Sándor cég

Püspöki palota

Uj esztendőre

Visszavágyva szívünk örömeivel köszöntjük olvasóink táborát, azzal a kívánsággal, hogy legyen ez mindenkire gazdagabb, áldottabb, gyümölcsözőbb, mint a múlt vála. S itt mindjárt megkérdezhetté valaki, miért? Hát a múlt év nem hozott eleget? Erre óhajtok feleletet adni, mindjárt az új esztendő küszöbének átlépésekor!

Az Irás azt mondja, munkánk végzésénél nem a hátralevőkre kell tekintenünk, hanem az előttünk levőkre. Mégis mi emberek vissza-visszatérünk a múlthoz, mert szükségét érezzük a történések összegezésének, sokszor mint lerakott alapra akarjuk ráépíteni a jövőt. Az esztendő változás egy darabját jelenti földi létünknek és így óhajtanánk belenézni a jövőbe. Gondolatokkal eltelve, azokba belemerülve keressük a rosszból való kijutást, a sűrűséből a kacsagásba, a terhek igája alól a könnyebb megélhetés útjára. Mindez pedig azért van így, mert az elmúlt esztendők mind megannyi lelki és testi próbára tettek minket. Nem találunk egymásra, amikor megértéssel többet használhatunk volna embertársainknak. A család tettetés útján kijátszották jóhiszeműségünket a számítók és így lettek ámitókká. Megrontották a békeség útját ott, ahol azt erőssé kellett volna tenni. Bizony mindezek a jelenségek elvonultak életünk útjain, a társadalomban, az egyházakban és a családban. Miért? Az emberi dicsőségért, amikor az ember önmaga akar alkotni emberi erejével építeni újat és mindig csak újabbat. Sokszor tudatlanul — legalább így mondják — assák az emberek az elválasztó árkokat, szakadékokat, egymás között, hogy ne tudjanak egymással kezét fogni a jó s így Istennek tetsző munkára. Át akarják ugrani egy szökkenéssel a szakadékokat, egy nyájas köszöntéssel letakarni szeretetlenségük bántásait.

Bizony szegényekké lettünk a jobban, az áldást követelők, de nem voltunk érte soha hálások s így talán szűkebben vettük, a gyümölcs pedig nem lett zamatos, üdítő, de fanyar és betegséget okozó. A láthatatlan kéz bizony oda írja paloták és kunyhók falára az ítélet örök igazságát: könnyűnek találtattál!

Az örök kegyelem mégis idáig vezetett, hogy új esztendőt mondhatunk magunkénak, nem törölte el földi létünket, hitünk azt mondja, célja van velünk! Térjünk hát az egyetlen útra, mely örök isteni és nem össze kuszált emberi út. Ez a tökéletesség útja, neu a technikában az egymás legyőzésének minél jobban kifinomított álarcában, hanem a békeség és a szeretet szolgálatában. Nem a kis embereknek, az egyszerűeknek kell ezt hirdetni, mint jó szót, hanem elkezdni ott, ahol magukat többre tartják a vezérségben hivalkodók másoknál. Nem a rang és cím ad kedvséget és erősséget mikor szükségünk van az emberek támogatására, hanem az amit tettünk önzetlennél, a kicsinyekért, az elesettekért, a nyomorultakért!

Az új esztendő előrelátás nem emberi erőlködés lesz, ha Istenbe vetett hittel indulunk el, hanem az ő kijelentése, amellyel vezet életünket. Nem én akarok úrrá lenni e világban, hanem csak eszköze lenni Istennek, aki esztendeinkhez esztendőket ad kegyelméből. Így látom meg a magam és családom sorsát, így az egyházamé és még mindig szenvedő hazám jövőjét. Az út egy, melyen megállni lehet, tovább nem lehet, de erőt gyűjteni igen, hogy minden emberi gyarlóság felett felegyogjon az isteni szeretet verőfényes napja, mely beragyogja az előttünk levő utat, áldást hint és megérleli a jó gyümölcselt mindennapi munkánknak. Boldog új esztendőt mindnyájunknak, akik ezt úgy várjuk, mint a nagybeteg az egészség visszatérését, vagy a fogoly szabadságának megérkezését.

Siposs Imre

Ebben az évben nagy lendülettel indul meg Debrecenben a repülőélet

Allandó motoros és motornélküli pilótaképzés lesz. — A Hortobágyon vitorlázó repülőtáborozás lesz a nyáron. A társadalom nagy megértéssel siet a sportrepülés és pilótaképzés előmozdítására.

A Debreceni Repülő Club választmányának nagyjelentőségű ülését tartott dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár elnöklésével. Az ülésen megjelent Budapesti gróf Zichy Nándor társelnök, az országos sportrepülőügyek helyettes vezetője, a helybeli előkelőségek közül ott volt eberswaldi Siegler Géza altábornagy, hadtestparancsnok, Lossonczy István főispán, Belzsay őrnagy vezérkari főnök, Szakvály László százados repülőterparancsnok, Dürr Károly főhadnagy, Kiss Károly dr. tankerületi főigazgató, dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos, dr. Karósa Pfeller József h. tisztifőorvos, Des Combes Henrik főmérnök, dr. Erdélyi László orvos, Mees Balogh István gyógyszerész, Wieser Fáy Aladár az ifjúsági repülőügyek előadója, dr. Des Combes László klubügysz és még sok más előkelőség.

Dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár, ügyvezető alelnök üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Stepper Károly klubkapitány szabadelőadás keretében tájékoztatta a választmányt a klub eddigi életéről, tevékenységéről. A hangárok építése és hasonló ügyekben a jelentése alapján felhatalmazást adtak a műszaki bizottságnak a tárgyalásra. Az üzemanyagot és a gépeket az állam adja a kiképzéshez. Nagyon fontos munkája lesz a klubnak az a terület, ahol kiképzésben részesítik az érettségizett ifjakat, akik aztán mint önkéntesek vonulnak be szolgálatra a pilótákhoz.

Az előzetes képzést azonban már a középiskolák alsó osztályaiban megkezdik a megalkotandó aero körökben. Hasonlóképpen bekapcsolódnak a cserkészek is a repülőképzés munkájába, sőt a 400 főt számláló levante egyesületek is.

Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy kipróbált vitorlázó szakférfit nyertek meg a faipari szakiskolai művezető személyében. Remélik, hogy a tavaszra már lesz 3-4 Zörling rendszerű repülőgépe a klubnak.

A Kereskedő Társulat dísztermében nagyszabású aviatikai kiállítást rendeznek, ahol már bemutatják majd a klub tulajdonát képező gépeket is. Motoros repülőgépet is kap a klub.

Anyagban is, pénzben is szép meajánlások történtek és a klub választmányára melegen köszönetet mondott Varga Géza kádarmesternek, aki a maga keveséből is szép áldozatot hozott, 50 pengőt felajánlott és munkával is segíti a gépépítést, továbbá egy névtelen adakozónak, aki szerzősámokat és lódákat adott.

A Horty Miklós repülőalapról is kap támogatást a klub. Az Aero Szövetség 600 pengőt adott jutalomként, mert a klub négy pilótát képezett ki. A benzinvállalatokhoz is kérelemmel fordulnak, hogy benzint és olajüzemanyagot ajánljanak fel, még pedig állandóan havonként bizonyos mennyiséget.

A francia, angol és német hivatalos repülőkörökkel összeköttetést tartanak fenn. Mivel a Hortobágy kiválóan alkalmas légköri viszonyai miatt a vitorlázó repülésre, ott nyári tábor tartanak nagy repülőbemutatóval egybekötve.

A választmány köszönetet szavazott

A választmány köszönettel vette tudomásul a gazdasági ügyek ilyen szép rendben és lelkiismeretes pontossággal történt vezetését.

Végül gróf Zichy Nándor szólt fel. Beszámolt arról, mi történt az Aero Szövetség megalakulása óta a sportrepülés terén. Körülbelül kétféleképpen

Boldog újévet kíván

mélyen tisztelt vevőinek és kedves ismerőseinek

Gulyás csillár, rádió

szaküzlet tulajdonosa

TELEFON: 32-19. PIAC UTCA 59.

Wieser Fáy Aladárnak azért a nagy munkáért, amellyel a debreceni ifjúság beszerzésén fáradozott a repülés ügyébe. Ugyancsak köszönetet mondtak viléz Fejér István igazgatónak, aki az Arany Bikában két motoros növendék tanulását tette lehetővé ellátás nyújtásával.

Stepper javaslatára kimondta a választmány, hogy belép az Aero Szövetségbe tagul.

A szép és mindenre kiterjedő előadás után a választmány egyhangulag melegehangú köszönetet szavazott dr. Stepper Károly klubkapitánynak azért a nagy agilitással és pártatlan ügyszerelettel végzett munkájáért, amellyel a klub életét eddig is vitte és odáig fejlesztette, hogy most már gyakorlatilag is a legszebb reményekre jogosítónan megkezdhetik a gyakorlati munkájukat.

Ezután Grassl Herbert idegenforgalmi irodai igazgató, D. R. C. gazdasági ügyeinek vezetője tett jelentést a költészetvel kapcsolatos kérdésekről. Bejelentette, hogy a Légügyi Hivataltól kapott anyagi támogatásból repülőgépeket rendeltek, esőrlőautót vásároltak, amelyre a vitorlázó repülésnél van szükség. Közölte, hogy a következő adományokat kapták eddig: Sebestyén Lajos építész 150 P, Debreceni Helyi Vasút 100 P, Arany Bika 149.60 P, Sajó István 10 P, Debreceni Sportrepülő Egyesület 29.30 P, Varga Géza 50 P, ebből 10 P már befolyt, Légügyi Hivatal 5408 P. Az összes bevétel eddig 6246.65 pengő volt. Ebből rendeltek egy Tücsök és egy Vöcsök típusu gépet és a esőrlőautót.

A klubház építésére Szesztina Nagybalak Jenő 1000 pengőt, a fakeskedők együttesen 600 pengő értékű faanyagot, az Ipartestület a villanyszerelési munkát, az Alföldi Takarékszövetkezet 20.000 darab téglát, a város 2700 pengőt, az Országos Idegenforgalmi Hivatal 3734 pengőt ad. A nyulási repülőter planirozására a város 30.000 pengő értékű inségmunkát ad, a műszaki vezetésről a klubnak kell gondoskodni.

pengő gyűlt össze a motoros és motornélküli repülés céljaira.

Mint érdekességet említette, hogy a Légügyi Hivatal az Aero Szövetséggel szemben azt a kívánságot támasztotta, hogy 1939 október 1-ére 120 elsőfokú motoros pilótát képezzen ki az alája tartozó repülőklubok és egyesületekben. A kiképzettek közül 70 százaléknak karpaszomány viselésére jögszultnak és 30 százaléknak legénysegi állományú egyénnek kell lennie. — 1940-re pedig a Légügyi Hivatal 120 harmadfokú pilóta kiképzését követeli meg a Szövetségtől. A jövőben érdekes változás lesz a Légügyi Hivatal szolgálatába felveendő előképzetségére nézve is, amennyiben csak olyan motoros pilótát vesz át a Légügyi Hivatal pilótává, akik a motornélküli repülésben is teljes kiképzést nyertek. A selejtezés tehát itt fog történni. 1939 októberére azonban 120-nál sokkal több pilótát kell kiképezni. A Szövetség támogatja a Debreceni Repülő Clubot és pedig azon az alapon, hogy körülbelül husz repülő órára tehető az az üzemanyag, amennyi szükséges az elsőfokú motorosrepülő kiképzéséhez. A támogatás mértéke ehhez igazodik. A motorospilóta kiképzéséhez a Légügyi Hivatal ad néhány gépet. A Horty Miklós repülőalapról nemcsak a kiképzést, hanem a magyar repülőgéppályást is előmozdítani igyekeznek.

Bejelentette még gróf Zichy Aladár, hogy a tavasszal országos motoros és motornélküli repülőversenyt rendeznek, amelynek bajnokság jellege lesz. A vidékről a versenyre kiküldendő ifjakat Budapestten ellátásban részesítik, hogy költségmentesen vehessenek részt a versenyeken. Megígérte gróf Zichy, hogy a Szövetségben kétszázalékos képviseli a Debreceni Repülő Club érdekeit és munkájának elősegítésére mindent erőfeszítést megtesz.

A választmány lelkes éljenzéssel vette tudomásul a bejelentést, majd dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár elnöki zárószavaival az ülés véget ért.

METEOR MOZAIKUSORA

Ujév napján: Spencer Tracy, Lionel Barrymore főszereplésével:

A TENGHERI TITANOK.

Híradó!

Előadások: 3-tól

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet-szelvényt vált a Csokonai Színház fődíszintéző titkári irodájában.

B. u. é. k.

kedves vevőimnek és ismerőseimnek

Neumann József

rádió, villamosság, csillár és kerékpár szaküzlet

Piac- és Simonffy u. sarok. TELEFON: 11-27.

Eka
Orion
Philips
Standard
Telefunken
Soltész

-R- Soltész
-Á- Soltész
-d- Soltész
-i- Soltész
-Ó- Soltész

Soltész

és boldog ujesztendőt kíván kedves vevőinek

Kálvin tér 2. - Nagytemplomnál.

Ujabb súlyos incidens a cseh-lengyel határon

Lengyelország megtorlással él, kiutasítja a cseheket.

Varsó, december 31. (Havas.) Pénteken újabb határincidens játszódott le a cseh-lengyel határon. Moravska-Ostravában egy lengyel ház szobájába gránátot dobáltak be, egy ember megsebesült. Péntek este ugyanez Moravska-Ostravában kilenc egyén behatolt egy lengyel étterembe és annak tulajdonosát és lengyel vendégeit durván bántalmazták. Nyolc személy súlyosan megsebesült.

Ugyane körökben remélik, hogy ilyen intézkedések kilátásba helyezése arra kényszeríti a cseh hatóságokat, hogy a legrövidebb időn belül véget vetnek hasonló incidenseknek.

Karmasin német államtitkár tiltakozott a szlován kormánynál a hirtelen kitűzött népszámlálás ellen

Pozsony, dec. 31. Karmasin államtitkár Tiso miniszterelnökhöz és Duresánszky miniszterhez táviratot intézett, amelyben tiltakozik a dec. 31-re hirtelen kitűzött népszámlálás ellen. A táviratban többek között ez áll: Az a tény, hogy ennek a fontos intézkedésnek keresztülviteléről a német államtitkárságot nem értesítették, arra enged következtetni, hogy a kor-

mányszat nincs bizalommal ez általa teremtett intézmény iránt. A kizárólag szlovák, számlálóbiztosok megbízása a nyelvi törvényeknek teljes figyelmen kívül hagyása és a német népesoport jövője szempontjából rendkívül fontos népszámlálás előkészítésének hiánya lehetetlenné teszi, hogy az államtitkár felelősséget vállaljon ezért az intézkedésért.

Magyarország nem nézheti tétlenül a csehszlovák sajtó és rádió durva támadását

A legutóbbi napokban a csehszlovák sajtó és rádió minősítetten hangon, sőt lehet mondani: nyomdafestéket nem tűrő hangon intéz támadásokat a magyar állam közigazgatása és kormányzata ellen. A magyar kormány ismétleten megkísérelte mind Prágában, mind Pozsonyban hivatalos úton megállapítani, hogy mi rejlik a Magyarország ellen szórt és amint a bécsi rádió szlovák- és ruszin nyelvű leadása is bizonyítja, külföldre is tovább adott valótlanságok és rágalmak mögött. Biztatásokat kapott, de a hírszolgálati hadjárat nem szűnt meg.

Nem tartja méltóságával összeegyeztethetőnek, de praktikusnak sem, hogy ezt a szokatlan hangnemet átvegye, amely sem Magyarország, sem Cseh-Szlovákia érdekeit nem szolgálhatja. Továbbra is a legjobb viszonyt kívánja fenntartani szlovák szomszédjával,

A magyar kormány a mai napon újból felhívta a prágai kormány figyelmét, hogy ezt a fokozódó agitációt Magyarország ellen, amelyet mind Cseh-Szlovákiában, mind Cseh-Szlovákián kívül folytatnak, nem nézheti tétlenül. Nem kívánja azon az úton követni a cseh és szlovák hírszolgálati szerveket, amelyet azok maguknak választottak.

amelynek előfeltételeit mind külföldön, mind magyar földön megteremtette.

Sajnos, a magyar közönség széles rétegei, amelyek eddig a legnagyobb barátsággal viseltettek a szlovákokkal szemben, a szlovák sajtó hangja és a pozsonyi szabadtéri előadások után kezdenek meg-hökkenni és önkéntelenül felvetődik az a kérdés, vajjon a minden bevezetés nélkül, mintegy paranszóra megindult magyarelles agitáció nem azt a célt szolgálja-e, hogy befolyást gyakoroljon a meglepetésszerűen elrendelt szlovák népszámlálás eredményére. Hiszen emberileg nem volna érthető, ha a szlovákiai magyar kisebbség a mesterségesen táplált terror nyomása alatt és a magyarbarát szlovákság a költött magyarországi rémhírek hatása alatt olyan magatartást tanusítana, amely a szlovák közigazgatási hatóságok előzetesen kihirdetett optimizmusát a

népszámlálást illetően alátámasztaná.

Boldog Ujesztendőt

kíván összes vevőinek

Böde Gyula kft. és alkalmazottai

A francia „filmkirály” 400 millió frankot sikkasztott

Páris, dec. 31. A Pathé Natan filmvállalat botránya egyre nagyobb méreteket ölt. A sajtó eleinte csak 8 millió, majd 30 millió, később pedig 400 millió eszlási úgyról beszélt. Az Exceelsior már úgy tudja, hogy Natal Tannenaph, a letartóztatott francia „filmkirály” több mint 600 millió frankkal károsította meg ügyfeleit. 33, csupán papíron létező vállalatot hozott létre és ravasz eszlőfogásokkal esalta lepre a takaré-

tókt. A károsultak száma mintegy 7000-re rug. Robert Dirlor, a szindikátusba tömörült kárvalottak egyik jogtanácsosa, újságírók előtt kijelentette, hogy a filmkirály és büntársai 5 év alatt 605 millió frankot sikkasztottak el. A filmvállalat pénztárában ma egyetlen fillér sincs. A Petit Parisien szerint filmkörökben kijelentik, hogy a botrány méreteiben még a híres Staviszki botrányt is felülmúlja.

Lindenberger apostoli kormányzó pásztorlevele

Utasításokat ad a »Mózes-vallásúak» megkeresztelésének módzataira

Dr Lindenberger János apostoli kormányzó legutóbbi pásztorlevelében kegyelettel parentálja el dr Ernszt Sándor pápai preláust, székesgyházi kanonokot.

A pásztorlevelében az apostoli kormányzó megemlékezik arról, hogy »napról napra több bejelentés érkezik hozzá, melyben a püebánosok számot adnak arról, az egyházi törvénykönyvnek megfelelőleg, hogy hány felnőtt Mózes-vallású kéri megkeresztelését. Bi-

zonyos — mondja a pásztorlevél — hogy a jelentkezők jószándékkal kéri megkeresztelésüket, még akkor is, ha mellékgondolattal, saját és övéik földi jólétét igyekeznek biztosabb alapra fektetni.

A továbbiakban a pásztorlevél utasítást ad arra, hogy a jelentkezők keresztelésére vonatkozóan az egyházi törvénykönyv útbaigazítást ad. Hangsúlyozza, hogy az előkészítés legalább három hónapig át kell, hogy történjen, hetenként kétórás tanítási idővel. Az Ordinarius engedélyének megérkezése előtt a keresztelést kiszolgáltatni senkinek sem szabad. Egyébként a polgári törvény alakítását mindig be kell tartania a jelentkezőnek. A keresztelés megtörténte az előírt módon előbb a Mózes-vallású illetékes lelkes tudtára adandó.

— Erőteljes, vérmes, kővér emberknél reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kiadós bélürülést biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megélelenti. Kérdezze meg orvosát.

Boldog ujévet kíván
 a
Meteor Csillárgyár Rt.
 Budapest—Debrecen

Az egész országban divat lett a magyaros uriruha
A legujabb divatlap szerint készíti

Tóth Gábor

szabómester

PIAC UCCA 89.

Gebhardt Domonkos a Gazdák Biztosító Szövetkezetének ügyvezető igazgatója lett a BIOSz elnöke

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége pénteken délután tartotta ünnepi teljes ülését, melynek egyetlen tárgya a BIOSz új elnökének beiktatása volt. Megjelentek Csizik Béla pénzügyminiszteri államtitkár és Lechner József miniszteri tanácsos, a Biztosító Magánvállalatok felügyelő hatóságának igazgatója, a felülvéltóság tisztviselői teljes számban.

Az ülést a lelépő elnök, Gergely Tóth nyitotta meg, aki bejelentette, hogy a BIOSz csütörtökön tartott teljes ülésén egyhangúlag választotta meg Gebhardt Domonkos-t, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének ügyvezető igazgatóját, a BIOSz elnökévé.

Méltatta az új elnöknek a biztosítási intézmény érdekében folytatott eddigi, közel 37 éves működését és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy nemcsak a BIOSz, de az egész magyar biztosítási intézmény megtalálta új elnökében azt a hivatott férfiút, aki általános megelégedésre fogja megoldani az a nehéz feladatot, amelyet az egész biztosítási intézmény osztatlan bizalma új díszes méltóságával reá ruház.

Ezután átadta az elnöki széklet a BIOSz új elnökének, melyet Gebhardt Domonkos meleg ünneplések közepette foglalt el és megtartotta elnöki székfoglalóját. Rámutatott arra, hogy a biztosítás nemcsak magánügy, hanem igen fontos közügy és ennek a közügynek lesz a BIOSz elnöki székében hű szószólója. Igéretet tett, hogy fokozottabban fogja támogatni a jövőben a Magyar Biztosítási Tudományi Társulaton keresztül a magyar biztosítási tudomány fejlesztését. Rámutatott arra, hogy megszüntetésre vár néhány sajnálatos kinövés, amely a biztosítási intézmény keretében tapasztalható, megszüntetendőknek jelezte a biztosítási magántanácsadó irodákat, a falusi önszegélyező egyesületek és temetkezési pénztárak káros működését is.

Utalt arra, hogy a biztosítási pálya a magyar ifjúságnak szinte határtalan lehetőséget nyújt, ha dolgozni akar. Rámutatott arra is, hogy a biztosítás gondolatát már a gyermekkortól kezdődően közel kell vinni a közönséghez és ennek a feladatnak a megvalósításával a sajtót nélkülözni nem lehet.

Azután a szakszerű kérdéseket fejtegette azzal a mély tudással, amely működését jellemzi. Utalt arra, hogy a biztosítások nagyobbarányú népszerűsítése érdekében szükség van az egységes, könnyen érthető kötvényfeltételek elkészítésére, a maximális és minimális

díjak megállapítására, a káros verseny kiküszöbölésére és főleg rámutatott arra, hogy szükség van az országos propagandára is.

A jelenvoltagek mély hatást tett az új elnöknek szakszerű programja.

A magunk részéről rámutatunk arra, hogy sorsdöntő időben került Gebhardt Domonkos — aki izig-vérig szakember — a BIOSz-nak élére. A most következő időkben rövidesen el kell dölnie annak, hogy a mindenkit érdeklő biztosítási intézmények meghagyatnak-e a magánvállalkozásnak a kezében, vagy pedig állami feladattá lesznek nyilvánítva és így kikerül a biztosítás intézménye a magánvállalkozásoknak a kezéből. Ennél a kérdésnél nagyfontosságú az, hogy a BIOSz elnöke meg tudja-e változtatni, meg tudja-e érteni, mind azokat a szükségességeket, amelyek a Magyarországon működő biztosítási intézetekkel, amelyek a magánkezelésben levő fejlődés lehetőségét nyújtják. Gebhardt Domonkosban megvan a képesség, megvan a rátermettség, megvan a szaktudás, hiszen talán az első eset, amikor izig-vérig biztosító ember került erre a fontos pozícióra és ez azoknak, akik a magánkezelésben látják a legszívesebben a biztosítási ügy intézését, mindenesetre óriási erőt fog kölcsönözni azokkal szemben, akik már régebben azon az állásponton vannak, hogy a biztosítás államosításának az ideje elérkezett.

Csak olyan kiváló szakember tudja lefaragni azokat a visszasságokat, amelyek az államosítás után kiáltanak, mint amilyen Gebhardt Domonkos. Azok, akik tehát a biztosítás államosításának ellene vannak, a legnagyobb örömmel és megelégedéssel láthatják azt, hogy a BIOSz élére ő került. Már az adott programja is mutatja, hogy látja a bajokat, le tud nyulni az egyszerű kis falusi viskóban lakó magyar bánatáig és egészen bizonyosra vesszük, hogy ismeretében van azoknak a szükséges intézkedéseknek is, amelyek a kis viskótól fel a palotáig ezeket a bántalmakat, sérelmeket megszüntethetik, a biztosítási intézményt népszerűvé, de főként hivatása magaslatára tudja emelni. Ha ez sikerül neki, akkor korszakalkotó lesz a biztosító intézetekre nézve az ő bioszi elnöksége. Meggyőződésünk, hogy nem rajta fog múlni, hogy az eredmény teljes legyen, hanem azokon, akik tulajdonképpen a BIOSz meggett állanak, a biztosító intézeteken, hogy meg tudják-e érteni azoknak a reformoknak a szükség-

Mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek

Boldog újévet

kíván a

Szendró-cég

gességét, amelyekkel a célt elérni régi hangoztatói vagyunk, hogy a lehet. Ha nem, akkor nincsen más biztosítási intézményt állampó-út, mint amelynek mi magunk tani kell:

Kossuth Lajos a lengyel-magyar gazdasági közösségről

Írta: Dr. HEGYALJAI KISS GÉZA.

A lengyel-magyar közös határ kialakulása napjainkban éppen időszzerű Kossuth Lajosnak a lengyel-magyar gazdasági érdekek közösségéről írt néhány megjegyzése. Kossuth fiatalkorától állandóan szemmel kíséri a magyarság életérdekeit. Mint hogy a sátorajajhelyi hegyen az ő szüleinek és rokonának is volt szőlőjük, különösen érdekelte a szőlőművelés és bortermelés kérdése, bárha leveleiből az látszik, hogy ő maga csak jót és mentől kevesebbet kívánt a borból fogyasztani.

Bejártam magam is az újhelyi Magoshegy Melegoldóját, ma is kegyelettel mulogatják, hogy melyik volt a Kossuthék szőlője. Bizony azon a helyen akkor is jó bor termelt, ma is jó bor terem. Hanem a jó bort akkor sem igen lehetett jól eladni. Nemcsak a magok, hanem a masok keserűségét is elevenen érzi Kossuth és nem megiepő, ha ebben a kérdésben is megvan a helyes tájékozottsága. Midőn budai börtönéből szabadulva hazalátogatott Zemplénebe, megdöbben a viruló itegyalja szegényedése. Ezt írja:

— De ha örültem a viszonyulásnak, te nem írhatom, mi fájdalmas érzéseim hatott rám: minden lépésnél látni, mint pusztul, szegényedik a gerezddús itegyalja.

Mint hegyaljai ember az első pillanathban meglátja a szomorú tünetnek a lengyelországi helyzettel való összefüggést. Lengyelország 1830-ban elvesztette a szabadságát. Cári állam lett. *Búsul a lengyel hon állapotján... ez lett a nóra és nem telt többé arra, hogy a lengyel pincék borkészletét újabb borok szállításával felfrissítsék.* Ezért írja Kossuth Pesti Hírlapja 1841-iki 37-edik számában a Hegyaljai romlásáról:

— A borkereskedés naponként esőkén. Lengyelország volt főpiaca, azt azonban nagyobb mértékben veszíti, elannyira, hogy például Varsó, mely még csak 1829-ben is évenként 10.000 gönci hordó hegyaljai bort fogyasztott el, az 1830-iki forradalom óta alig fogyaszt 2500-at évenként.

Vagyis Kossuth, az akkori nagy magyar közgazdászunk, egyenesen a lengyel forradalom veszteséglistáján könyveli el a hegyaljai borszállítás negyedére való zuhanását.

Azt már azután éltelenségünk rovására írja, hogy nem tudtuk az elvesztett kifizető lengyel piac helyett másat szereznünk:

— És minékünk magyaroknak örök szerencsétlenségünk volt, hogyha elvesztettünk egy piacot, sohasem kerestünk más helyébe, hanem a régi jó idők panaszos emlegetése közt ültünk, mint a szénára fektetett eb, vermeink zárkövére, vagy pincéink ajtajánál, hagytuk megdohosodni gabonánkat, megecetesedni borunkat; vártuk, mint Izrael a manna-t, ki borunkat, búzáinkat féláron elvigye; a csak fogyott, csak fogyott, míg végtére sem pénz sem posztó; vagy pedig eladtuk előre aratásunkat, szüretünket, mert különben föld, szőlő parlagon maradt. Néhány ember megzavargodott, de egész vidék elszegényedett.

Szomorúan látja, hogy a lengyel há-

borús veszteség és gazdasági romlás miatt a hegyaljai borkereskedelem csigaszzerű magabavonulásra van kárhoztatva. *Mintha csak a közös lengyel-magyar határ után sóbdrogva, mikor ezt írja a Hegyalján szerzett tapasztalataira utalva:*

Legnagyobb szükségünk közé tartozik oly valamely közvetítő mód, mely természeténél fogva egyenesen a világgpiacra vigye a termeszöket a vevőkkel közvetlen érintkezésbe hozza. És mintha csak nekünk mondaná, reméli, hogy a férfias kitűrés (kítartás) az ünördeket józanul felfogni tudás, az események hatalma előbb-utóbb kiküzd minden bizonytalant.

A lengyel-magyar és az angol-magyar gazdasági kapcsolatok erősebbé válásától várja, hogy hazánk hitele és hitelével jövendője a magunk kárán való tanulás és a kedvező előzmények után biztosabb legyen.

Mintha csak ma beszélné a 40-es évek Kossuthja. *Szemünk Lengyelország felé néz. A hegyaljai szüret kifizető minőségű borai várják, hogy ismét átjussanak a lengyel határon. A bor most hőmérővé válik. Felfelé észak felé áradva, régi útján, jelzi, hogy a lengyel búsulás, a magyar keserűség elmúltával eljön az ideje a magyar-lengyel barátság derűsebb-korszakának.*

Epitési engedélyt kértek

Nagy Sándor K. Tóth u. 42. lakóház. Hangya Böszörményi ut 2. toldalék szin. Harkányi Károly Kassa ut 43. lakház toldalék és műhely. Debreceni Kölesönös Segélyező Egylet Kossuth u. 8. átalakítás. Özv. Fürst Ödönné Széchenyi u. 13. Kamara.

Művirágkészítés

tanítását olcsón vállalom

BREUER ÉVA, Baltazar u. 4.

Ujévre

3 méteres gypjuszövet mara-dékok hallatlan olcsó árakon

Feldheim Imre
Posztóházban
Svetits-palota

Kedves vevőimnek, ismerőseimnek, jóbarátainak
boldog újévet kívánok

Horváth Gábor

Kossuth-utca 13. szám.

Versényi Tibor érdekes előadást tart a családvédő takarékok mozgalomról

Minden időben államok, társadalmak és kormányok egyik legnagyobb feladata volt, hogy a családok életét a viszonyoknak megfelelően jó körülmények közé hozza. A gyermekek védelmére az egész világon ligák és egyesületek alakultak, sokezer kilométernyire távol fekvő államok gyermekei számára gyűjtéseket rendeznek, hogy segítsenek rajtuk, ha éheznek, vagy szenvednek.

A gyermekek védelme az ember legszebb jellemvonása. Minden szülőnek az a vágya, hogy sokszor még a saját életnek feláldozása árán is — gyermekét boldognak lássa. A gyermek iránti szeretet még az állatokban is megtalálható. Sokszor egészen megható jelenségeit látjuk a kölykét védő anyállat szeretete megnyilatkozásának.

A család lévén minden társadalom és állam egyetlen és biztos alapja, a nagy szociálpolitikusok sokat törtek a fejüket azon, *mi módon lehetne a családvédőmozgalom gyakorlatilag úgy megvalósítani, hogy különösebb terhet és áldozatot a családfőre ne jelentessen.*

A magyarok büszkesége, hogy ezt az egész világot foglalkoztató problémát is — mint annyi sok nehez tudományos kérdést — magyar ember oldotta meg. *Olyan rendszert alkotott, amelyet a magyar királyi szabadalmi bíróság védelemre mellátott.* Ez a rendszer most elindul hódító útjára és egészen bizonyos, hogy csakhamar az egész világ művelt országai bevezetik, mert *a családvédőmozgalom jobb, rendszeresebb és célravezetőbb módját a messze jövőben sem fogják megtalálni.*

Családvédő takarékoknak nevezte el a rendszer feltalálója ezt a nagyszerű eljárási módot. Olyan egyszerű az egész, hogy amikor az ember hallja, önkéntelenül azt kérdezi: *miért kellett ezt külön feltalálni? Hogy lehet az, hogy erre nem jöttek rá már régen rá? Hiszen becsületesen, okosan, a közérdeknek és egyben a család érdekeinek megfelelőbben nem is lehetne ezt a nagy kérdést megoldani.*

Teljesen érthető, hogy ma már hatalmas társaság és a legelőkelőbb közgazdasági szakembereink az új és tökéletes rendszer felé fordulnak érdeklődésükkel.

A családvédő takarékok mozgalommal vált, hirtelen, egyszerre győzött minden vonalon. *Nincs lakus, aki az első percekben ne értené meg, milyen nagy horvátországi kérdés nyert megoldást, nincs egyetlen becsületlen szakember, aki ne vallaná be, hogy valóban ez az egyedüli közérdekű rendszer, amely elsősorban és csakis a család érdekeit védi és tartja szem előtt, csak azt szolgálja.*

A mozgalom tulajdonképpen Debrecenből indul ki, a gyakor-

lati életbe is itt ültetik át először. A mozgalom élén a legtekintélyesebb férfiak állanak, akik úgyszólván napok mulva már a nyilvánosság elé lépnek az akció minden részletével. *A mozgalom nem gazdag családokat véd és nem szegény, elesett családok istápolására szolgál, hanem kivétel nélkül minden család védelmére alkalmat és lehetőséget mutat.*

Mi sem jellemzőbb a mozgalom komolyságára, minthogy a vezetői nem kisebb szakembert, mint *Versényi Tibor* kincstári főtanácsost kérték fel, hogy nyilvános előadásban ismertesse a mozgalom lényegét és jelentőségét. *Versényi Tibor* már több ízben bizonyította be, hogy mint TEBE körzeti elnök is nemesak a pénzügyekkel szeret foglalkozni, de *mélyreható szociális gondolkodása folytán ott lehetett látni eddig is mindenütt, ahol az emberszeretet munkát, gondolatot, vagy áldozatot kívánt.* *Versényi Tibor* szívesen vállalta a feladatot és megtartja az új családvédő takarékok mozgalomról előadását, amelyre *Budapestről máris több országos hírű szakférfi jelentette be részvételt.*

Az előadást a Déri-múzeum dísztermében tartja meg január második felében. Az előadás belépődíjmentes. Érdekessége lesz még, hogy a mozgalom vezetői gondolkodtak róla, hogy *szakértők álljanak a közönség rendelkezésére és ha valakinek a családvédőmozgalom módjával kapcsolatban kérdésné válna a leendő, azonnal szívesen megadják a választ.*

Boldog ujévet

kíván kedves vevőinek, ismerősöknek és barátainak

Gábor László

hentes és mészáros.

Hitler kancellár ujévi hadparancsa

Berlin, dec. 31. Hitler kancellár a következő hadparancsot intézte a véderőhöz:

1938-ban az évszázadok álma beteljesedett. Létrejött nagy Németország. Ebben döntően közreműködtek. Köszönetet mondok Nektek hű kötelezettségvállalásért. Biztos vagyok benne, hogy a jövőben is mindig kétszáz lesztek a nemzet életjogait mindenki szemben megvédeni.

Az erdélyi magyarság vezetője a román külügyminiszternél

Bukarest, dec. 31. Willer József, az erdélyi magyarság egyik vezetőférfia kihallgatáson jelent meg Grafeneu külügyminiszternél, akivel megvitatta a magyarságot érdeklő problémákat. A külügyminiszter kijelentette, hogy bár ezek a kérdések szorosan véve nem tartoznak tárcája körébe, mégis a legnagyobb megértéssel viseltetik a magyarság problémái iránt és bejelentette, hogy a közeljövőben több erdélyi magyar vezetőférfival eszmecsere-t folytat.

Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűtelszelvényt vált a Csokonai Színház főbizsintsi titkári irodájában.

Vidám Szilveszter Debrecenben

Debrecen jókedvvel, vidám hangulatban búcsúzott az ősztetendőtől.

A kávéházak, előkelő éttermek zsúfolásig megteltek. Az *Arany Bika* kávéházát és éttermeit teljesen megtöltötte a közönség s hatalmas számú szilveszterező vendégsereg szórakozta végig a nívós és jókedvű műsort, gazdag programot, mellyel az Arany Bika igazgató-sága kedveskedett az ősztetendőt megtető vendégeinek.

Ugyancsak teljesen megteltek az *Angol Királynő* termei, ahol már a nappali órákban alig lehetett asztalt foglalni. *Racz Janost* és zenekarának léleksímgató muzsikájára a késő reggeli órákig kitűnő hangulatban szórakoztak a vendégek. A *Gambrinus* étterem, a *Páll* söröző szintén zsúfolva volt jóhangulatú emberekkel, akik pompásan szórakoztak végig az újévi hajóéjszakát s az étterem figyelmes vezetősége kifogyhatatlan volt figyelmes meglepetésekben, melyek csak fokozták az általános jókedvet. De a legkisebb vendéglők is megteltek szórakozó emberekkel.

Debrecennek mind a négy mozgószínháza valamennyi előadásán zsúfolt házak mellett játszott s a kitűnő filmek mellett ajándéktárgyak sorsolásával is kedveskedtek a közönségnek.

Fényes keretek között rendezik az idej jogászbált

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter legrobb védnöksége alatt

A debreceni farsangnak hagyományos, elegáns külsőségeivel és meleg hangulatával méltó és impozáns nyitánya szokott lenni a jogászfizetés mulatsága. Ezt a mulatságot az utóbbi években Jogász-Estélyek formájában rendezték meg. A Debreceni Jogászfizetés Egylet vezetőségéből alakult rendező bizottság azonban elhatározta, hogy az idén fel fogja eleveníteni a régi híres jogászbálok emlékeit és fényes keretek között nagyszabású Jogászbált fog rendezni az Arany Bika összes termeiben.

A rendezőség felhasználta a szobozói kulturház felavatására utazó Tasnádi Nagy András igazságügyminiszternek rövid debreceni tartózkodását és ifj. Bacsó Jenő jogásznak vezetésével küldöttségileg kereste fel az igazságügyminisztert, hogy felkérje a legfőbb védnökség elvállalására. Tasnádi Nagy András szívesen tett eleget az ifjúság kérésének és kijelentette, hogy minden valószínűség szerint személyesen is meg fog jelenni a január 14-i bálon.

Az igazságügyminiszter személyesen jelenléte nagyban fogja emelni az idej Jogászbált fényét és jelentőségét és nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy az idej jogászmulatság, a hosszú évek óta első jogászbál nemesak névleg, hanem külső fényében és súlyában is újrásszerű haladást jelentsen a multhoz képest.

Nyulat

üzet, fűcánt és fogolyt a legmagasabb áron vásárol a Skót-Magyar Ker. RT debreceni bevásárló telepe, Külsővásártér 15. Telefon 10-71.

A *Csokonai-színház* dupla szilveszteri műsora ugyancsak nagy érdeklődés mellett folyt le. A társulat valamennyi tagja pompás, ötletes számokkal lépett fel s kirobbanó sikere volt a nagyszerű tréfáknak, egyfelvonásosoknak, énekszámoknak. A színházban is volt malac és ajándéktárgysorsolás, ami szintén harsogó derűtlenség közben zajlott le.

A *Vilézi-Színházban* és Debrecen kultúregyesületeiben, társadalmi alakulataiban is mindenütt vidám Szilveszter-éjszaka volt, mely belenyúlt a nappali órákba. Debrecen közönsége jókedvűen indult el az újévetendőbe.

Boldog ujévet

kíván k. vevőinek és ismerősöknek

Budapesti férfiruhaház

tulajdonosa

Lebovits Sándor utóda.

A rendezőség már megkezdte munkáját és mindent elkövet, hogy biztosítsa a hatalmas arányú sikerhez szükséges bál sikerét. Ehhez a sikerhez azonban nem elég a rendezőség megfeszített munkája, nem elengedhetetlenül fontos és szükséges Debrecen előkelő ur közönségének, elsősorban pedig a jogásztársadalomnak az összefogása és fokozott támogatása s erre bizalommal számít is a jogászfizetés.

Báró Apor vatikáni követ lesz

A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére altörzsi Apor Gábor báró m. kir. titkos tanácsost, a 3-ik fizetési osztályba sorolt rendkívül követ- és meghatalmazott minisztert a vatikáni m. kir. követség vezetésével és az apostoli szentszékkel való képviselői követi minőségben megbízta.

Az utolsó percben elfogadta a francia parlament a költségvetést

Páris, dec. 31. A képviselőház 352 szavazattal 229 ellenében második olvasásban is elfogadta a költségvetést. A költségvetés így alakul:

Előirányzott bevételek 66.352 millió,
előirányzott kiadások 66.314 millió.

Az ülést 12.30 órakor éjfélig felfüggesztették. A szenátus délután ülést tartott s a Ház által átküldött költségvetést tárgyalta.

Nagy kedvezményrel válthat színházi fűtelszelvényt a Csokonai Színház főbizsintsi titkári irodájában.

Kedves vevőimnek

Boldog ujévet!

1938-ban: 2728 születés, 2085 halál és 1149 házasság- kötés volt Debreczenben

Születés és halál egyaránt csökkent a múlt évhez viszonyítva Debreczenben. — Színes történetek a az anyakönyvi hivatalból

Az élet nagy jelenségeinek: születésnek, halálnak, házasságnak nyilván tartója az anyakönyvi hivatal. Egyik szobájában mosolygósarcú, újdonsült apa jelenti be az örvendetes családi eseményt, hogy „fiú született, ugyanakkor a másik hivatal-teremben láthatatlan súlyokat cipelő, gyászbagor nyedti, könnyező asszony mondja el, hogy meghalt a férje. De szemközt vele a másik íróasztalnál már ismét másik arcát mutatja az élet, egy jegyepár nacionaléját veszik fel. Élet-halál-szerelem nagy forgataga ad találkozózt ebben a szobában és az ilyenkor, évvégén összeállított statisztika kicsit a kor arcát is visszatükrözi.

1938-BAN CSÖKKENT A SZÜLETÉS ÉS HÁZASSÁG, DE A HALÁL ESETEK SZÁMA IS

Dr Tolnay Elemér és dr Lengyel József anyakönyvvezetők által rendelkezésünkre bocsátott statisztika szerint az 1938-as év esőkként mutat születésben, házasságban és halálesetben egyaránt az előző évhez képest. Viszont a legtöbb házasságot a legrovidebb idő alatt ebben az évben kötötték. Jóformán az egész évi házasságkötésnek egyharmada október hónapban zajlott le, amikor a katonának bevonult fiatal férfiak egyre-másra kötötték házasságot.

A statisztika pontos adatai szerint egyébként 1938-ban születés volt: 2728, házasság 1149, halálozás 2085.

AZ ELMULT ÉV DIVATJA: A SOK NÉVRE KERESZTELES

Már beszámoltunk róla, hogy minden évnek meg van a szokásos divatja az anyakönyvi hivatalban is. Egyik esztendőben a válás divatos, másikban a házasság-dömping. Az idén feltűnő jelenség volt, hogy egyszerre az újszülöttek jelentős részét minimum 3-4 néven jelentették be... a következő motók kíséretében:

— Mást úgy sem adhatok neki, neve legalább legyen elégi vagy pedig

— Majd válassza ki magának közülük, amelyik legjobban tetszik és azt használja!

A rekordot egy debreceni magán-tisztviselő viszi, aki nem kevesebb, mint 11 keresztnévet jelentett be fiúgyermekének.

Még a mai komoly és komor világban is gyakran beröppen a humor az anyakönyvi hivatal szürke szobájába. A legtöbb derűs esetet természetesen a cigányházasságok hozzák. Megírtuk egy évvel ezelőtt annak a mindig mosolygó, csokoládébarna arcú cigánynak az esetét, aki valahonnan kapott pizzamában ment esküdni feleségével, akinek viszont a hátán, csüngött felkötte — két barnabőrű gyermek.

— Hádd vegyenek ük is rist segínyek a sertartáson — mondta a férj...

Két hónap múlva otthagya az asszony és összeállt más emberrel. De a cigánynak annyira megtetszett az anyakönyvi hivatal, hogy naponta be-
néz oda. Rossz nyelvek szerint a boldog újházasoktól kéreget. Ismert alak már a hivatal tájékon és sokan heccelnek is:

— Hát ilyen ember vagy te, more, hogy csak úgy faképnél hagyott az

asszonyt?

A cigány elkomorodott egy pillanatra, aztán keserveset legyintett:

— Olyan asszony azs kirem, hogy legalább három ilyen ember kéne neki, hogy el tudják tartani.

HÁZASSÁG HELYETT VAKBÉLMŰTÉT

Ritka eset, hogy a házasság elmaradjon, de néha előfordul. Volt eset rá, amikor a nősülés öröme annyira beszélt a vőlegény, hogy nem lehetett alkoholimámorából felrázni és elmaradt az aktus. Az idén előfordult egy súlyosabb eset is. Fial párnak ki volt tűzve reggel 10 órára az esküvője. Előző napon maga a vőlegény intézkedett minden felől. Háromnegyed tízkor megjelent a vőlegény helyett apja és közölte, hogy elmarad az esküvő, mert a fiát vakbélgörcsrel ki kellett szállítani a klinikára, ahol előző éjszaka sikerült műtétet hajtottak végre rajta. Ha minden jól megy, két hét múlva meg lehet tartani az elmaradt esketést.

MEGKERÜLTE A DOLGOT

Varga István anyakönyvi tisztviselő, a házassági és eljegyzési ügyek vezetője szokta jegyzőkönyvbe venni a feliratkozók adatait. Ilyenkor felteszi a szokásos kérdést: Neve, születési helye, vallása.

Fial falusi pár feszengett az íróasztal előtt s már a hölgy vallott. Bemondott mindent takarosan.

Aztán jött a sablonos kérdés: Családi állapota?

— Nem tudom! — felelte riadtan tiltakozással a leány és fületővéig piros lett.

— Ugy értem, hogy hajdon-e? — tette fel még egyszer a kérdést Varga István.

A hölgy elgondolkodott, aztán óvatosan így válaszolt:

— Nem kérem... férjtelen vagyok.

AZ UTOLSÓ SZALMASZÁL

Idősebb pár akart iratot váltani házassági ügyben. A férfi jövendőbelije özvegy volt, férje a háboruban esett el. Hosszasan keresték a haláleset bejelentését, de nem találták.

— Pedig Tóth János — izzadt az atyafi, aki buzgalmában már maga is keresték a nagy könyvekben...

Nem találták sehogysem. Már le-sujtva távozóban volt a vőlegényjelölt, amikor még a küszöbről visszafordult és felcsillanó reménnyel azt mondta:

— Én azt hiszem nem jól kerestük... Biztosan az N betűnél van, mert elébe írták, hogy „néhai“.

AZ UTOLSÓ ELSŐSEG

Az anyakönyvi jegyzőkönyvfelvétele-nél a házasságkötők közül elsőnek a férfi írja alá a jegyzőkönyvet s csak azután a menyasszony. Varga István anyakönyvi tisztviselő már kiállította a jegyzőkönyvet és átadta a tollat a vőlegénynek. Menyasszonya, egy harsány menyecske azonban megragadta kezében az írószerszámot.

— Előbb talán én... hölgyeké az elsőseg — mondotta.

— Nálunk fordítva van — intette le Varga István.

Audi-Horch-Wanderer

automobilok tiszántuli és felsőmagyar-
országi képviselője

Gombosi Zoltán

Debrecen, Déli sor 4 b.

Telefon: 12-90.

— Hát jól van — adta meg magát az amazonkülső hölgy villámlo szemekkel. — De azt már is megmondom, hogy ez volt az utolsó elsőseg.

NINCS HOZZÁSZOKVA

Dávid Erzsébet tisztviselőhöz odamegy egy kissé ittas tanyai férfi.

— Mi tetszik? — kérdezi a tisztviselő udvariasan.

Az atyafi megrökönyödve kapta fel

a fejét, aztán rimánkodó hangon megszólalt:

— Jajj, drága kis naccságos, csak legalább azt ne tetszett volna mondani, hogy: „mi tetszik!“ Nem vagyok én ahhoz hozzászóka, nem értem én az ilyen beszédet...

— Hát, hogy mondjam? — mosolyodott el Dávid Erzsébet.

— Hát úgy, hogy: mi járhatban van?

(kiss)

Egry Ferenc volt felvidéki magyar szenátor megrázó levele Siposs Imre református lelkészhez Debrecenbe

Lapunk október 27-én megjelent számában Siposs Imre református lelkész a központi lelkészi hivatal vezetője egy cikket írt, melyben beszámolt azoknak a munkájáról, akik idegen impérium alatt küzdöttek a magyarság törekvéseinek valóra váltásáért. Megemlékezett Egry Ferencről is, aki egyik vezére a felvidéki magyarságnak.

A »Debrecen« cikke Egry Ferenc kezéhez került és a cikk írójához Siposs Imre lelkészhez, aki személyes jó barátja még azokból az időkben, mikor együtt dolgoztak cseh megszállás alatt — levelet írt. A levélből a következő részt szó szerint adjuk:

— Egy jó öcsém beküldte nekem a »Debrecen« című lap október 27-én megjelent számát, melyben velem foglalkozol. Nagyon köszönöm a megemlékezéset, bár

nem illik a dicséret a mi igazi magyarság természetünkhöz,

de így kell azt csinálni, ahogy mások is csinálják azokkal szemben, akiket szeretünk és emelni óhajtunk. Az én kívánságaim nagyrészen teljesültek, én másért nem küzdöttem, csak a fajtám javáért

és érzem, hogy helyes úton jártam. Azért nem tagadom, hogy az elismerés, bárholon jönne is jól esik nekem, de a legedesebb az én barátaitól jövő elismerés.

— Közlöm veled, ha nem volna tudomásod róla, egy-két hétig börtönbe ültem, még a hálószobámban is detektívek vigyáztak rám. Az első héten szí-

goruan bántak velem,

még a szalmazsákot is kirángatták alólam és egy pohár vizet, ha kértem rugásokkal feleltek.

A börtönben találkoztam séta közben Bary Gyulával, aki súgta nekem. Nem vertek meg Feri bácsil!

Engem úgy elverték, hogy a testemen nincs egy ujnyit ép rész sem.

— Hát ettől a veréstől én se álltam messze — fejezte be levelét Egry Ferenc — de mégsem vertek meg.

A levelet a felszabadult Kiszegőc közszékből írta Egry Ferenc, aki igen tekintélyes ember, jó vagyonú gyáros, akinek híres harang és ércöntődéje van. A londoni, párisi, budapesti, moszkvai kiállításokon arany érmeket nyert. A magyar és felvidéki városokban tartott kiállításokon is érmeket nyert. A szófiai érces érdemkeresztel tüntette ki. Egry Ferenc azt is megírta barátjának Siposs Imrénak, hogy igen nagy az öröme, hogy most már ő is szállíthat harangokat, haranglábakat a kiszegőc ércöntődjéből egész Magyarországnak.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégeinek, ismerőseinek
BÁNYAI LAJOS

a »Rucza« vendéglő tulajdonosa.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűtelszelvényt vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

K R A Y E R

Festőgyár fióküzlete
Csapó u. 5.
Telefon: 21-80. Telefon: 21-80.

Kóstolta e már a Kürthy Turóst?

Vasárnapi tükkör

Írja: HEGYALJAI KISS GÉZA.
1939.

A város felett a villanyfények glóriája csillog. A tetők havasok, lenérek, valószínűtlenek. Fehér virág lett az éjszaka ünnepe fekete barsonyban. Egy óriás diadém esillan elő: a novékvo hold. Emberek járnak az utcán, élénken beszélgetve, derusen kacagva. Ahol fényesség ömlik ki az ablakon vagy az ajtó üvegén, ott nagy társaság zsvájca is kiönni hangját az utcára és a zene hullamai kapják fel az armenok lelkét. Egy püanatra halalos csend lesz. Titokzatos arú idegen lép az összegelegedett társaságra. Megdobban a szíve aki ránez. A jövevény úriasan tartózkodó és hangtalan. Nem mond senkinek semmit. Fekete ruhája fiatal idomokat takar. Nem kóstolja meg a feléje nyújtott pohár italát, nem mosolyog a mosolygókkal. Mégis örömmel fordul fele mindenki. Uj! Nem ismerik a rossz oldalát. Nem döngött ökte senkin. Senki nem tud róla többet, csak a nevét: 1939.

Az új esztendő majd beszél magáért. Soha még ismeretlennek nem volt nagyobb sikere társaságban. Mindenki a bizalmát előlegezi neki. Mindenki jól vár tőle. Hívósnak látszik és begombokozottnak. De hogy mosolyognak rá a nők? Nekem mit hozol, Kedves Ismeretlen? Mindenki szuggeralof akarja. Mindenki azt szeretné, hogy azt hozza, amit ő akar. Egyiknek vol legényt, Másiknak menyasszonyt. Fialt parnak bubakelengyét és kisbabát. Az 50-eseknek szép, fenyőillatos, pihentető koporsót. Gazdának vig aratást, Termelőnek jó bort. Kertésznek sok hernyót vagy inkább sok gyümölcsöt? Katonának gyözelmet. Diáknak jó bizonyítványt. Diplomásnak takaros kis állást az oklevel mellé. Munkásnak jó munkát. Színháznak közönséget. Mozinak sok-sok új filmet. Mindenkinek: nagyobb Magyarországot, jobb megélhetést.

Nem vagyok francia jósnő, akinek mindig van a sajtó számára egy-egy félreérthető híre. Jövendőmondással nem foglalkozom, iparszerűleg. Anyit mégis megkockáztatok, hogy a jövevény hasonlítani fog a most eltemetett testvérehez. Abban legalább, hogy nőni fog megint Magyarországra. Előbb dél felé. Aztán kelet felé. Ebben nagyon erősen hiszjen mindenki, aki magyar.

Egészséges földreformra már ebben az évben feltétlenül szükség van. Debrecen városánál is hozzon 1939 néhány kívánatos újítást. Folytatni kell az utcák rendbehozását, a házak közt levő parkok terekké átalakítását, az iskolás gyermekek orvosi kezelésbe vonását, szegényházak több helyen való felállítását, szükséglakások építését, a pincelakók jobb helyre emelését. — A református egyházzal

két fontos lépéssel köszönt be 1939. Egyik: minden egyházzásban az egyházzásztisztviselői fogják végezni a hozzájuk tartozó hívek szertartásait. Másik: előkészület a Debrecen-városi egyházzsége kiépítésére. Harmadiknak kellene lenni: legalább egy hitoktatói állás szervezése. Negyediknek: a debreceni egyházz történetének megírása. Fontos még: a Kollégium jubileuma, a klinikai és az egyetemi lelkes beállítás, az egyetemi templom megnyitása.

Várjuk, hogy a rejtelmes idegen

hogyan fog bemutatkozni. Kíváncsi rá az egyén, a család, az intézmény. Figyel rá az egyház és az állam. A családban megvárják az érkezését. Az egyház imádkozik, hogy jóra vezessen. Az államnak dolgoznia kell, hogy a legjobb elgondolásból a legjobb tettek szülessenek. Benső emberünk erős lélekkel várja, ami jön, mert jönni kell. 1939: — kirajzoltuk magunkból az arevonásaidat. Hideg ismeretlenből változt az nyájas ismerőssé! Isten hozott!

Debreceni szemtanu érdekes visszaemlékezései

egy borzalmas vonatszerencsétlenségre, mely ugyanolyan körülmény között történt, mint a karácsonyi romániai katasztrófa

Tarr Margit, az elhunyt debreceni író nő édesapja a csodával határos módon menekült a biztos haláltól — A debreceni Máv. vasgongyár munkásai két héttig dolgoztak a romok eltakarításánál

Az utóbbi évek legborzalmasabb vasúti katasztrófája játszódott le karácsony estéjén Romániában. Jassy és Bukarest között egymásnak rohant teljes sebességgel, a nyílt pályán két személyvonat. Száznál több halott és többszáz sebesült maradt a romok alatt. Ehhez a katasztrófa-hoz hasonló szerencsétlenség történt öt évvel ezelőtt Franciaországban. Lyonban, ugyancsak karácsony estéjén. A vizsgálat mindkét esetben megállapította a vétkes gondatlanságot, de sajnos csak két embert lehetett megbüntetni sok-sok ember szörnyű haláláért.

1916 novemberben Ferenc József halála napján történt Magyarországon, a ruszinöldi Szolovajhársfalva és Vöcsi között a legnagyobb vonatösszeütközés, melyhez hasonló nem volt Magyarországon azóta sem, de ne is legyen. Azért emlékezünk most erről a szörnyű katasztrófáról, mert annak idején csak igen szűkszavúan írtak róla a lapok, lévén akkor világháború és vele együtt cenzura, de írunk azért is, mert megdöbbentő az a hasonlóság, amely a romániai és a vöcsi szerencsétlenség között van. A különbség csak annyi tulajdonképpen, hogy Vöcsi mellett két felfelé igyekvő mozdony ütközött össze egy lefelé, Munkács felé teljessebességgel haladó zsúfolt személyvonattal. A személyvonat tele volt szabadságra igyekvő népfelkelőkkel, azonkívül igen sok asszony is utazott a vonaton, akik az urukat voltak meglátogatni, a Lawocén állomásozó népfelkelőket. Igen sok német tiszt és ápolónő utazott a vonaton.

A 40-es személyvonat késéssel indult Lawocénról és talán ezért történt a baj. Valahogy úgy kell elképzelni az egész szerencsétlenséget, hogy könnyen érthetővé tesszük. Mintha Debrecenből indulna az egyik vonat, míg a másik szembeigyekvő, mondjuk Püspökkladányból. Az utasítás az, hogy a két vonat Hajdúszoboszlón találkozik egymással. Azonban az egyik vonat késik, a másik útnak indul. Tehát nem Szoboszlón találkoznak egymással, hanem egyik közbeeső állomáson. Így történt most Romániában és így történt ez Vöcsinél 1916-ban. A két szembeütköző állomás hibás telefonátvitelt adott le a vonatok állásáról és nem a kiszemelt állomáson találkoztak egymással, hanem a nyílt pályán. Minkét esetben

megdöbbentően egyezően este 6 órakor, amikor már ilyenkor sötétség van. A vöcsi katasztrófánál nem is annyira a korán beálló sötétség játszott szerepet, hanem az, hogy a két vonat szembeütközése egy éles kanyarban történt, ahol a magas hegygerinc miatt van, tehát a kanyart nem lehet belátni. Az éles kanyar alatt folyik a Vicsa-patak, amely akkor erősen áradt.

Itt történt az utóbbi évszázad legborzalmasabb vonatösszeütközése. A kanyarban találkoztak a felfelé teljes gőzzel száguldó két mozdony, amely Lawocénra igyekezett. Ellehet képzelnünk, hogy a Munkácsra igyekvő zsúfolt személyvonat milyen sebességgel száguldhatott a meredeken lefelé. A közelköző pillanatban, mint egy mozdonygyűly olyan hatalmas csattanással ütközött össze a két acélszörnyeteg. A felfelé igyekvő két mozdony közül az első, mint romhalma kiemelkedett a sínpárról és buckázva zuhant le a magas töltésről a Vicsa vizébe, míg a másik fennmaradt a töltésen. A szembeütköző vonat mozdonya és az utána következő podgyászkocsi és az utasszállító vagonok emeletmagasságra, erre az épen maradt mozdonyra futottak rá egymásra torlódba. Ember nem írhatja le a szörnyű pusztulás képét. Egymásra torlódba vagonok, vas és faszilánkok romhalma válnak. És a romhalma között emberek, csontok, sebesültek. A csattanás után pár pillanatra mélységes csend, hogy a csend után annál borzalmasabban hasson a sebesültek visszakiáltása. A szerencsétlenség színhelyétől legközelebben fekvő ör vette észre a katasztrófát és rohant telefonálni segítségért. Munkácsról és Vöcsiből kértek segítséget. A segélyvonat percek alatt megérkezett, orvosokkal és ápolókkal. Az épen maradt szerelvényből egymásután ugrottak ki a hálálramindenki, ha nem is súlyosan, de rémült véres testű utasok. Ugyiszlóvan megsebesült. A döbbenet első szörnyű percei után azonnal megkezdődött a mentési munka, a már besötétedett pályatest mellett. Hamarosan előkerültek fátylak és annak bizonytalan fényénél megkezdődött a mentés és se-

CONTINENTAL
az írógépek
remek
MARKOVITS
mérnök
PIAC U. 58. Tel. 24-02

gélynyújtás. De nagyon lassan ment, a segélynyújtás munkája, mint azt a segélyvonat hozó mozdonyvezető elmondotta, aki jelenleg is Debrecenben él. Azt sem tudták, hogyan kezdjenek hozzá, hiszen a vagonok több emeletnyi magasságban egymásra torlódba, hegyén-hátán feküdtek egymáson. Elettveszélyes volt felmenni a legfelső vagonra, mert félni lehetett, hogy a magasból a mélybe zuhan az első mozdításra. Nem lehetett mást tenni, mint kampóségű drótköteleket erősítettek a romhalma két végénél lévő segélymozdonyokhoz és kétfelé elindították. Ugyanúgy, mintha a gyermekek kötélfűzőversenyen tenni szokták. Csak így tudták a pályatestet megsza-badítani a roncsoktól. Aki bizony a romok között volt, az nem maradt épen, mert a széthúzódó vasdarabokkal jött a teste is. Borzalmas segélykiáltásokat hallottak a jelenlevők, de nem volt mit tenni. Az akkor fontos stratégiai vonalat szabaddá kellett tenni. Így is nehezen ment a munka, úgyhogy a debreceni vasgongyárból kértek segítséget. Másnap este érkezett meg a debreceni különítmény szakcséri felszerelésekkel, csigákkal és darukkal. Most már gyorsabban ment a munka, úgyhogy a pályát sikerült hamarosan szabaddá tenni.

A szerencsétlenség színhelyén temették el az áldozatokat.

A mentési munkálatok után szám-bavették a halottakat és megállapították a személyazonosságukat. Minthogy igen sok nem magyarországi halott volt az utasok között, így pl. német katonák is, úgy határozott a mentési munkálatokat vezető bizottság, hogy a szerencsétlenség színhelyétől nem messze fekvő árnyas hegyoldalon temetik el az áldozatokat. Még ma is itt van a temető és a vonat a temetőnél megáll. Sok halottat azóta elszállítottak a hozzátartozók. Az áldozatok száma meghaladta a százat.

Tarr bácsi, aki Debrecenben él a csodával határos módon menekült meg a halálvonatból.

A borzalmas vöcsi katasztrófa egyik csodával határos módon megmenekült áldozata, Tarr bácsi nyugalmazott vasúti főkalauz itt él Debrecenben a Vargakertben. A Munkácsról induló segélyvonat mozdonyvezetőjéről tudjuk meg, hogyan menekült meg a biztos haláltól. Tarr főkalauz egyik társával a mozdony után következő podgyászkoesiban tartózkodott, amikor az összeütközés megtörtént. Hogy éleiben maradt, azt annak köszönheti, hogy a nagycserjű összeütközés után a pod-

Boldog Ujévet kíván

mélyen tisztelt vevőinek

PETRIK KÁROLY

JJÉVI AJANDEKUL

Pikó kézimunka

üzlete Kossuth u. 4. e héten vásárolt összeg 5—10 százalékát készpénzben visszatéríti.

**Könnyű neked lesz,
ha este Artin-dragéet vesz!**

gyászkezes után kővetkező vagonok szinte leborotválták a podgyászkezes felső részét és a lábat alatt megnyílt padlón keresztül a slupár közé zuhant. Az esés után, mint a vihar, olyan dühöngéssel száguldottak el felette az egymásra torló vagonok. Amikor véget ért a detonáció ő épen és egészségesen kibujt a romok alól és azonnal a többi utas segítségére sietett. Annyi biztos, hogy Tarr hácsi örökké visszaemlékezik erre a szörnyű esetre.

Tarr hácsinak a lánya egyébként a múlt év tavasszal elhunyt Iróné Tarr Margit, akinek szép verseit a »Debrecezen« hasábjairól nagyon jól ismerte olvasóközönségünk.

Boldog újévet kíván

kíván vevőinek, ismerőseinek

Pikó

kézimunkakereskedő
KOSSUTH U. 6.

Roosevelt elnök üzenetire készül

Washington, december 31. Roosevelt elnök a kongresszushoz üzenetet fog intézni, amely a következő öt pontot foglaltatalmazni:

1. az Egyesült Államok és a Német Birodalom viszonya;
2. a politikai menekültek ügye;
3. a washingtoni kormány politikája Olaszország, Japán és Mexikó irányában;
4. a fegyverkezés kiegészítése és növelése összefüggésben az egész amerikai kontinens védelmével és
5. az Egyesült Államok és a dél-amerikai államok gazdasági kapcsolata.

Olyan körökben, melyek a washingtoni Fehér Házzal sűrűn érintkezésben vannak, lehetségesnek tartják, hogy az amerikai semlegességi törvényt módostani fogják, mégpedig olyképpen, hogy a fegyver kivételi tilalom csak olyan állam ellen lesz kötelező, mely jogosulatlanul támad.

Boldog újévet

kíván kedves vevőinek, ismerőseinek és jóbarátainak

Marx János

Piac utca 41.

Boldog újévet kívánunk
kedves vevőinknek

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

Révész püspök újévi cikke a visszatérő felmilió reformátusságról, a földreformról és a zsidókérdésről

Dr. Révész Imre püspök a »Vasárnap« című ref. gyülekezeti lapban »Néhány testvéri szó az újévi üzenetéről« című figyelemreméltó cikket írt. A püspök a cikk bevezető részében foglalkozik azzal, hogy mit hoz az újévi üzenet? Hangoztatja, hogy nemcsak a jövőbe kell néznünk az újév reggelén, hanem a jövőn túl is.

— Debreceen és a Tiszántúli reformátusságra — írja a püspök — azelőtt a nagy feladat előtt áll az újévi üzenetben, hogy külsőképpen, szervezeten is véglegesen oda-ölelje magához a visszahagyott beregi és ugoecsi felszázcezer drága testvért.

— A debreceni és tiszántúli reformátusságra az a feladat hárul, hogy a visszajött testvérek azt mondassák: valóban érdemes volt visszajönni. Debreceenben a legnagyobb odaadással kell továbbfolytatódni az egyházi munkának. Bizonyos munkáknál feltétlenül ohajtandó azok központi kiépítése. Hivatás vár az egyházközösség központi missziói bizottságára, amelynek a Templomegyesület női táborokarával sürgősen ki kell egészülnie.

A továbbiakban utal a püspök a Kollégium ez évben megtartandó jubileumi ünnepségeire és a Kollégium erősítésének, a lelkészképzőintézet kifejlesztésének, az internátus-ügy megoldásának szükségességére.

Hangoztatja, hogy legyen több bizalom az egyházkerület alkotmányos szervei és rendje iránt.

Szól a földreformról és zsidókérdésről.

— A református keresztyén állásponton — útvmond — a magántulajdon csak mint Isten-tulajdon képzelhető el, birtokosa pedig nem lehet más, mint sáfár. Kicsiben éppúgy lehet valaki hűtelen sáfár, mint nagyban. Nem érdeke egyik egyháznak sem, hogy a földbirtok-átalakulás forradalmi erőszakosságok között menjen végbe. Ez a célzat és a velejáró hangulat egyik egyház kerítésénél sem fog megállni és nem fog disztingválni 10.000 holdas, meg 10.000 holdas »papi javak« között.

A zsidókérdésről a következőket mondja:

— A zsidókérdés minden, még olyan erélyes és gyors megoldási kísérletet is, amely alapos reményt nyújt a magyar nemzeti szellem megtisztulására és a magyar nemzet gazdasági megerősödésére a mammonizmussá fajult kapitalizmus hatalmának megroppantására, a magyar református egyház csak helyesléssel nézheti. Ugyanakkor azonban a magyar református egyház sohasem állhat be azok táborába, akik idegen hatás alatt, kritika és szükség nélkül faji mítoszt csinálnak a zsidókérdésből s ezáltal a bibliai kijelentés mozdíthatatlan tételleivel kerülnek tudattalanul, vagy nagyon is tudatosan szembe. A Krisztushoz igazán megtért s Őt szóval, léttel, eszelekedéssel és szenvedéssel valló zsidókat (akiknek száma persze sokkal esekélyebb, mint a csak a vízzel megkeresztelték), ugyszintén a zsidó-nemzsidó házasságból származot komoly, hitvalló keresztyéneket a magyar református egyháznak még esetleges nagyon súlyos hátratételek árán is oltalmaznia kell terror és brutalitás ellen, ahol és amikor csak az — a maga kizárólag lelki lehetőségei szerint — módjában van. Igazságtalanságok és embertelenségek (igazában: istentelenségek) elkövetése ellen pedig a magyar re-

formátus lelkiismeretnek Krisztus nevében még akkor is tiltakoznia kell, hogyha azok a Krisztushoz meg nem tértek, de különben az Isten tiz parancsolatát becsületesen megtartó s a nemzetnek egy vagy más téren hasznos szolgálatokat teljesített, emberöltők óta jóindulatúlag asszimilálódnak igyekezett zsidó családok tagjain követtettek el.

— Gyűlöljünk szellemet, de ne gyűlöljünk fajt. Gyűlöljünk Krisztussal, aki a templom tornácában kúfarkodó fajtestvéreire ostort fogott, de az Óhozza öntudatlanul vágyakozó fajtestverében meglátta az »igazán izraelitát, akiben hamisság nincsen« (János 1:48).

— Azt pedig legalább a közmondásos magyar kálvinista józanságnak tisztán kellene látnia, hogy a fajok lefelé való osztályozása — na egyszer az »árja« ideológia alapján történik — nem egyedül a sémi fajra nézve jár súlyos következményekkel. Tessék nyugodtnak lenni: mi finnugorok és töröktatórok sem fogunk a létra fokán sokkal magasabbra kerülni!

Cikke végén a püspök a keresztyén-keresztyén egyházakat összekötő közösség megmentéséről szökött. A helyzet kulcsa itt, mint minden hasonló esetben, a többség kezében van — hangoztatja.

Mussolini 4-4 pontja

London, dec. 31. A Daily Mail római levelezője úgy értesül, hogy Mussolini az angol miniszterek római látogatása során a spanyol kérdés elintézését szorgalmazza a következő alapon:

1. Hadviselőjogok megadása Francónak.
2. Biztosíték arranézve, hogy sem Franciaország, sem más hatalom nem segíti Barcelonát.
3. Fegyverszünet ama biztosíték alapján, hogy sem bolsevista, sem szélsőséges szocialista kormányt nem ismernek el a Földközi tenger spanyol partvidékén.
4. Olaszország hazaszállítja még Spanyolországban maradt 15.000 legionáriusát.

Franciaországgal szemben Mussolini a következő követeléseket

fogja Chamberlainnel közölni:

1. A tuniszi olaszok polgári jog állásának szabályozása.
 2. Szabad körzet Dsibutiban.
 3. Rendelkezés az Addisz-Ababa —Dsibuti vasutvonal etiópiai szakaszával.
 4. Részvétel a Szezei csatorna igazgatásában.
- Mussolini nem fogja Chamberlaint közvetítésre kérni és rábizza, hogy a neki legjobbnak látszó barátságos tanácsokat adja Párisban.

A Daily Express szerint Chamberlain a pápával főképp a menekültek problémájáról fog tanácskozni, minthogy a Szentatya különösen érdeklődik a németországi menekültek sorsá iránt.

Amerika tiltakozó jegyzéke Japánhoz

Washington, dec. 31. Az Egyesült Államok kormánya jegyzéket küldött Tokióba, amelyet az ottani amerikai nagykövet még ma át fog nyújtani a japán külügyminisztériumban.

A jegyzék tiltakozik a japán kormány legutóbb nyilvánosságra

hozott programja ellen, amely bejelenti »Ázsia újraszervezését« és noha elismeri, hogy Ázsiában megváltoztak a viszonyok, de a legnagyobb háttározottsággal állást foglal a kínai probléma egyoldalú kezelése ellen.

Boldog újévet

kíván nagybecsű vevőinek

Mikó László

Piac uca 4. posztókereskedő

Uj határ

Szabad a Felvidék egy-egy kincses tája,
Órült, ki visszatért szülőhazájába...
Volt, aki letérdelt, összetette kezét
S könnyezve esőkolla a »Szent Föld« peremét...

Volt, aki néma lett és az eget nézte,
Hogy az Istent lássa s e esodát megértse.
De vagyunk még sokan... Istennem, de sokan!
Kik egy percre vagyunk, egy percre boldogan!...

Nekünk az »Uj határ« egy új bilincset vert
S a régi pohárba csak új mérget kevert...
Nekünk Tránou az atomkarácsonyja,
Fényes bilincsekkel gazdagon megrakva...

Majd mikor visszajő minden kincses tája
S mindenki visszatér szülőfalujába,
Én is visszamegyek... Hazamegyek sírni...
Edes jó anyámtól hideg esőket kérni,

Csöndes temetőbe melléje pihenni...

BENYÓ JÓZSEF.

Házilányok iskolája három éven át

Érdekes megfigyelések egy német leánynevelő intézetben

A német leányiskolákban a szellemi nevelésen kívül egyre erősebben terjed a fiatalokat a gyakorlati nevelés, mert jól tudják, hogy a nemzet jövőjét a fiatal generáció tartja a kezében. A nevelő intézetek jórésze vidéken van, ahol csend és jó levegő hasznosan mozdítja elő a fiatalok nevelését.

Lőbe Vilmos evangélikus lelkész 1854-ben alapított egy leánynevelő intézetet, mely Nürnbergtől 38 kilométernyire fekvő kis Neudorfban van. Gyönyörű fenyves erdők vannak a közelben és jól művel szántóföldek. Ebből az intézetből kaptunk levelet egy debreceni anitónőtől Varza Ilonától, aki igen értékes megfigyeléseket közöl.

Az iskola háromemeletes nagy épület. Felszerelve minden kényelemmel. A faluban magában is emeletes épületek vannak, villanyvilágítás, vízvezeték stb. Az intézetbe való bejutás igen körülményes, mert a nagy kapu állandóan zárva van és csak a csemetékre nyitja ki egy láthatatlan. Aki belép a kapun, az nem lát senkit,

a kaput elektromos áram nyitja és csukja egy gombnyomásra.

Az előcsarnokban felvilágosítást kérnek, hogy miért akar az intézetbe lépni és csak az engedély után nyílik ki előtte egy másik kapu, ugyancsak elektromos kapcsolásra és úgy léphet a látogató az intézetbe, melynek nagy parkja és külön épült temploma van.

Az intézetnek 140 tanulója van, 80 növendék a hat éves Lyceum tagja, 60 növendék pedig a Házilányok iskolájának tagja. Ez az iskola három évig tart.

Az angol, francia, zene, gyors- és gépirás tanulása kötelező

a Lyceumban. A Házilányok iskolájában is kötelező az angol, a gyors- és gépirás tanulása. A főszűly azonban a háztartási dolgok tanításán van. A növendékek tökéletes gyakorlati kiké-

zést kapnak a helyes takarításból, mosásból, gyermeknevelésből, sütésből, főzésből. Az intézetben lévő leányok maguk mossák a ruhákat tanárnők, felügyelők irányításával. Modern mosógépek vannak, de a kis háztartások kézi mosását is tanítják. Az iskola konyháján tanulják a sütés-főzés művészetét, gyümölcsök eltevését, konzervek készítését. Azok, akik az iskola konyháján a beosztás sorrendjében tanulnak sütni-főzni, azok nem kapnak a közös étkezőből semmit, azt eszik meg, amit maguk sütnék-főznek. Természetes, hogy igen vigyáznak a lecke pontos megvalósítására, mert elvégre,

ha elrontják az ebédet, nem jól készítik el, a saját maguk ebédjét rontják el.

Az intézetben a falalást, terítést a leányok végzik. Sokat tanulnak és jól tanulnak, mert egy-egy osztályban csak 14-20 növendék van és így alaposan tudnak foglalkozni a növendékekkel. Az bizonyos, hogy háromévi tanulás után leányok, mint tökéletes háziasszonyok kerülnek ki az életbe, akik már tanács nélkül ellátják egy háznál szükséges munkálatokat, elvégzik mindazt, amit egy jó háziasszonynak tudni kell.

Az intézet maga tartja el magát, nem kap állami támogatást. A növendék egy havi teljes ellátásért 60 márkát fizet és 20 márkát iskolapénzül.

A növendékek reggel hat órakor egyenesen az ágyból mennek a közös tornaterembe és onnan a fürdőbe, ahol fél-eg zuhany várja őket.

A reggeli ideje fél nyolc. A második reggeli 10 óra előtt van, ebéd egy órakor. Az ebéd előtt mindig imádkoznak. Ebéd után egy órányi sétát a szabadban. A szabad időben, a közös társalgóban

a vezető nővér felolvassa a napi lapokat, ismerteti a növendékek-

Agrikultura Kereskedelmi Rt.

Kirendeltség:
Budapest, V. Nádor u. 32.
Telefon: 123-719.
Sürgönyeim:
Agrikultura Budapest.

DEBRECEN,
Széchenyi uca 1. I.
Sürgönyeim:
Agrikultura Debrecen.

kel a napi eseményeket, politikai híreket, külpolitikai fordulatokat. A j újsághírekkel kapcsolatos tájékoztatást megkapják a növendékek, ha valamit nem értenek meg.

Igen érdekes az, hogy a növendékek csoportosan, felügyelet mellett vásárolni küldik az üzletekbe, hogy megtanuljanak jól vásárolni. A növendékek a szüleiktől kapott zsebpénzt vásárlásra kell, hogy fordítsák, de a vásárlás irányításával történik, haszontalanságra, nyálánkságra

ra nem szabad költeni a pénzt. Tanítják őket a takarékosagra.

Az intézetben este hétkor van a vacsora, mely imával kezdődik és végződik. Vacsora után regény, vers vagy novella felolvasás van, majd a csoportok a külön társalgókba vonulnak este 9-ig, mert akkor kezdődik az esti torna és utána a pihenés reggel hat óráig.

Igy folyik az élet a leánynevelőben, így készítik elő a leányokat arra, hogy helyüket megállják az életben.

Szilágyi bácsi nyugalomba vonul

A debreceni törvényszék legöregebb altisztje, Szilágyi bácsi nyugalomba vonul. Beadta nyugdíjazás iránti kérelmét és 30 esztendő munka után pihenőre indul az öszhajú öreg, akit ismert mindenki, akinek csak dolga akadt hivatásából kifolyólag a törvényszéken. 1939-ben már a Cségekert utcai kis házában kertjében tart „megbeszéléseket” most már nem vádoltakkal és tanakkal, hanem kertészkének apróbb kártevőivel, bizonyára ott is eredményesen, mint ahogy azt a törvényszék folyosóján cselekedte.

Tudni kell ugyanis, hogy Szilágyi bácsi több évtizedes tapasztalattal érkezett a böleosságnek olyan fokához, hogy szavának súlya volt, konok vádoltakkal és irgalmatlan tanuskodókkal szemben is. Több ezer tárgyalást hallgatott végig az ajtó melletti székéről és olyan emberismeretre tett szert, annyira kiismerte magát a törvények szövevényében, hogy véleményeit elfogadták, mivelhogy azokban nem igen csalatkoztak. Ez volt az oka annak, hogy megriadt emberek a tárgyalás szünetében, tárgyalás előtti izgalmas várakozásokban hozzáfordultak tanácsért, véleményért kérték.

Szilágyi bácsi, jószág nyugodt szavával „a tárgy teljes ismeretében” mondotta el véleményét és ha beszédesebb kedvében volt, még azt is megjósolta, hogy az igazság mérlegétől mit várhatnak. Ezek a jóslások néha esodálatosak voltak. Lényegében eltalálta mindig az ítéletet és sokszor az ő véleményét igazolta az ítélet, gyakorlott ügyvédekkel szemben is. Ez meg azt bizonyítja, hogy nemcsak a törvényt ismerte jól, hanem a bíróságot is, figyelte „ahogy az ügy kifeszlik” és valószínűleg előre leolvasta a bírák arcáról az ítéletet. Szilágyi bácsi a legjobb megfigyelő volt a tárgyalásokon, megérezte, tudta, hogy mikor „bukik le” a védekező vádlott, vagy vádaskodó tanu a kérdések pergő tűzében.

Szilágyi bácsit, ha nem lett volna jó ember, jó emberré tette volna a sok-sok ezer tárgyalás, az ezernyi ember meztelenül feltárló szenvedése, tragédiája. Ő látta a legtöbb vádlottban az embert, aki „nem jökedvőből okoz bajt saját magának”, ő látta a tanukat, akiknek remegést esküre cmet kezük. Szilágyi bácsi sajnálta az embereket, akiket annyira megtaposott a nem kedvükre való élet, hogy elképzelhetetlenül hitványak és aljasak lettek, „rosszabbak egymáshoz, mint far-

kas az emberhez”.

Szilágyi bácsi jó volt és igazságos, szívesen adott tanácsot, rábólintott a kihirdetett ítéletre, csakhogy nagyobb baj ne legyen és a bajba került szegény pária megnyugodott. Jól is teték, ha Szilágyi bácsi nem találta szigorúnak a törvény alkalmazását, abban tényleg csak megnyugodni lehetett.

Tanácsot adott szívesen bajbajutott embereknek, ott a folyosón, de a gonosz emberekhez rideg volt. Hallottam a következő párbeszédet:

— Mondja, megnyugodjak, ha hat hónapot kapok?

— Az a maga dolga, magának a szeméből sem néz jót ki az ember, ne kérjen mástól tanácsot! Én a lábánál fogva akasztatnám fel!

Hát ilyen ember volt Szilágyi bácsi, aki több ezer esetben hívta bírák elé azokat, akiket érvényesült a törvény ereje.

(beneze.)

Kabán megalakult a Keresztény Ifjúsági Egyesület

Egy évi szervező munka után Kabán a református egyház kebelében megalakult a Keresztény Ifjúsági Egyesület. Dr Papp Géza lelkész vezetése mellett a megválasztott tisztviselők közreműködésével a Kultúrház egyik erre rendelt termében tartja az új egyesület népes összejöveteleit, melyekről sohasem hiányzik az Isten Igéje, az ének és az imádság. Az egyesület december 29-én lépett először a nyilvánosság elé a Kultúrház nagytermében tartott műsoros előadásával. A hatalmas terem teljesen megtelt az érdeklődő közönséggel. Az estélyt dr Papp Géza lelkész nyitotta meg, aztán dr Bacsó Jenő egyetemi tanár, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem rektora tartott nagyon szép alkalmi beszédet. Majd Sipos Ilona szavalata, Kovács Lujza ének számai, Sári Gyula szavalata következtek. Végül »Ha majd a Kárpátok megindulnak« c. két felvonásos irredenta színjátékot adták elő nagy tetszés mellett. A színdarab szereplői Nagy Rózsa, Török Aranka, Szücs Lajos, Kiss P. Gyula, Tóth Lajos, Bartha Kálmán, Oláh József, Domokos Ilona, Poresin Eszter, Gál Irén, Pintér Terus, Kovács Érszöbet voltak. A rendezés munkáját dr Papp Géza lelkész felügyelete mellett Vásárhelyi László, Nagy Árpád, Tözsér Géza és Hegedűs István végezték. A nagyközönség egy kellemesen eltöltött este emlékével távozott a Keresztény Ifjúsági Egyesület előadásáról.

B. U. E. K.

Horváth István

hentes és mészáros

Csapókert, Kinizsi u. 57. szám.

Jó órát, szép ékszert

Debreceni-től

Piac utca 16.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

KÉPKERET
SZENTKÉP
KERETEZŐBOLTBAN

Esti fohász

Az 1938-ik év Szilveszter napjának
estélyén.
Néma csend mindenütt, éj borult
házunkra,
Mint üstökös fénylik honszerelmünk
lángja.
Ős magyar hajlta le fejét gond párnára
Imát mond, s könnyet ejt Isten
számolyára.

Porból felemeltem, — térdre hullva
kérlek,
Ki egy évezreden hitet adtál s életet,
Hazám, — Szívem, — Lelkem, —
Kézedbe ajánlom!
Óttalmazd Istenem! ... Szemem ezzel
zárom...

Debrecen, 1938. december hó 31-én.

Dr. Katona Ferenc.

— **Újévi istentiszteletek a ref. templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László, — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szenes László, 11 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Papp Géza. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor K. Kiss László, délután 4 órakor Szabó Gábor. — Ispoltai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. H. Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Orosz János — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kereketelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső. Szegényházban délelőtt félkilenc óra-

kor Halász András. — Horthy kórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — Olajúti imaházban délután 3 órakor Mezey B. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Tanyai istentiszteletek: Szata délelőtt 9 órakor Biró Béla. — Nagycseréi iskola délelőtt 11 órakor Biró Béla. — Pallagon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre.

— **Újévi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnában:** rendes vasárnapi miserend. Miskezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tíz órakor nagymise, melyet dr. Beöthy György apát tart. Szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertészekben és kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban, újév ünnepén:** reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák-mise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor esendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság. — 4 órakor vespere és szentségimádás. **Január hó 6-án, Vízkereszt ünnepén,** vasárnapi rend, a 10 órai nagymisét követően vízszentelés.

— **Újévi istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban 1939 január hó elsején, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel újévi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: Ferenc József budapesti unitárius lelkész. A templom fűtve van. — Az istentisztelet után kebbi tanácsülés lesz.

— **Újévi istentiszteletek az evang. templomban:** újév első napján délelőtt 10 órakor istentisztelet, úrvacsoraosztással, prédikál s úrvacsorát oszt Pass László. — Este 5 órakor istentisztelet, prédikál: Bőjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szapannos utcai imaházban szombaton este 8—12-ig vallásos estélyi prédikációval, szeretetvendégséggel és éjfél előtti könyörgéssel. Vasárnap d. e. 10—11-ig prédikáció, este 8—8 óráig vallásos estélyi vegyeskar és énekszámokkal.

— **Imahét az evangélikus egyházban.** Az Evangéliumi Világszövetség az egész világra kiterjedően minden országban megrendezi sokezer helyen az egyetemes, közös imahetet, amikor ugyanazokról a tárgyakról szól az igehirdetés és imádság az egész világon. Az evangélikus gyülekezeti ünnep január hó másodikán, este 5 órakor kezdődik az imahét a tanácssteremben és egy héti esténként 5 órakor lesz minden nap ugyanott. — Az imahétat Pass László esperes-lelkész vezeti, biblia-magyarázással és imádsággal.

— **Imahét a nyilastelepi egyházrészben.** A nyilastelepi egyházrész bekapcsolódik az egész világon szokásos imaheti közösségbe. Az Evangé-

liumi Világszövetség minden év első hetében közös programmal rendez a világ minden országában az imahetet. Ebbe a közösségbe most Debrecen is bekapcsolódik, így a nyilastelepi egyházrész is. Az imahét programja ez: mindennapon január hó 2-től, január 7-ig délután félhat órakor közös istentisztelet, mely után visszamaradnak azok, akik részt akarnak venni a közös imádkozásban. Az egyes napok imatárgyai a következők lesznek: hétfőn hálaadás, bűnbevallás, könyörgés. Kedden az egyetemes egyház. Szerdán nemzetek és uralkodók. Csütörtökön missziók. Pénteken az otthoni élet és nevelés. Szombaton belmisszió, zsidomisszió. A január elsejei és nyolcadiki istentiszteletek is az imahét tárgyával fognak foglalkozni. Minden vágyakozó lelket szíves szeretettel várunk, hívunk az imaközösségbe.

— **Vasárnapi tükör.** Bejelentjük kedves Olvasóinknak, hogy Hegyaljai Kiss Géza, a népszerű debreceni költőt nyerte meg lapunk vezetősége, hogy a „Debreczen” vasárnapi számaiban írjon egy-egy hangulatos kis cikket az időszerű kérdésekről, lehetőleg debreceni vonatkozásban is. Reméljük, hogy az olvasók szívesen fogadják a költő megszólaltatását és szívesen olvassák majd a lap új rovatát!

Tartós hullámot,
hajfestést, frizurát
Batánál Simonffy-utca 1. sz.

— **A Magyar-Bulgár Társaság** tagjai január 3-án este 8 órakor a Gambrinus külön termében tartják meg szokásos havi megnyitó összejövetelüket, melyre tagjait ezúton is meghívja és szeretettel elvárja az Elnökség.

Amíg Őn alszik

A DARMOL dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhé és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOL**

— **Vattay Margit** tánciskolájában, január 7-én kezdőknek 9-én haladóknak táncanfolyam kezdődik. Kossuth ucca 11.

— **Déri Múzeum** ma, vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly Kálmán emlékmúzeum 10—1 óráig az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár újév ünnepé miatt egész nap zárva. A Közművelődési Könyvtár napilap olvasóterme január 1-től megszűnik. Politikai napilapok helyett a közönség ezután tudományos és tudományt népszerűsítő folyóiratokat olvashat. Több magyar napilap ezután bekötött állapotban, mint forrásmű fog állani a nagyközönség rendelkezésére.

Családi értesítések:

Bikfalvy Ilona
(Debrecen)
és
Szikora János
ref. tanító
(Nádudvar)
jegyesek.

Scress Ánci
és
Karap Zoltán
jegyesek.

Trencsényi Mancikát
eljegyezte
Beliczky István
Debrecen.

— **Keresett cikk a Felvidéken a magyaros fiú- és leánykakat.** A nagy konfekciós cégek utazói már felkeresték a Felvidék kereskedőit, akik előtt nagy sikert arattak a bemutatott magyaros fiú- és leánykakat. Ezekből a zsinórral és egyéb magyaros motívumokkal díszített kabátokból, különösen az ú. n. Bocskay-fiúkabátokból, igen jelentős mennyiséget rendeltek a felvidékiek.

— **Segéd pályaváltoztatása.** Az 1922:XII. t.-c. 23. §-a értelmében a segéd pályaváltoztatása esetében korábbi iparában eltöltött gyakorlati idejének egyharmadát az új iparra nézve megállapított segédi gyakorlati időbe be kell számítani. E rendelkezés szerint tehát az iparhatóságnak a korábbi iparában eltöltött gyakorlati időt a segédnek erre irányuló külön kérelme nélkül is figyelembe kell vennie.

— **Hölgyek!** A legdivatosabb szőrmebundákban és szőrmékben nagyválaszték Barkó Márton utódaínál, a Színház-átjáróban, Javítások, átszabások legolesőbban.

Boldog újévet kíván

összes vevőinek, jóismerőseinek, barátainak

Berzékí

fényképész
és fotokereskedő

Gebauer temetkezési vállalat

Kossuth utca 3.

A városban a legrégebben fennálló temetkezési vállalat.
Debrecen sz. kir. város szállítója.

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, exhumál, halottszállításokat végez az ország területére és külföldre is.

Allandó személyes felügyelet. — Olcsó szolid árak.

TELEFON NAPPAL: 21-03, ÉJJEL: 20-60.

FILLÉRBŐL LESZ A PENGŐ

ha takarékosan vásárolja be karácsonyi szükségletét a köz-
ismert

FEUER divatház Csapó u. 26.

hol mindent egy helyen megvehet. Textil, kötött, rövidárak,
férfi-női divatcikkek, paplanok, retikülök, ernyők, sapkák,
Bábi kelegyek

FEUER Divatház

DEBRECEN, Csapó u. 26. sz.

Legkedvezőbb beszerzési helye.

Szabott ár! Telefon: 16-86. Takarékoság.

— Sesta, Séta-kerti tulajdonosokat felhívom, hogy a most kézbesített egyéni kivetés ellen teendő jogorvoslat megbeszélése tárgyában f. hó 6-án, Vízkeresztkor d. u. 4 órára Magoss György tér 18/c. alatti Internátusban saját érdekükben okvetlenül jelenjenek meg. Kertgazda,
x Schaff tánciskolájában Koronában ma este osztánc. Új tanfolyam másodikán kezdődik. Külön-órák bármely időben.

Boldog újévet

kíván kedves vendégeinek és ismerőseinek

Bocznar Sándor

uri és női fodrász. Bádgos u. 2.

— Szébb jövőt és boldog új évet kíván az ország összes rádióhallgatóinak a Standard Villamosági Részvénytársaság. Kívánjuk, hogy az elkövetkező évben sok-sok kellemes hírt hallgathassanak a Standard adóállomások éterhullámain keresztül Standard rádióikkal.
x Schaff Margit tánciskolájában (Szárnyaskerek) újév elsőnapján délután 5-8 óráig osztánc. Kilencedikén tanfolyam kezdődik.

— Újév napján déli egy óráig szabad a szeszárítás egy a vendéglőkben, mint a kávéházakban és a kocsikban a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉS: Dr Szekeres Endre gazd. akadémiai tanár Könyök u. 4. leány, Klára. Dajka Imre fm. Földes fiú, István. Márton Sándor rakárkezelő Péterfia u. 28. leány, Katalin. Boros János járásbírói tisztviselő Péterfia u. 39. leány, Eva. Jenei István pályamunkás Burgondia u. 20. leány, Katalin. Zanócz Antal gépszakács Dombostanya 45. leány, Erzsébet. Lukács Ferenc gazdasági eszelő Macs 56. fiú, Ferenc. Gáti Lajos Kovács segéd Hajdúszoboszló, fiú, Gyula. Nagy Vince eszmadia s. Kar u. 22. fiú. Vince. Molnár Sándor kaptafakészítő Késes u. 27. fiú, Béla.

**Szépen akar korcsolyázni?
Jöjjön a Nagymajtényi
jégpályára
Piac-utca 56.**

HÁZASSÁG: Varga János Kovács s. Oláh K. u. 13—Pálvolgyi Valéria Szabó K. u. 12. Kiss Sándor csapos—Bíró Erzsébet Híd u. 14. Orosz Pál hentes és mészáros s.—Varga Júlianna Szt. Anna u. 11. Tóth András cipézmester Paesirta u. 30.—Jenei Piroka Nyil u. 18. Tóth Sándor ref. s. lelkész tanító Homok u. 64—Papp Aranka Nagyléta. Barabás Pál kéményseprősegéd. H. j. dűbösörmény—Káplár, Róza Köselyszeg 26. Éles Gábor kocsis Csokonai u. 43.—Tóth Erzsébet Balmazújváros. Tálas Sándor gépmunkás Bornemisza u. 6.—Dobai Margit Nyírábrány.

HALÁLOZÁS: Kovács Ferenc cipézmester g. kath 52 éves Nyiregyháza. Böszörményi József éjjeli ór ref. 74 éves Olajtó 18. öz. Surányi Lajosné ref. 79 éves Kossuth u. 47. Szirek Ferencné r. k. 37 éves Nyil u. 135. Kupfer Jenőné izr. 39 éves Nagyléta.

**„Kalor“ — „Nev-Kalor“
és másfajta folytonégő kályhák nagy választékban**

Sesztina Lajos
vaskereskedésében

Debrecen Telefon: 20-06 és 15-48.

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A GÁZ legjobb, legolcsóbb, legtisztább,

a GÁZ a legkényelmesebb

a GÁZ a leggyorsabban kezelhető.

a GÁZ melege pontosan szabályozható.

a GÁZ számla értéke egy hónappal később fizetendő.

A gázvezetékeket 5 évi részletre készítjük és a bevezetés költségeit a gáz állandó használata esetén nagyrészt visszatérítjük.

Főzt, tüzhelyet, autogeysert, fürdő- és fűtőkályhát olcsón bérbeadunk.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

Batthyány uca 17.

Telefon: 28-53.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS

VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

x Gyorsíró tanfolyam kezdők és haladók számára. Az Iskolán kívüli Nép-művelésügyi Bizottság ismét megrendezi a több év óta szép eredménnyel végződött gyorsíró tanfolyamát B. Széll Irén okl. gyorsíró tanítónő vezetésével. Jelentkezni lehet a bizottságnál 9—1 óráig (Széchenyi uca 20.)

IRÓGÉP HURAY, T. 17-93
kellékek

— Garai Tánciskolájában tánc-tanfolyam kezdődik. Ma, vasárnap táncbemutató osztánc.

— Ami a múlt évben történt. Minden fontosabb eseménnyel jelen lehetett a rádió hallgató, ha jó készüléke volt, mert hiszen hírszolgálat terén a rádió mindent megelőzött. A rendkívüli események felfokozták a rádió iránti érdeklődést és fokozottabb munkára serkentették a rádió technikát is. Az Orion gyár is kivette részét ebből a munkából és óriási választékban hozta forgalomba az Orion rádiók pompás sorozatát, melyek külső kivitel, teljesítmény és kezelési kényelem szempontjából a legkényesebb izlést is kielégítik. Mint különlegességek ma legkeresettebbek az Orion rádió ugynevezett nyomógombos automata típusai, az Orion 977, 999 V és 999 W. G. melyeket az Orion rádiókereskedők az érdeklődőknek napnap után bemutatnak.

Dr Svaszta Gyulát felmentették. Bézi Istvánt egy hétre ítelték el nyílas röpiratok terjesztése miatt. Dr Svaszta Gyula okleveles közigazda és Bézi István orvostanhallgató Debrecenből. Hatvanba utaztak autón, amelyen nagymennyiségű Nemzeti Szocializmus című röpiratot szállítottak. E röpiratból egy nagy esomaggal Jászberény piacán és a város környékén is osztogattak. A szolnoki törvényszék igazság vétsége miatt indított eljárást ellenük és fejenként egyheti fogházra ítélte őket. A budapesti tábla dr Svaszta Gyulát felmentette a vád alól, mert a perbeli adatok szerint ellene megnyugtató bizonyíték nincsen; Bézi büntetését viszont helybenhagyta, de annak végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette. A Kuria a bejelentett semmisségi panaszok elutasításával a tábla ítéletét jogerőre emelte.

— Idősebb embereknél, kiknek székletete rendellenes és fájdalmas, sokszor már 3—4 évökánál természetes „Ferenc József“ keserűvíz is meg-hozza a megfelelő bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

— Szolnok a Baták ellen. A szolnoki ipartestület cipésszakosztálya Molnár Lajos cipésmester elnöksége alatt beható tárgyalás alá vette a rozsnói ipartestületnek a közismert Bata esch cipőgyár terjeszkedése ügyében megküldött átiratát. A szolnoki cipéziparosok szintén tiltakoznak a esch cipéziparnak Magyarországon való letelepedése ellen és feliratban kéri az iparügyi minisztériumot, hogy a Bata-gyár bármely cím alatt való működését az ország területén akadályozza meg.

x Juhbus 1 kg 60 fillér. Marhaus legolcsóbban beszerezhető Szt Anna u. 10., városi bérpalota.

x Bartalis tánciskolájában tánc-tanfolyam január 3-án kezdődik. Szépen táncolni Bartalistol tanul.

— A hó alatt kivirágzott Szűz Mária szilvafája. Az eszakkfranciaországi Bra városkában a vastag hótakaró ellenére is kivirágzott a Szent Szűz szilvafája. A szilvafa közelében egy kis kápolna áll, melyet abból az alkalomból emeltek, hogy ott jelent meg a Szent Szűz Evida Mathisnak. Karácsony vasárnapján vastag virágfüzerek voltak a szilvafán. A virágzásnak hamarosan híre ment és nemcsak a hatalmas tömeg csodálta a ritka tüneményt. A kápolna papja elküldött egy virágát Szavojai Mária hercegnőnek, hogy ez legyen záloga közeli házassága boldogságának.

— Sörrel oltották a tüzet tegnap este, mikor naabeeki sörgyár kigyulladt. A kemény télben a vízvezeték befagyott s így víz hiányában a gyári munkások kénytelenek voltak sörrel oltani a tüzet, hogy a gabonatarakat meg megmentse.

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi uca 2.

Exkluzív belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel	14.50

Szobát ajánlatos előre rendelni.

Boldog újévet

kíván mélyen tisztelt vevőinek

Szilágyi Lajos

kézimunka és dívatház

Kistemplom mellett.

— Aranyérmé és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— Rejtvényfejtők figyelmébe! Karácsonyi rejtvényjutalmainkat a következők nyerték: 1 díszdoboz csokoládét: Petrilla Mária, Egymalom ucca 5. — 2-2 darab színházjegyet: Gy. Pethes Andor, Cserepes ucca 12. és Fekete Julia, Vigkedvő Mihly ucca 2. — 2 darab mozijegyet: Hrágyel István, Tölgylá ucca 2. — 1-1 kötet könyvet: Kiss Jenőné, K. Tóth ucca 13. Zákány Mihályné, Teleki ucca 32. Nagy Árpád, Poroszlai út 18. Turi József, Ajtó ucca 43., Forgács Ilona, Milotaj Nyilas ucca 8. Zajdon Erzsébet, Vigkedvő Mihály ucca 28. Somosi Béla, Árpád-tér 15. Kovács Kornél, Poroszlai út 18. Menek Lajos, Burgondia ucca 2. Simon Erzsébet, Kendör ucca 31. Géczy Eva és Olga, K. Tóth u. 14. Nováki Gyula, Kandia ucca 19. Kiss Aranka, Szabó Kálmán ucca 20. Majtényi György, Teleki u. 79. szám. Szabó Ilona, Ovoda ucca 32. A színházjegyeket hétfőn este kérjük átvenni, mivel az kizárólag csak a hétfői esti előadásra érvényesek. A mozijegyeket szerdán adjuk ki. A többi jutalmak hétfőn délután 3 óráig, csütörtökön este 6 óráig bármikor átvehetők.

B. U. E. K. t. rendelőimnek és összes ismerőseimnek
BOROSS SÁNDOR asztalos m.
Rákosi J. u. 3. sz.

— Felhívás Debrecen iparostársadalmához! Jándy Ferenc ipartestületi aljegyző, aki az Ipartestületnél egy évtizednél hosszabb ideig teljesített szolgálatot, folyó hó 29-én elhalálozott s temetése 1939 január hó 1-én, vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Az Ipartestület elnöksége ezután is felkéri városunk iparosait, hogy a testület ezen érdemes tisztviselőjének végtisztességtelén minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy a megboldoguit iránt tanúsított megbecsülés és kegyeletetés méltóképpen kifejezést nyerjen.

— Iparos-hál nem febr. 1-én, hanem 2-án lesz a Bikában.

— Nátház-járvány Lengyelországban. Varsói jelentés szerint az erős hideg és a hirtelen időjárásváltozás nagy nátház-járványt idézett elő Lengyelországban. A betegek száma 130 ezer.

Bőde Gyula

összes vevőinek és ismerőseinek

boldog újévet

kíván.

— Harmine ítélet alkalmazottak be nem jelentése miatt. Ujpestről jelentik: Az értelmiségi kormánybiztosság feljelentésére az ujpesti rendőrbíró 200 vállalat, iparos s kereskedő ellen indított eljárást az alkalmazottak bejelentési kötelezettségének elmulasztása címén. Pénteken 30 ügyben hozott ítéletet a rendőrbíró, a mulasztókat 50-től 200 pengőig terjedő pénzbüntetésre, vagy 7-től 21 napig terjedő elzárásra ítélte, nagyrészt jogerősen.

GYÁSZ ROVAT

Jándy Ferenc ipartestületi aljegyző életének 34. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértói temetkezési vállalat rendezi.

Szirek Ferencné Krizsán Ilona 37. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután egyenyed három órakor lesz a Köztemető diszravatalozójából. Temetését Bartha vállalat végzi.

Pálfi András kömüves 60-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. számú ravatalozóterméből. Lakás: Kálmáncezei ucca 8. Temetését Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Molnár Mihályné Cheh-Czeglédy Margit édes Anyánk, illetve szeretett Testvérünk elhunytával ért mély gyászunkban nyilvánított őszinte részvétért hálás köszönetet mond a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretett jó férjem elhunytával nagy bánatomat enyhíteni szívesek voltak, ezután mondog köszönetet. Özv. Butyok Sándorné.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó fiunk, néhai ifj. Szabados György elhunytá alkalmából nyilvánított jóleső részvéteket, esokrokert, szokorukert, a barátoknak, kartársaknak, ismerősöknek a temetésen való megjelenésükért ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. Isten övjon mindenkit hasonló csapástól. — Szabados György törzsörömester és neje, x Gyász esete alkalmazásával forduljon bizalommal Fehértói Dániel temetkezési vállalatához, Degenfeld tér 4. Telefon 11-85.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, azelőtt órák.

Exhumál, szállít, temet.

Dankó temet szállít exhumál

kéren árajánlatot.

Sas u. 3.,

Kossuth u. 6.

Telefon: 23-22. Teleg 30-66.

DOJARÁS

Házánkban a hőmérséklet még mindig néhány ponttal a fagypont alatt van. Számos helyen, különösen az Alföld keleti részén további havazás volt. A hegyeken a hóviszonyok mindenütt igen kedvezők.

Prognózis: Mérsékelt szél, sok helyen köd, havazás, zúmaraképződés és ónososó. A hőmérséklet tovább emelkedik. Több helyen, kivált a Dunántúlon és a Felvidéken elért az olvadáspontot. A hegyeken lesz lesz olvadás.

Családi értesítések:

Szemerc Oszkár

(Debrecen)

a Mindenesbolt tulajdonosa

és

Gadnay Klárka

(Mád),

jegysek.

(Minden külön értesítés helyett.)

— Hibaigazítás. „Huszontéves házassági évforduló” című cikkünkbe sajtóhiba csúszott be. Polgáry Miklós tartotta házassági évfordulóját, neve egy ízben Mihálynak szerepelt, holott ő Miklós. A vaasorán a család képviselőjében Polgáry István földbírótokos jelent meg.

— Egy félkaru zsebmetsző potyán utazott a nyíregyházi vonaton és mikor a kalauz igazolásra hívta fel, leütötte, majd kiugrott a robogó vonatról. Nyíregyházán elfogták a félkaru morénylót Szabó István személyében. Kiderült, hogy a vonatról való leugrása utáni órában már 150 pengőt lopott egy asszonytól az országon. Szabót a nyíregyházi törvényszék elítélte szigorított dologházra.

— Az Országos Rontharcos Szövetség értesíti az érdekelteket, hogy miután a Károly csapatkereszt utólagos igénylésére, vagy igazolására kitűzött határidő 1938 dec. 31-én lejárt, ilyen kérvényeket a szövetség továbbítás, vagy alaki elbírálás végett ezennel nem vesz át. A postán beérkező kérvényeket a Szövetség országos elnöksége a feladónak visszaküldi.

— Képviselőtestületi tagválasztás Berettyóújfaluban. A Berettyóújfaluban megtartott képviselőtestületi választáson a tíz megválasztott tagsági helyen a hivatalos listán szereplő hét nemzeti egységpartí és 3 kisgazdapárti mandátum kapott gazdát.

— Nyugalmazott államvasuti főtisztviselők január havi összejövetele 2-án lesz az Angol Király-nöben.

Egy urlasszony tragikus halála a nagyadag luminál miatt

Nyíregyházáról jelentik: Aht Ottó ezredes 36 éves felesége tragikus birtelenséggel hunyt el Nyíregyházán. A fiatal urasszony már régebbi óta álmatlansággal küzdött, ami ellen különböző altatószereket vett be. Tegnap az esti órákban, mikor nyugovóra tért, tévedésből nagyob dózis luminál vett be, amittől mély álomba merült. Reggelre férje megdöbbenve látta, hogy felesége lélegzete kihagy. Az urasszonyt beszállították a kórházba, de az orvosok már nem tudták megmenteni az életnek s anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

A kassai vetőmagvizsgáló állomáshoz tartozik Hajdu megye és Debrecen

Budapest, dec. 31. A földművelésügyi miniszter a magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területek egyesítésével kapcsolatban elrendelte a kassai vetőmagvizsgáló állomás működésébe helyezését. A kassai vetőmagvizsgáló állomás működési területéről Abauj, Torna, Gömör, Kishont, Borsod Zemplén, Ung, Szatmár, Szabolcs, Hajdu, Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék, valamint Kassa, Miskolc, Debrecen városok területét állapította meg. Az ország egyéb területe a budapesti Vetőmagvizsgáló Állomás működési köréhez tartozik.

Szerkesztői üzenetek

Egy Olvasó. A munkanélküliek karácsonyi segélye ügyében eljártunk illetékes helyen és levelét bemutattuk. Az ügyet kivizsgálják és ha Önt és társait sérelem érte, a panaszt feltétlenül orvosolni fogják.

Boldog újévet kíván

kedves vevőinek a

Monoky Nándor (Esterházy) cég és személyzete.

Nagyarányu és nemzetközi értékkel bíró fényképkiállítás a Déri Múzeumban

Olasz EXPRESSO gépkávé kapható Sántha cukrászda

Püspöki palota. Fiók üzletben.

Feketecávé tejszínnel 28 fillér,
tea rummal, citrommal 30 fillér.
Tessék megköstölni.

A Színházi Iroda jelenti:

A Csokonai-színház igazgatósága és társulata kedves közönségének boldog új esztendőt kíván.

Ma, január 1-én, vasárnap délután három és fél órakor

Huszárparádé

Este a tündéri szép díszletekkel kiállított

Trópusi szerelem

2-án, hétfőn este

Trópusi szerelem

3-án, kedden este a legnagyobb vigjátéksiker mérsékelt helyáradattal

Mindig a nők kezdik

I. 6-tól

LAURISIN

az Operaház művésze felléptével

Mosoly országa Három a kislány

Szines
színházi filmkockák

Prózai

szerepben ebben a szezonban először láthatja a debreceni publikum H. Neményi Lilit, a kitűnő művésznőt, akinek minden fellépése eseménye a színháznak. A Művészpárban játsza a női főszerepet és

Lapunk olvasóinak PESTEN a Metropole szálloda RÁKÓCZI UT 58.

kedvezményes szoba és penzióárakat számít.

Télikert! — Kávéház! — Söröző!
Jazz! — Tánc! — Cigányzene!

azok, akik elragadtatással tapsoltak H. Neményi Lilinek, amikor Lehár varázsos muzsikája, a Viljadal gyönyörű melódiai esendültek fel kristálytisza hangján, akik, mikor a Bohéméletben Mimi szerepében nagyszerű kirándulást tett az opera területére, megállapították, hogy ez az igazi terrénuma és azt kívánták, hogy ez a szereplése ne csak futó epizód legyen a komolyabb zene területén, a Művészpárban eljátszásra kerülő szerepe után viszont azt fogják vallani, hogy mégis a próza az igazi területe H. Neményi Lilinek. (A kiváló művész első debreceni szereplése is prózai darabhoz: a Néma levélhez fűződik.) Ez viszont azt bizonyítja, hogy H. Neményi Lili nemcsak egyik legnagyobb értéke a magyar színháznak, hanem sokoldalú, szélesskalájú művész is.

Az „Utolsó tánc”

Herezeg Ferencnek, a kiváló írónak új darabja is bemutatásra kerül január első felében. Herezeg darabja Budapesten kivételes sikert aratott, miután egy esztendő várta bemutatásra. Ugyanis az történet az Utolsó táncról, melynek bemutatását még a múlt szezonnra tervezte a budapesti Kamaraszínház, hogy Herezeg régi darabjának, a Kék örkának hatalmas sikere nem engedje színe kerülni az ősz író új alkotását. Debrecenben Somlay Julia játsza a darab női főszerepét.

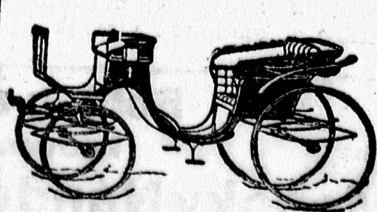
Uj tehetséget

fedezett fel Horváth Árpád direktor Lukács Bélának, Debrecen urifarsadalmi közismert alakjának személyében. Az új színész, akinek kiképzésével maga Horváth Árpád direktor foglalkozik, a színház soronkövetkező prózai újdonságában mutatkozik be.

A Színészkarába fel nem vett színészek ebben a szezonban még működhetnek

A kultuszminiszter rendeletet adott ki, amellyel — tekintettel arra, hogy a színházi kamarák felvételi-keret sokan a kitűzött időre, részben okmányok hiánya, részben más okok miatt rendezni nem tudták — megengedi, hogy mindazok, akiknek a folyó színi évadra megkötött szerződésük van, de még a kamara névjegyzékébe felvéve nincsenek, az 1938—39 színiévad végéig működhetnek, feltéve hogy 1939 február hó 28-ig a színházi és filmművészeti kamarába való felvétel iránti felszerelt kérvényüket benyújtják.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűtési díjat vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

KOCSIK

minden alakban

Riesz Henrik

kocsigyár, Debrecen

Autókatasztrófa érte László Fülöp fiát

A felesége szörnyethalt

London, december 31. László István, néhai László Fülöp, a világhírű magyar festőművész második fia feleségével együtt súlyos gépkocsiszerekeset szenvedett az elmúlt éjszaka Cambridge megyében, a Londonból New Market-be vezető úton. A gépkocsi, amelyet László vezetett, egyik kanyarodásban teljes sebességgel összeütközött egy szembejövő gépkocsival. László felesége, született Versey bárónő meghalt. Maga László komolyabb sérüléseket szenvedett és a cambridgei kórházba vitték.

lyet László vezetett, egyik kanyarodásban teljes sebességgel összeütközött egy szembejövő gépkocsival. László felesége, született Versey bárónő meghalt. Maga László komolyabb sérüléseket szenvedett és a cambridgei kórházba vitték.

Óriási arányú légi csata Granadella fölött

Lerida, december 31. Óriási arányú légi ütközet folyt le péntek reggel Granadella fölött. Reggel félkilenc tájban a köd leple alatt 70 köztársasági repülőgép a nemzetiek állásai fölé repült, majd hirtelen lecsapva gépfegyverrel lött a nemzetiekre. Két nemzeti

repülőraj azonnal felszállt és megütközött a köztársaságiakkal. Az eddigi jelentések szerint a légi harcban nyolc Curtiss és két Rata gépet lelőttek. Kilenc óra tájban a nemzetiek intéztek légi támadást a köztársaságiak állásai ellen.

Az emberiség élete a jövő században a tudósok elgondolása szerint

Uj tüdő és üvegpalota.

Amerikai lapok tudósokat kérdeztek meg, hogy a jövő században hogyan képzelik el az emberiség életét. A válaszokból kitűnt, hogy a jövő század embere vastag üveglapokból építi palotáit, melyekbe nem lehet ugyan beléni, de a napfényt átengedi, hangot lefogja, éghetetlen és törhetetlen. A bútortat gumiból készül és puha, kényelmes lesz minden, mert levegővel telítik.

A lakások kényelméről ma még fogalmunk sem lehet. Az ajtók maguktól nyílnak, ha előttük megáll a vendék, eltűnik a fürdőkád is, mert egy gombnyomásra sűrített levegő mossa le az embert és meleg levegő szárítja le. A mai telefon csak múzeumban lesz látható. Az új telefon láthatóvá teszi a beszélőt.

dék, eltűnik a fürdőkád is, mert egy gombnyomásra sűrített levegő mossa le az embert és meleg levegő szárítja le. A mai telefon csak múzeumban lesz látható. Az új telefon láthatóvá teszi a beszélőt.

A motorokat rádió villamosság hajtja és nappali fény lesz éjszaka is, mivel a fényt nappal gyűjtik a vegyi anyagok és éjszaka kisugározzák.

A magasban rakétagépek szállítják az utasokat. A gépeket rádió irányítja. Az ember elhasznált szerveit kicserélhetik és annyira tökéletes lesz a betegségmegelőzés, hogy kórházakra nem lesz szükség. Az élelmiszereket laboratóriumokban állítják elő és nem lesz többé éhes ember, annyi élelmiszert állítanak elő.

59651/1938. C. sz. HIRDETMÉNY.

Közölni teszem, hogy a ragadós száj- és körömfájás miatt egész terjedelmében területi zárlat alatt álló II. állategészségügyi kerület Cucca, Elep, Hortobágy, Kőszélszeg, Nagyhegyes határrészeit — a Gyulay Hegyes kivételével — ezen zárlatból az I. foku állategészségügyi hatóság kirekeszti. Ehhez képest csupán a Kishegyes és a Gyulay Hegyes marad további intézkedésig zárlat alatt. Az érdekeltek kötelesek továbbra is a hasított körmü állataik minden megbetegedését, de különösen ragadós száj- és körömfájásban való megbetegedését azonnal bejelenteni az I-ső foku állategészségügyi hatóságnak és a m. kir. állatorvosnak. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégeinek, ismerőseinek
BÁNYAI LAJOS

a Rucza vendéglő tulajdonosa.

MODERN
LÁTCSÖVEK
SZEMÜVEGEK
CSERIÉP
KLINIKAI LÁTSZERÉSNÉL
PIAC - U. 21.

Magyar területről az állatkivétel erősödik és további emelkedésre lehet számítani. Olaszországba szarvasmarhamisztünk ki egyideig, mert Olaszországban a száj és körömfájás járvány miatt nagy túlvágás van és alacsonyok a húsárak. Az olasz állatállomány csökkenő, tehát ismét erős lesz a piac és elérjük az 1937-es szállítást, a 80.000 darab szarvasmarhát. A németek évente 20.000 darab szarvasmarhát vesznek át. Ez emelkedni fog 30—40 ezer darabra, mert már a szudán-területre is kell vásárolni.

A régi és a mai Ungvár

Írta dr Csürös Ferenc ny. közművelődési tanácsnok

Befejező közlemény.

Joggal lehet rá kíváncsi a mai egészben más viszonyok ismerője, milyen volt régen a város élete **ruszin vonatkozásban?**

Erre elég rövid választ adhatunk. **Ruszin nemzetiségi kérdést a régi Ungvár nem ismert.**

A századforduló idején a nemzeti kérdések, vagy mai szóval: a **kisebbségek problémája** egyáltalán nem állott olyan kifejezett formában a magyar társadalom előtt, mint ma.

A ruszin falvak magyar tisztviselői kivétel nélkül beszélték a nép nyelvét és nem volt rá eset, hogy a ruszin paraszt bármilyen ügyes-bajos dolgát a saját nyelvén el ne intézhette volna a hatóságnál. Pedig akkor még semmiféle kisebbségi szerződés ezt elő nem írta. Nem önkényt, vagy kényszerűségből vállalt, államjogi szerződés, hanem a józan magyar ész diktálta, hogy a ruszin lakosság között élő tisztviselőknek ismernie és beszélnie kell a nép nyelvét, ha hivatalát meglegedésre akarja betölteni. Nem is volt ebben hiba.

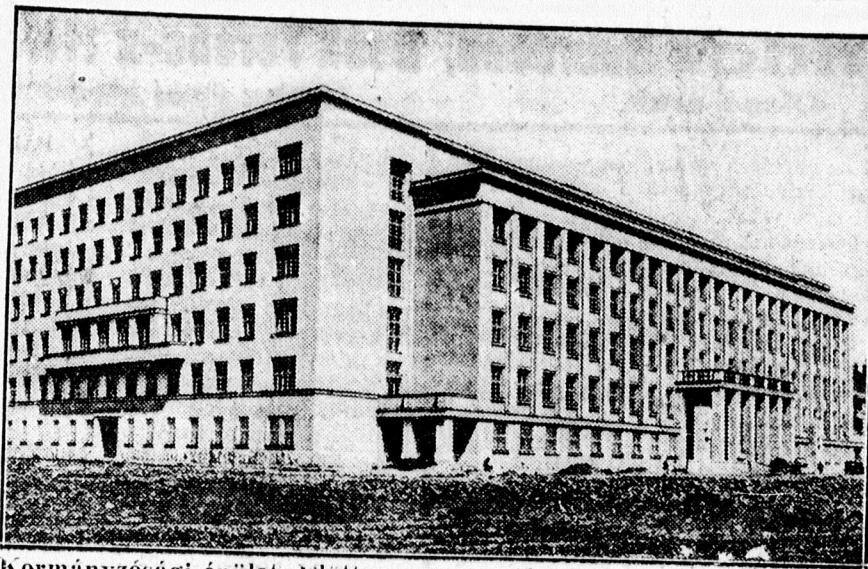
Sokszor megfordultam a ruszin falvak tisztviselőinél. Sehol nem tapasztaltam, hogy a parasztokra igyekeztek volna ráerőszakolni a magyar nyelvet. Természetesen, aki tudott magyarul, azzal magyarul beszéltek.

Soha a magyar közigazgatásnak eszébe nem jutott volna az a kíméletlenül erőszakos, amellyel végig sértő eljárás, amellyel például a csehek az ungvári erdőhivatalban — de más hivatalokban is — szigorúan megtiltották, hogy a magyar anyanyelvű tisztviselők magyarul beszéljenek. Nemcsak a hivatalban, nemcsak a felekekkel, hanem még az udvaron, egymásközt sem volt szabad magyarul beszélniük.

Milyen egészen más, okosabb, emberibb volt pl. a perecsenyi főszolgabíró, **Kovács Elemér** hivatalában a hang, a mód, az eljárás, ahogy a ruszin paraszttal tárgyalt. Pompás példány volt a magyar főszolgabírónak. Többször jártam a hivatalában. Jól megfigyelhettem, mit csinál.

Az előszobája zsúfolva volt **ruszinyácskókkal** (jellemző, hogy a magyar ezzel a becenévvel nevezte a ruszin parasztot).

— **No, színi moji, jege se mas?** (No fiam, hogy vagy?) Rendesen ezzel fogadta a belépő ügykereső félt. Türelmesen meghallgatta a sokszor bizony hosszadalmas előadásukat. Aztán igazságot tett köztük. Nem egyszer partogó szóval, amikor meg volt rá az ok. Legtöbbször türelmes, magyarázó szóval. Irás minél kevesebb volt az író-

Kormányzósági épület. Előtte van az a tér, melyen a bevonuló honvédség fogadása folyt le.

dában. Amit lehetett, előszóval intézett el. Simán, gyorsan és mindig igazságosan. Mikor valamelyiknél azonnali segítséget igénylő nagy szegénységet tapasztalt, haborzás nélkül nyúlt a zsebébe és segített. Pedig a főszolgabírói fizetés akkor sem volt magas. A népe szerette, tisztelte. Nem kényszerből, hanem szíve szerint süvegett.

Ez volt a magyar közigazgatási tisztviselő általánosan ismert típusa a ruszinok között. De általában ez volt az egész Felvidéken. A nép szívét tudta megnyerni a magyar tisztviselő, akinek lehetett sok hibája, de hogy rosszakarató, kicsinyeskedő vagy éppen önkényeskedő és a nemzetiségekkel szemben ellenségeskedő magatartású lett volna, azt — talán egy-két ritka kivétel leszámításával — igazán nem lehet mondani.

A cseh uralom egészen másfajta tisztviselőtípust hozott magával.

A cseh tisztviselő lehetett jó szervező, pedáns hivatalnok, lelkiismeretes szolgálja nemzete uralmi eszméinek. De a nép szívét, rokonszenvét sohasem tudta megnyerni. Ahhoz sokkal inkább önző, kapzsi és ridegszívű volt.

Ungvárott, mint már említettem, aránylag nagyon kevés nemzetiségi lakos volt. A ruszinok, mint napszámosok, de főként a parasztlányok, mint eselédék helyezkedtek el.

Soha a nemzetiségük miatt a legkisebb bántódás, vagy kisebbsítés nem érte őket. Senki a magyar nyelvet rájuk nem kényszerítette. Ha elmagyarosodtak, ez minden kényszer nélkül, természetes folyamatként történt, a magyar környezet beolvastó hatása alatt.

A tót vagy ruszin parasztlány előbb azt a furcsa szláv-magyar keveréknyelvet kezdte beszélni, amelyet a nyelvtudomány aligha ismer, az ungváriak ellenben jól ismernek.

Húsvét előtt szokásban volt nagy kosarakban vinni az ünnepi kalászt szentelt víz alá a görög katolikus templomba. Két eseléd lány nagy buzgalommal vitte a telt kosarat a Nagytea felé. Fültanuja voltam, amint rájuk szólt egy harmadik: hova mentek?

— **Idzeme do temploma megszentelovác toten kalás** — volt a válasz hamisítatlan ungvári szláv-magyar nyelven.

Egy-két esztendő múltán már hibátlan magyarsággal beszéltek. Csak a kiéjtésükön érzett némi szlávosság.

A ruszin intelligencia, mint láttuk, teljesen magyar nevelésű és szellemű volt. Az intelligens családok fiait magyar középiskolát járták s akár mint papok, tanítók, akár mint tisztviselők, vagy szabad pályán levők helyezkedtek el. Ruszin mivoltuk soha hátrányukra nem volt, emiatt soha sehol háttérbe nem szorultak. Ellenkezőleg.

Akárhány nagyon szegény ruszin fiú, ha volt tehetsége hozzá, fényes pályát futott be a magyar társadalomban.

De hát ez természetes volt. A magyar kultúrában nőttek fel, mert ruszin kultúra nem volt. De nem a magyarság hibájából nem volt.

A ruszin nyelv kizárólag a nép nyelve. Ruszin irodalom nincs.

Még a ruszin nyelv első rendszeres nyelvtanát is a Magyar Tudományos Akadémia adta ki: a Szabó Emmén-féle ruszin grammatikát. Ha ruszin kulturális törekvések mutatkoztak volna, azt a magyarság nem elgáncsolni, hanem felkarolni igyekezett volna. De nem mutatkoztak.

A ruszin falvak iskolái ruszin nyelvek voltak. Csak a millennium éve hozott oda pár helyen magyar iskolát. Kár, hogy olyan későn. A ruszin nép szívesen jártta ezekbe gyermekeit. Önkényt, kényszerítés nélkül. Tudta, hogy gyermekének hasznára lesz a magyar nyelvtudás. Örömmel fogadta a szép új iskolákat. Az új generációk egyre sokasították a magyarul tudók számát a ruszin földön a télre eső hegyi falucskákban is, ahol eddig alig-alig hangzott magyar szó. Végtelen kár, hogy ezt a békés, csendes folyamatot erőszakos módon hirtelen félbeszakította a beállott cseh uralom, mely a béke helyébe zűrzavaros nyelvi káoszt teremtett.

A cseh kormányzat két eszközt használt fel a folyamatban lévő magyarosodás visszaszorítására.

Az egyik a **pravoszlávia** felkarolása volt, a másik az **ukrán** nyelv és tisztviselők behozatala.

Az előbbivel a magyar nevelésű és érzésű görög katolikus papokat igyekezett kiszorítani a falusi templomból és parókiákból. Az utóbbival az orosz szovjet számára igyekezett előkészíteni a talajt a ruszin tömegekben.

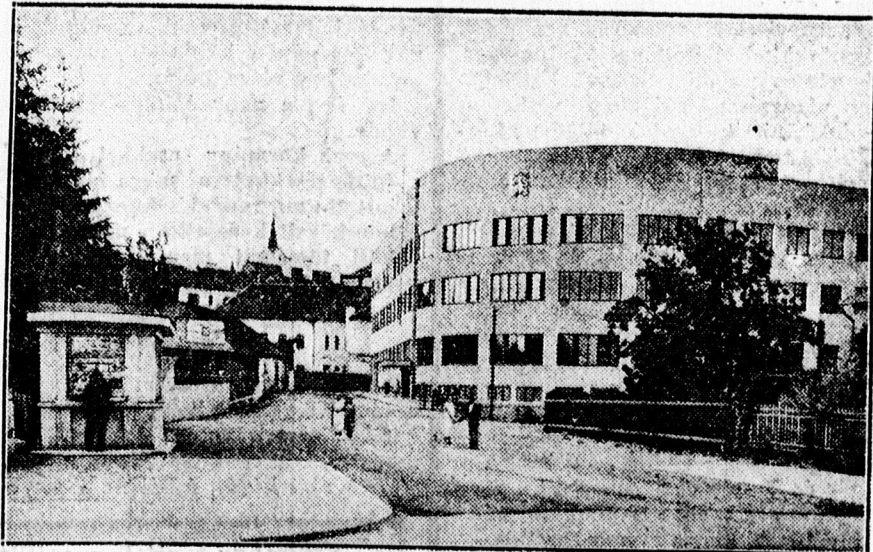
A benesi politika soha sem is tiltakozta, hogy a ruszin földet hídnek tekintti Szovjetországra felé.

Az Ungvárott épült, piros-zöld-arany színeivel, moszkvai stílusával az Ungvári megihitt környezetéből messze kirikító kis pravoszláv templom ennek a politikának előőrs. Reméljük, hogy egyszersmindkorra leszerepelt előőrs.

A fiatal ruszin intelligencia az ungvári főgimnáziumban és a görög katolikus tanító- és lelkészképző intézetekben nevelődött.

Magam is, mint sok más magyar fiú, aki az ungvári gimnázium épületében szedte magába a tudományt és leste óra végén a Rajnyák hácsi felszabadító csegettűszavát, élő tanui vagyunk annak, hogy ott ugyan semmi, de semmi különbségtétel nem volt magyar vagy ruszin fiú között. Együtt tanultunk, együtt labdázunk, az Ungban a nagy köveknél együtt fürödtünk, télen együtt koresolyáztunk. Szoros barátság fűződött közöttünk. Az, hogy különböző nemzetiségűek vagyunk, soha még eszünkbe sem jutott.

Tanu lehetett rá a most elhunyt Hrabár Konstantin is, éveken át Ungvár polgármestere, utóbb a ruszin föld kormányzója, akit a cseh kormány autonomista érzület miatt nem sokáig tűrt meg a kormányzói székben. Tanu Fenczik István és any-

Postapalota. Teljesen modern épület. Környéke még nincsen rendezve. Berendezését elvitték a csehek.

Megrendelőimnek, barátainak és ismerőseimnek

boldog újévet

kívánok. EGYED SÁMUEL bádogos és vízvezetékészterelő mester Hunyadi ucca 16.

Boldog újévet

kíván kedves vevőinek és jóbarátainak

Szabó Károly

Dégenfeld-tér 11.

20. JUBILEUMI ÉV

FEUERMANN

BŐRÖNDŐS MESTERNÉL - GAMBRIUS PASSAGE

OLCSÓ SZABOTT ÁRAKBÓL

KÜLÖN 10% ENGEDMÉNY!

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
 Magyar Gépgyári Művek R. T. vezérképviselője és főraktára
 Nyersolaj traktoraink tükkormányú acélekélnk, »Gazda-Drill« sorvetőgépeink, acélboronánk bor-
 sajtóink világhírűek.
Ráthmer Sándor Debrecen, Deák Ferenc-u. 11.
 Telefon 29-62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételekkel.

nyí sok más magasra emelkedett ru-
 szin fiú, akivel együtt faragtuk a pa-
 dot a gimnázium ódon épületében és
 együtt nótáztunk a Czíkere erdőben,
 meg a németi pataknál rendezett diák-
 majálisokon.

A tanáraink egyformán jó magyar-
 nak neveltek bennünket. Sem a tábla-
 bíró megjelenésű Hódolty László igaz-
 gatótól, sem többi tanárainktól, az áu-
 dott szívű Medvigy Jánostól, a kara-
 kán magyar Sirokay Alberttől, az
 eposzíró Fülöp Árpádtól, a finomlelkű
 Kovalóczy Rezsőtől, a katonás Laudon
 Istvántól, a kistermetű, de tekintély-
 tartó Schürger Ferentől, a tótos be-
 szédű, de tüzes magyar érzésű Mazuch
 Edétől, a jovialis Vajdaffy Géztől so-
 ha egyetlen bántó, kisebbítő szó nem
 hangzott, vagy különbségtétel nem
 esett, amiből valamelyik ruszin fiú azt
 érezhette volna, hogy nemzetisége
 miatt valamiben hátrébe szorul.

Egyetlen különbség az volt köztünk,
 hogy a ruszin fiúk hetenként kétszer
 rúthén órára voltak kötelesek járni.

**Tehát a magyar állam maga gon-
 doskodott róla, hogy a ruszin fiúk
 anyanyelvük rendszeres ismereté-
 ben oktatást kapjanak.**

Pedig erre semmiféle kisebbségi
 szerződés nem kötelezte a magyar ál-
 lamot.

Az önképzőkörben, a nemzeti ünne-
 peken nem egy ruszin fiú tűnt fel sza-
 valatával. A március tizenötödikét
 nagy lelkesedéssel ünnepeltük minden
 esztendőben. Megünnepelték a tanító-
 képezdészek, a derék **prepák** is, akik-
 nek tüzes magyarságú ünnepi beszéd-
 ben kötötte lelkére a hazához való hű-
 séget **Volosin tanár úr**. (Ez kérem ne-
 tévedés, nem elírás. Ugyanarról a Vo-
 losin Agostonról van szó, aki most a
 cseh kormány jóvoltából a ruszin föld-
 miniszterelnöke és a magyarsághoz
 való csatlakozás legnagyobb ellensége.
 Honores mutans mores.)

Diákemlékeim közül még csak egyet
 hadd jegyezzek föl. A gimnáziumban
 zenekarunk is volt. En voltam benne
 a fuvolás. Tanítómesterem a fuvolás-
 zásban egy **Buresch** nevű cseh volt.
 Óles termető, hallgatag, szelíd ember,
 a katonazenekar első pikulása.

**Ez az egyetlen cseh ember élt ab-
 ban az időben Ungváron. Erre az
 egy emberre támaszkodhatott a
 cseh impérium, mint jogalapra,
 mikor 1919 január 14-én meg-
 szállta Ungvárt.**

És most térjünk át arra, milyen a
 mai Ungvár, húszévi cseh uralom után.

A régi Ungvár maga nem sokat válto-
 zott. A vár és környéke ugyanaz,
 mint régen. Ugyanazok a régi utcák és
 középületek is. Magánépületekkel gya-
 rapodott és csinosodott ugyan, de új
 középület alig épült a város régi terü-
 letén. Sőt egyenesen az látszik, hogy
 a csehek tudatosan elhanyagolták
 mindazt, ami még a magyar impérium
 alatt létesült. Így különösen elhanya-
 golták az ungváriak kedvelt szórakozó
 helyét, az árnyas, lombos Vadaskertet.
 A Szobránci, Dombalja, Káptalan,
 Radvánai, Kapos, Minaji, Varga és más
 régi utcákon alig mutatkozik haladás.

Elhanyagolt kövezet, hepehupás jár-
 dák jelzik, hogy a cseh igazgatás nem
 törődött velük.

Ellenben sokat, túlsokat építkeztek
 a csehnek a maguk számára épített új
 városrészen, melyet büszkélkedve
kis Prágának emlegettek.

Mikor Ungvárt 1919 elején megszá-
 lották, nagyszámú cseh hivatalnok-
 sereg szállingózott be egy pár hónap
 alatt a városba.

Ezek számára gyors ütemben fából
 építettek lakásokat a kaszárnya mö-
 götti üres területen, bölcs óvatossággal
 behuzódva a cseh katonaság védőszár-
 nyai alá.

Később, mikor már kezdték magu-
 kat biztonságban érezni, kiszemelték
 azt a helyet, ahol a végleges építkezés
 megindítták.

Tagadhatatlanul nagyon ügyesen
 szemelték ki.

A város középpontja a híd és a Ko-
 rona-épület közötti kis tér, ahol a
 színház is emelkedik. Innen egy rö-
 vid házior volt a régi Ungváron a fo-
 lyó mentében lefelé egészen addig,
 ahol a malom alól lefolyó Ung esato-
 rna beomlott az Ungba. Azon túl
 kincstári földek, kukoricatáblák, lu-
 cernások töltötték ki a Szobránci úttól
 az Ungig terjedő hatalmas területet,
 mely lehűződött egészen a Társa-hegy
 alján a katonai gyakorló térig, mely-
 nek helyén ma a repülőtér van. A neve
Galagó volt.

Ezt a helyet szemelték ki a csehek,
 mert egyrészt a kincstári földek in-
 gyen telkeket szolgáltatottak, másrészt,
 mert az Ung folyó mellett terült el és
 mert egyenes folytatása volt az un-
 gmenti házsornak. Ezzel kapcsolódik a
 régi Ungvárhoz.

Itt azután nagyszabású építkezés
 kezdődött. Évről-évre hatalmas palo-
 ták bujtak ki a földből és rendeződte,
 nagyvárosi házsorokká. Egymás után
 épült fel a rendőrség, csendőrség,
 pénzügyigazgatóság, a törvényszék pa-
 lotája, a postapalota, a Massaryk-ról
 elnevezett modern iskolaépület, több
 hatalmas bérház és betetőzésül a ha-
 talmas aranyú kormányzósági épület
 580 helyiséggel.

Az Ung szemközti oldalán a Bozós
 utca végén elterülő disznóvásártéren
 pedig egy villavárosrészt épült fel a
 cseh tisztviselők számára, rendezett,
 közművekkel ellátott utcákkal, csúcs,
 kényelmes családi villákkal. Ezt a két
 cseh városrészt legújabbban vasbeton-
 híddal kötötték össze és villanyos köz-
 lekedést terveztek rajta ki a vasúti áu-
 lomáshoz. Persze, a régi város elke-
 rülésével.

Kétségtelenül nagyszabású építkezés
 volt ez. A csehnek büszkék is rá, hogy
 milyen kulturmunkát végeztek Ung-
 váron.

Azonban, ha egy kissé mögéje né-
 zünk ennek a nagy kulturmunkának,
 érdekes dolgokra jövünk rá.

Ungvárnak magának ezekből az
 építkezésekből vajmi csekély
 haszna volt. A csehnek nem is Ung-
 vár és Ruszinszkó kedvéért épít-
 keztek oly nagy erővel. Erőfeszíté-
 séiknek egyrészt cseh uralom-
 politikai, másrészt cseh érdekeket
 szolgáló gazdasági oka volt.

Ungvár számára hasznos és szükse-
 ges építkezés csupán az Ung medrének
 rendezése, az új vágóhíd és a posta-
 palota felépítése volt. Aminek ellen-
 tétele a többszáz százalékos pótdió,
 mellyel meg volt és van nyomorítva a
 város minden háztulajdonosa, iparosa
 és kereskedője. Átkozzák is a kis Prá-
 gát minden fényes palotájával együtt.
 Az ő vállukat nyomta ez az építkezés
 egyedül, mert a cseh hivatalnoksereg
 községi adót nem fizetett.

A ruszin föld lakosából kegyetlenül
 kitéréselt, elviselhetetlenül nagy adó és
 gyönyörű ungi, beregi erdők rabió-
 gazdálkodással kiirtott fája adták a
 pénzügyi alapot ehhez az építkezés-
 hez.

Célja pedig egyrészt az volt, hogy a
 ruszin nép szemét elkápráztassák: ime
 mit hozott nektek a cseh uralom,
 olyan palotákat, amilyenekre a ma-
 gyar uralom alatt nem számíthatatok.

Csak hogy ezek a paloták nem a
 ruszin nép önkormányzatát, ha-
 nem tisztán a csehnek uralmi cél-
 jait szolgálták. Cseh és ukrán hi-
 vatalnokok ültek bennük, cseh ka-
 tonaság, rendőrség, csendőrség vi-
 gyzott rájuk, cseh szó visszhang-
 zott minden helyiségükben.

Ruszin autonómia nem volt. Világ-
 csaló szemfényvesztés volt a csehnek
 által hirdett autonómia. Ruszinszkó a
 csehnek számára kizsákmányolt gyar-
 mati terület volt. Az Ungváron épített
 kis Prága pedig olyanformán festett,
 mint akár Sanghájban az idegen ne-
 gyed. Egy uralmat gyakorló nép vá-
 rosrésze a kolonizációs területen.

Az egymást felváltó ruszin kormány-
 zók: Zatkovics Gergely, Beszkid Antal,
 Hrabár Konstantin csak névleges kor-
 mányzók voltak, intézkedési joguk
 nem volt. A hatalmat a melléjük kí-
 nevezett cseh alkormányzók gyakorol-
 ták.

A csehnek lelkiségére vall rá az épít-
 kezesek gazdasági része. Az építkező-
 sek által mozgósított sok-sok millió-
 ból alig jutott valami csekély hányad
 az ungváriaknak.

Cseh mérnökök tervezték ezeket a
 palotákat, cseh vállalkozók kerestek
 milliókat rájuk, Csehországból hoz-
 ták a szakmunkásokat, az építési anya-
 got. Még a járdák kockaköveit is cseh
 bányákból szállították. Az ungváriak-
 nak csupán a legalsóbb napszámos
 munka egy része jutott.

Igy fest a nagy építkezések hátsó
 oldala.

A cseh kormány ezekkel a nagy
 építkezésekkel a maga iparosult
 juttatta megrendelésekhez, a maga
 munkással keresethez, munkanél-
 küll tömeget megélhetéshez. A ter-
 het viselte Ruszinszkó, a hasz-
 nít élvezte a cseh gyarmatosító
 nép.

Igy azután nem lehet csodálkozni
 azon, hogy Ungvár oly mámoros lelke-
 sedéssel fogadta a bevonuló honvéd-
 ket és huszonnégy óra elég volt, hogy
 megtörténjék a csoda: Ungvár vissza-
 nyerte régi képét, újból az a magyar

UJEVRE ajándékok, koresolyák,
 vázák, gramofonok, lemezek, órák,
 dísztárgyak a legolesőbban! Csakis
 a MINDENESBOLTBAN, Csapó
 u. 62, sz. Ct. Szemere O.

város lett, ami régen volt. A cseh ural-
 mat elfújta a szél, lelki nyoma nem
 maradt, csak a hideg kövek hirdetik
 az elmúlt dicsőséget, kis Prága kihalt
 utcái és néma, sötét palotái.

A bevonulás után négy nappal jár-
 tam ott. A város népe még mindig a
 visszacsatolás lázában égett. Az utca-
 kon mindenütt nemzeti színek és zász-
 lók, a kirakatokban nemzeti szín dra-
 périák között Horthy-arcoképek. A leg-
 eldugottabb vialjai utcák legszegé-
 nyebb házában is nemzeti színű lobogó.
 Ha másra nem teit, papirból. Min-
 denütt lelkesedő szavak, csillogó szem-
 kek fogadtak. Az utcákon magyar
 cégtáblák, sehol egy cseh felírás. És
 mindenütt magyar szó. Ez a nép iga-
 zán lelkéből örült a visszatérésnek, er-
 ről teljes bizonyosságot tett.

Ugyanaz a város, melyben a leg-
 utolsó cseh hivatalos statisztika
 szerint a magyarság számaránya
 17,5 százalékot tett ki!

Bármilyen történet is, akár megmarad a
 mai néprajzi határ, akár felvonul a
 Kárpátok gerincére — ami az egyedül
 észszerű, okos megoldás nem pusztán
 magyar, hanem főleg ruszin érdekből
 — Ungvár mindenképpen megmarad a
 Tiszától a Kárpátok aljáiig vonuló
 színmagyar vidék nagyjövőjű perem-
 városának, a magyarság erős várának,
 szilárd bástyafokának.

Mert Ungvár sohasem volt ruszin,
 még kevésbé szlovák, legkevésbé
 cseh. Ungvár mindig magyar volt.
 Az is marad.

„Magyar a magyarért.”

A piarista gimnázium jótékonycéli
 hangversenye

A debreceni piarista gimnázium a
 Felvidéken felszabadult lévai piarista
 gimnázium szegénysorsú tanulóinak
 megsegélyezésére január 8-án, vasár-
 nap délután 6 órai kezdettel az inté-
 zet dísztermében Rácz János és ci-
 gányzenekara önzetlen közreműködé-
 sével jótékonycéli hangversenyt ren-
 dez. Műsor: 1. Rácz János: Felszaba-
 dulási induló. Előadja Rácz János és
 zenekara. 2. Ünnepi beszéd, Mon'ia:
 dr. Rassoyszky Kálmán, piarista ta-
 nár. 3. Segesdy—Rácz: Mindent viszi
 szal! Eneklil Nagy József, Rácz János
 és zenekara kíséretével. 4. Kuruc da-
 lok. Előadja: Rácz János és zenekara.
 Szünet. 5. Liszt: Második magyar rap-
 szódia. Előadja: Rácz János és zene-
 kara. 6. Szavai Szánthó Zoltán IV. A.
 o. t. 7. Rákóczi d'lok. Gordonkánt elő-
 adja: Rácz László III. A. o. t. 8. Ka-
 csóh P.: Rákóczi megtérése. Vizezi:
 Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország.
 Eneklil Nagy József, Rácz János
 és zenekara kíséretével. 9. Irredenta
 dalok. Előadja: Rácz János és zene-
 kara. Kezdeté 6 órakor, a piarista
 gimnázium dísztermében. Számolat-
 lan ülőhely 1 P, állóhely 50 fillér. Je-
 gyek válthatók Kummergruber Emil
 piarista tanárnál és a hangverseny
 előtt a pénztárnál. Felülfizetéseket
 hirtlapiilag nyugtázzunk.

GÉPTŐL A KÉPIC
 MINDENT MEGKAP
UNGÁR OPTIKAI & FOTO SZAKÜZLETÉBEN
 TAKARÉKOSÁGI TAG
SZÉCHENYI U. 1.

Elsőrangú kivételben szállít mindenféle mezőgazdasági gépeket
 és eszközöket
A 80 éves „K Ü H N E”
Mezőgazdasági Gépgyár Rt. telepe
 Debrecen, Deák Ferenc uca 4. szám (saját ház).
OLCSÓ ÁRAK! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
 Kérjen árajánlatot. Telefon 25—73.

DÉBRECZEN

KÉPES VÁSÁRNAPJA

Hollandiában az utrecht pályaudvaron tűz ütött ki. A tűzoltók munkája igen nehéz volt, mert a nagy hidegben a víz nyomban ráfagyott a falakra.

London egyik strandján 38 fokos hidegben fürödnek, a víz 3 fok meleg. Londonban 10 év óta nem emlékeznek ilyen hidegre.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a kölcsön

mely olyan szépen indult, egyszerre befagyott Londonban, mert a fölényesen nyugodt és üdegező tárgyilagosságok végre rájöttek, hogy sokkal egyszerűbb dolgot csinálnak, ha azt a harmincmillió fontot beleaobják a Temzébe, mint Prágába küldik. Egyszerűbb és olcsóbb lesz ez a megoldás, s végeredményben tökéletesen mindegy, hogy az ablakon szórják ki a pénzt, vagy Prágának kölcsön néven ajándékozzák. Annyira nem vesztetheti el józanságát az angol gazdasági élet színe, java, hogy ne tudná mennyi fáradság, verejték tapad harmincmillió font megszerzéséhez, melyet most egy könnyed mozdulattal akár zsebre vágni Prága. Nem vagyunk kárörvendő természetű nép, de most örömmel halljuk a hírt. Örömmel azért, hogy végre mindenütt rájönnek arra, amit mi ezer esztendő óta tudunk: nevezetesen arra jönnék rá az emberek a világon mindenütt, hogy Prága mindig csak kapott, vagy rabolt, de soha, egyetlen megveszekedett fillért soha senkinek és semminek nem adott. Kapott az utolsó husz év alatt is franciáktól, angoloktól, oroszoktól, de ellenszolgáltatásul semmit se adott. És ma Németország felé kacint. Most onnan akar kapni, különösen azóta, hogy az angolok közismert hidegvérűséggel elutasították véglegesen a kölcsönnek még a gondolatát is. Németország remélhetőleg szintén ismeri valamennyire Prágát...

arról, hogy

a karácsonyfa

okkal jobb üzletnek bizonyult ebben az esztendőben, mint bárki is remélte volna. Mint mondják, volt olyan szerencsés család és volt olyan szerencsétlen ember, hogy ötven pengőért cserélhetett magát egyetlen fenyő. Tehát olyan összegért, melyért egy kisebb erdőt adnak pl. a Kárpátalján. Mindez azért, mert a románok egyszerre rájöttek, hogy a fenyő hasznos fa,

nem szabad és nem lehet pusztítani karácsony, ünnepek emelésére már azért se, mert a karácsonyfa állítás nem román eredetű hagyomány. Ez a léghűsítőbb érvézés. Igaz, hogy ezen az alapon mondhatnánk azt is, hogy az ágyu, puska, repülőgép, távbeszélő, autó és a többi se román hagyományokon teremtdött civilizációs készség, mégis használják a románok is. Mi nem vilázzunk és nem tréfálunk, csupán azt kívánjuk megjegyezni, hogy husz év alatt most gondolták rá magukat a románok az erdővel való spórolásra. Husz év óta pedig egyebet se tettek, mint mértéktelen erdőpusztításokkal karsztosították Erdélyt, míg most megszállta őket a nemzeti erdő őrzésének a láza. Hát lázunk láz, de hogy ez román nemzeti szellem volna, amit menteni próbálnak, az kétséges. Különösen most. Azok a fenyők távol a magyar házak karácsonyi hangulatától ott, az erdélyi hegyek mentén mindeneképp dacára mégis csak magyar karácsonyról álmodtak akkor is, ha egyetlenben egyet se eresztettek útjára mostani gazdáik...

arról, hogy

az új határokkal

ismét baj van, nagy baj van, mert nyilvánvaló, hogy ezek a határok még tarthatatlanabbak, képtelenebbek, mint voltak. Nem akartak szólni éppen a csehek a legutóbbi husz esztendő keserű megpróbáltatásának végén és most ismét a házakat szeli ketté, utcákat vág el községektől, városoktól az új határ. Megáll az ember esze, hogy ennyi oktalanság hogy szorulhattott emberekbe. Mit akarnak még, mire várnak még ezekkel az okvetetlenkedő ábrándozásokkal, melyek ma még azt a látszatot keltezik, hogy van valami tartalék erejük. Bőszeg, a másik hatalommal szemben térdet, fejét hajtottak, pillanatok alatt adott át egész sor községet, hatalmas határokat az első végleges határok meghúzása után. Itt még mindig szemtelenednek, még mindig okvetlenülkednek, még mindig húzzák halasztják a dolgot. Okot keresnek, kibuzókat, hogy "bőszeg" tarlsanak meg a szolt földből, hogy több és több embert keserítsenek

el ezekkel a nihilistárai elgondolásokkal. Nem nép, nem ország, nem nemzet az, mely ilyen sekélyes eszközökkel, ilyen kicsinyes bosszantásokkal akarja megtartani lopott multját és hazug jelenét. Döbbenetes azonban a nagy hatalmak türelme, hiszen a mult hetekben a világ sajtó képviselői látták ezeket a tarthatatlan állapotokat és azóta már hetek teltek el és a csehek rendületlenül kitaranak a mellett, hogy városok temetőjét megszállás alatt tartják, hogy városok keserűserejével művelt szőlőskertjeiben se a szüretet, se a fedő munkát elvégezni nem lehet. Szégyen...

arról, hogy

a hazútság

lassanként sport lesz, amiből olcsón és könnyen tökélet is lehet korcsolni, amint azt legutóbb láttuk éppen jó szomszédainknál. Közismert pl., hogy a magyar kormány milyen gonddal és szeretettel készíti elő a földreformot azzal a jó szándékkal, hogy a magyar föld azoké legyen, akik megművelik, akik ha kell, meghalnak érte. Erről ír, erről beszél Magyarország hónapok óta és dehogy ismerne valaki arra gondolni, hogy a megszállás alól felszabadult ma-

gyar földeken a csehektől végrehajtott földreform földek egykori tulajdonosainak visszaadnák a földet. Ki merne ma erre még csak gondolni is. Ki? Hát a bukaresti hivatalos Rador távirati iroda. Érthető ez a nagy lelkesedés és gondosság. Valami büszlik a szomszédban is. Tehát elő kell készíteni a bekövetkehető körülményre a népet. Mert ha a csehektől felszabadult területeken vissza követelek a földet, akkor természetesen a más felől felszabaduló területeken is hasonló sors vár a földhözjuttatott románokra pl. Hát ez az, Rador távirati iroda, ez az, amit el szeretne hirtetni a román közvélemény előtt akkor, amikor Magyarországon nagyobb gondja nincs és nem is lehet a kormányzatnak, hogy földet adjon azoknak, akiknek nincs...

arról, hogy

a plakát

arra jó, lássák azt, amit egyik, másik vállalat ismertté szeretne tenni. Eddig legalább így volt. Kültőnösen így volt a képes plakátokkal. Legutóbb azonban láttunk a magyar városok utcáin egy igen esinos, izléses plakátot, mely a nemzethez szól. Ezeken a plakátokon ott virul az egész magyar

Svájci szokás szerint karácsony éjszakáján fáklyafény mellett mennek szelni.

élet. Minden kinese, minden szépsége és hirtelen arra gondolhatott az ember, hogy valami idegenforgalmi hirdetésről szólhat. Csak olvasás után láttuk, hogy ez magyaroknak szól; minden jó magyaroknak szól és arról beszél, harsog, sikolt és kiált, hogy mi minden kinese van a mi hazánkban, tehát ügyeljünk jól ezekre a kincsekre... Szép gondolat, nemes gondolat. Növeld a nemzeti öntudatot és felelősséget a magyar érdeket. Minden gondolat szent, ha a magyar érdeket teremt újabb talajt. Ezért láttuk örömmel és boldogan ezt a legfrissebb magyar plakátot az utcán...

arról, hogy

hatarsértés

történt az új magyar-cseh határon, amikor is egy magyar katona hősi halált halt az új »béke« első hónapjában azért, mert ez a fegyverzetlen és elszántan brigantiskodó cseh népség még mindig nem tanult eleget. Hivatalosan intézik a dolgot, s nyilvánvalóan megállapítást nyert, hogy kik voltak ennek a hatarsértésnek a kezdeményezői. Nem is erről van kimond-

dottan most szó, hanem arról a módszerről, ahogy ezt az ügyet igyekeznek kihasználni a cseh rádió és távirati iroda. Tele kürtölik és tele sugározzák a világot, hogy ők, a magyarok ismét nem nyugosznak, mert embertelen kegyetlenséggel három derék cseh fináncot lelőttek cseh területen. Természetesen arról harsognak, hogy a szegény farkaska, a cseh finánc nem bír nyugodni a magyar bárány fogvicsorgató és félelmes közelségétől. Ez a magyar bárány állandóan felzavarja a cseh farkas vizét, pedig ez a víz-lefelé folyik éppen a cseh farkas kezében tartott magyar Kárpátokról. Mindegy: hatarsértés történt, a magyarok okozták, a magyarok tették, a magyarok, mindig csak a magyarok. Hivatalosan persze sajnálkoznak, elégtételt adnak, de ki-felé, a világ felé üdöllenek a farkaskák, panaszkodnak, jajongnak, hogy a tájékozatlan hallgató és olvasó már, már azt hiszi, ir-magja se maradt Ottokár népének. Sajnos azonban ezek a jajongások se egyebet raffinált hazugságok-nál és Ottokár népe még mindig elég nagy és vicsorgásuk még mindig túl hangos...

sz. r. i.

Debreceni tudós érdekes tapasztalatai a csángók földjén

Sok évszázad mulasztása után kezd a magyar életben kialakulni egy folyamat, mely igyekszik nyilvánartatni a világnak minden zugában élő magyar-ságot. Iparkodik rajta tartani tekintetét a más népek tengerében élő, kíváncsioroit, hazájuktól elszakadt magyarokon, még ha legtávolabbi zugjaiban laknak is a világnak. Ennek a folyamatnak természetes következménye az, hogy egyre nagyobb érdeklődéssel fordulunk a csángómagyarak felé, akik ott élnek messze keleten, egy százezerefőnyi néptöredékben és hosszú századok árja sem tudta elmosni faji sajátosságukat. Példát adtak életerejükéről, szívósságukról azáltal, hogy a magyar népközösségről régen leszakadva is megőrizték nyelvüket, hagyományait. Egyik csángókutató: Keresztessy István megállapítása szerint Szabófalván a csángómagyarság minden sajátosságát visszatükrözi s az egyetemes magyar irodalomnak is eredeti szintjét, komoly értékét jelentő írójuk is nőtt ki Genesy István személyében, akinek remek, könyvtárra menő írásai a maguk pompázatos keleti színeivel új hangot jelentenek a magyar írás nagy orchesterében. De más szempontból is érték Genesy működése, mert az első csángó-intelektuel, aki tudatosan vallja, hogy a csángók a magyarság részei és sürgeti, hogy közös kultúra szálalval kapcsolják össze a magyarsággal. Könyveket, folyóiratokat kellene eljuttatnunk a csángó magyarság számára s a nép tanultabb elemeiből időnként magyarországi tanulmányútra meghívni egyeseket, hogy a csángók körébe visszatérve, hirdessék a magyarsághoz tartozásukat. Szükséges ez azért is, mert eddig a román propaganda a csángók köréből kinőt, kisszámú intellektuel felszólta, tanítóikat román vidékekre helyezte.

Érdekes, hogy a csángó-kérdéssel a közelmúltban két debreceni tudós is alapos és mélyreható tanulmányokban foglalkozott. Csüry Bálint professzor nagyrészt munkája után Lükő Gábor dr., a Déri múzeum fiatal tudós öre töltött hosszabb időt a csángók között. Értékes munkája a csángók-kérdésnek számos homályos és romantikus túlzások ködébe fuló részleteit tisztázza és eredeti szempontokat felvelő könyve a moldvai csángókról: házagpótló munka e kérdésben. Száz-

ezer csángó-magyar él négy csoportban.

A „Debrecen“ munkatársa érdekes beszélgetést folytatott dr. Lükő Gáborral a csángókról.

— A csángók között 1932 és 1933 nyarán jártam — mondotta a fiatal tudós. — Számuk, ha a bukovinaiakat is hozzávesszük százazer körül mozog. Négy csoportban laknak. Egyik csoportjuk Bukovinában Radaut város környékén 20.000 lélekszámot tesz ki. Innen délebbre Román város környékén él egy nyolcezer embert kitevő csángóréteg, mely teljesen tisztán beszél magyarul s körülveszi őket húsz-ezer főnyi csángó, akik már úgyszólván csak románul beszélnek. Nevük azonban őrzi magyar eredetüket, katolikus vallásukról is meg lehet különböztetni őket a környező románágtól. De a magyarul beszélő csángók is magukkal azonos fajnak vallják őket, sőt a románok is, mint magyarokról emlékeznek meg róluk.

Harmadik nagyobb csoportjuk Bacan városa mellett él — folytatta Lükő Gábor dr. — Körülbelül húsz-ezer embert tesznek ki ezek is és szintén jól tudnak magyarul. Községei neve is mind magyar-Kaluzer, Bogdánfalva, Nagypatak, Forrófalva szép nagy, magyar községek, minden jellegzetességgel a magyar falunak. A csángók negyedik csoportja a Tatros folyó és hasonlóváros mellett él, számuk mintegy 15.000 s ezek már a székelység függvényei.

— A csángók tudatával bírnak származásuknak s ezt az egyház is tudatosítja bennük, bár itt a románság keze erősen belenyúlt a csángókérdésbe és igyekezik ellenpropagandával megakadályozni, hogy a magyar származásuk tudatossá váljon a csángókban.

— A csángóknál nemcsak a nyelv mutat a közös származásra, hanem népi dallamaik, népmeséik. Viseletük is csaknem minden darabjában különbözik a környező oláhokétól. A moldvai magyarság ruhája házilag készült kenderből, gyapjuból s a régi székelviselethez hasonlít. Általában sokkal okoszerűbben gazdálkodnak, mint az oláhok, a városokat elsősorban ők látják el burgonyával, káposztával, borral s így jövedelmük is meghaladja az oláh parasztokét, de kiadásuk is jó-

val kevesebb amazokénál, mert ruházataikat maguk készítik kenderből, gyapjuból. Fajlag nem keveredik az oláhokkal. Idegen vér csak igen kis mértékben keveredhetett ereikbe, mert ma is csak a maguk köréből házasodnak. A katolikus egyház itt nem reverzalist követel a másik féltől, hanem áttérést. Ezt természetesen az állam venné rossznéven, ilyen körülmények között a vegyes házasságok ma szinte lehetetlenek Moldvában.

szent istván-ének kicikófalván

Kickófalván az augusztus 20-iki busu napján a csángók „Szent István, magyarok első királyáról“ szóló éneket énekelték. Ez a vers így szól:

Ez nap, mely nevezetes
S mely igen örvendetes
Magyaroknak.

Oh ég mely kegyes voltál
Midőn ily királyt adtál
Magyaroknak.

Kik bálványt megvetették
Hogy nyomdokát követték
Szent Istvánnak.

Nem már a pogány jelek
Hanem kettős keresztnek
Magyaroknak.

Zászlóikon lobognak
Erdemi így ragyognak
Szent Istvánnak.

Isten maga Nevekre
Vigyáz ditsőségekre
Magyaroknak.

Amidőn örömmükre
Koronát küld fejére
Szent Istvánnak.

Hogy fundálván országát
Nyerné állandóságát
Magyaroknak.

Máriának szentelő
S ez igen jeles tette
Szent Istvánnak.

— A moldvai magyarok újabban románai catolicinak kezdik nevezni magukat. Ez a név a romano-catolici elferdítése s a románok buzgón terjesztik e név htsznátát a hívek körében, a közelmúltban még általános ungur (magyar katolikus) nevet helyettesítendő.

— A moldvai magyarság — fejezte be a beszélgetést dr. Lükő Gábor — élesen elhatárolt társadalmi egységet alkot s egységét és különvalóságát akkor is megőrizné, ha nyelvében teljesen eloláhosodnék.

Ezeket mondotta a kiváló debreceni tudós, a csángókérdés egyik legalapabb ismerője, aki hét hónapot töltött e kérdés tanulmányozásával Moldvában. Utitervét nem követhette végig, mert mielőtt a tatrosvidéki székeyletelepeket elérhette volna, egy félreértésre alkalmas levelezőlap reviziós propagandista gyanújába keverte dr. Lükő Gábort. Háromheti eredménytelen nyomozás után a román rendőség a barátságatlan politikai helyzetre hivatkozva, kiutasította s így félbeszakadt hatalmas jelentőségű munkája, mely azonban így is számos értékes adattal gazdagította a csángókérdés irodalmát. (parvus)

A német autótutak és viziutak, melyek országokat kötnek össze

Az egész világ figyelmét magára vonta a Németbirodalom legutóbbi nagy akcióival, melyeknek eredménye lett Ausztria beolvadása a birodalomba és a közel négy millió szudétánemetnek a birodalomba való visszatérése. Ezek az események nem maradtak meg pusztán a katonai akciónál, mert a bevonuló hadosztályokat követték a mérnökök, a gazdasági szakemberek és valahogyan emlékeztet az egész a római légiók munkájára. A régi római birodalom légiói is, ahol megjelentek, ott azonnal munka kezdődött, legelőbb is az összekötő; utak kiépítése. Az egész római világbirodalmat, mint hatalmas erek kötötték össze azok az országutak, melyeknek némelyike az ezredévekkel is dacolva ma is látható.

Ausztria bekebelezése után azonnal megindultak az útéptételek és a birodalmi utakkal összekötötték az osztrák utakat. Göring parancsára megindultak a Duna—Majna—Rajna-csatorna építési munkálatai és a tempó olyan erős, hogy 1945-re készen kell lenni az óriási csatornának.

A napokban adtunk hírt arról, hogy a cseh területen is megjelennek a német mérnökök és kész terveik alapján építenek egy autótutat, mely 60 méter széles és 65 kilométer hosszú. Az történt ugyanis, hogy a németek meggyeztek a csehekkel, nem kell már nekik Brünn és vidéke, hanem megelégedtek azzal, hogy a csehek átengedtek egy útvonalat, melyen kiépítik a németek a Boroszló—Bécs autótutnak 65 kilométeres szakaszát.

Ez az autótút elvágja Csehországot Morvaországtól és Brünn városán keresztülhaladva, a 60 méter széles autótút szabad közlekedést biztosít minden német járműnek. Német terület lesz tulajdonképpen ez a hatalmas útvonal, melyen csak átlevéllel, de ingyen haladhatnak cseh járművek is.

Az utat kerítéssel látják el és a bekötőutaknál őrházak állanak majd. A széles autótút vámjogilag elzárva lesz a

cseh területtől.

A birodalmi autótutak emberei már munkába kezdtek. Német pénzen építi az út és 1940-ben kész kell lenni. A csehekkel történt megállapodás értelmében nagy létszámú cseh műszaki és útéptételei munkást alkalmaznak a németek. Ezzel az úttal

a legrövidebb vonalon csinálják meg a németek az összeköttetést Szilizia és Ostromark között.

Ezzel az úttal még a régi rómaiak útjának egyrészt is megépítik, azt az utat, mely a rómaiak idejében az Északi tengert az adriai tengerrel kötötte össze.

Igen fontos az a megállapodás is, melyet a németek a csehekkel kötöttek a Duna—Odera csatorna közös megépítésére. Megépítik ezt a csatornát és összekötik az Elba folyóval. Ez a csatorna egy része lesz annak a csatornának, mely lehetővé teszi, hogy az Északi tengertől a Perzsa öbölhöz, az Indiai óceánig víziútja legyen. A németeknek ez az óriási méretű terve a víziutakkal messze felülmúlja Vilmos császárnak a Berlin—Bagdad vasutitervét és több lehetőséget ad a gazdasági élet számára.

Most, hogy Dévénynek a Németbirodalomhoz történt csatolásával ezer kilométeres Dunájuk lett, ezt a Dunát kívánják felhasználni mint fő ütőeret az ázsiai és afrikai partok felé. A németek letettek a Rajna kapcsolatokról, melyeket Vilmos császár annyira fontosnak tartott. Más irányban indultak el, más lett a cél és ezt bizonyítja, hogy most már megkötötték a franciákkal a megállapodást és nincs területi követelésük a franciák felé.

Az egységes víziútrendszer, mely a folyók összekötésével épül ki lehetővé teszi a német hajók számára, hogy az Északi tengerrel a Fekete tengerre menjenek anélkül, hogy érinteniük kellene a Földközi tengert.

A tervek készen vannak a munka már megindult és szédületes lehetőségek számára nyitják meg az utat az óriási csatornának.

Zsanka

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Boldog ujesztendőt

Asszonyom mindenkinek, aki méltán várja, hogy egyszer már szebb idők is köszöntsenek rá. A boldogsághoz nagyon kevés kell, de ha ez a nagyon kicsi hiányzik hozzá, akkor már nem boldogság. Eppen azért, mert kevés kell, könnyű megszerezni, csak nagyon akarni kell.

Igen, Asszonyom, a boldogságot is akarni kell.

Mi magunk teremtjük a magunk számára az örömet és boldogságot.

Nem kell sokat várni és akkor a keveset kiemelkedhetjük.

Mi legalább is úgy gondoljuk és azt tapasztaljuk, hogy nem mindig itt, vagy ott van a boldogság, ahol hirdetik, ahol vallják...

A boldogság legtöbbször eszben néma, mégis érzi, látja, tudja az ember, hogy ennek az embernek a lelkében ott volt, ennek az embernek a szívében ott él kitörülhetetlenül...

Igen, érezzük, látjuk, tudjuk, mert a boldogság ugyan néma, de minden szóval jobban kiáll, ha erre meg van az alapja...

Az alap pedig a tiszta szív és becsületes lélek...

Tehát az, ami manapság olyan nagyon, de nagyon megfoghatatlan.

Maguk az emberek gondoskodtak arról, hogy ez a két boldogság alapul szolgáló pillér megfoghatozzék, ezt egyszerűen ki akarják irtani ezt a két drága kellékét életnek és boldogságnak. Milyen kár, milyen nagy csapás lenne, ha ez a törekvés valóban eredményel járna. Akkor látná meg a világot, hogy milyen kietlen, cudarul sivár és szörnyen érdemtelen az élet a tiszta szív és becsületes lélek áldott békéjét...

Ezt adja meg nekünk, minden magyarnak a nagy Isten...

Divat

A ma olyan divatos és praktikusnak tartott szoknyanadrág öse a XVI. századbeli perzsa női pólójátékosok dressze, amelyet a perzsa háremhölgyek viseltek, akkor a háremben ezzel már akkor ismert lovasjátékokkal szórakoztak.

Nagy divat a kepp. Sportkosztümhöz enyhén, vagy elütő kockás anyagból, esztéret szövettel, velour, vagy gazdagon hímzett túll, muszlin. Új anyaga a fekete-fehér hosszúszerű majomszőr. Rendkívül drága, de még így is kapós.

Uj cipőanyag a lámabőr, amely vékonyabb a borjúbőrnél és könnyen festhető. Mivel nem tartós az anyag, az amerikai felsőlízezer felkapta, mert folyton új és új formába bújthatja lábait.

Nagy divat már most összel a perzsaanyagból készült esigaalakú muff. Estélyi ruhákhoz is viselik.

Nina Tarakanova, a montecarlói orosz balett primadonnája férjével, Mr. Gray Shaw-val együtt az első között volt, akik divatba hozták az azóta már ellított halvadászatot. A művész azért, hogy naponta új és új tricoidresszben mutathassa be ragyogó alakját.

Nagy kedvezményrel válthat színházi fizet-szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Az amerikai nők új kalapdivatja. A kalap díszeként hordják a kis figurákat, amelyek kifejezik, hogy az illető hölgy milyen sportot űz. Mis Cecilia Cooledge, aki harmadjára nyerte az angol műköresolyázó bajnokságot.

Egy hálás aglegény

Különös végrendeletet hagyott hátra egy gazdag oszói aglegény. Minden vagyont egy olyan nőre hagyta, akit már évlizecek óta egyáltalán nem látott. A végrendelet mdokolása eléggé meglepő. Az elhunyt nagyon régen, egészen fiatalember korában udvarolt ennek a hölgynek, de kosarat kapott tőle. Mivel komolyan szerelmes volt beléje, annyira szívére vette a visszautasítást, hogy többé eszébe sem jutott megházasodni s rideg aglegényi életre szánta rá magát. Később aztán, mint végrendeletében írja, kezdett rájönni, hogy nem is olyan rossz az aglegény élet s azt tapasztalván, hogy minden házasság tele van gonddal és bosszúsággal, megelégedett benne az elhárítással, hogy megjutalmazza azt a nőt, aki megmentette őt a házasság kellemetlenségeitől, mikor annak idején kikosarazta. Az illető hölgyet igazán nem lehet azzal vádolni, hogy számításból adott kosarat egykor udvarlójának.

Hasznos tudnivalók

Cukrozott dió. A diót óvatosan feltörjük, úgy, hogy mind a két fele egy-egy darabban maradjon, finom sárga hártáját lehuzzuk, azután fopiszkálóra téve, egészen sűrű cukorszörpbe mártjuk, hogy a cukor megjegeesedjék rajta. A régi dióról is lehúzhatjuk a hártját könnyen, ha egy éjjelen át vízben áztatjuk.

Petróleumfoltos padló. Agyaggal, amelyet erős szódával vízben elkeverünk és rákenünk a foltra, vehetjük ki a makacs petróleumfoltokat. Három rész agyaghoz egy rész szódát kell számítani. Szükség esetén a pép többször is rákenendő.

Drótszög beverése. Ha vékony deszkába verjük be a drótszöveget, a deszka gyakran megreped és ezáltal romlik. Ennek eljéjét vehetjük, ha a drótszög

hegyes végét laposra kalapáljuk és a hosszúkas, de igen vékony végét verjük bele a fába, hogy a szög vége ne essék parallel irányba a fa rostjaival, hanem ezeket keresztezze.

Selyem tisztítása. Vegyünk tíz gram szappangyökeret, ezt főzzük meg száz gram vízben és adjunk hozzá tíz-gram szalmiák szeszt. Kimossuk benne, megszáradni hagyjuk, olyan lesz a selyem, mint az új.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Paradicsomleves, karalábefőzelék naturszelettel. — Vacsora: Haboscsokoládé brióssal.

Kedd. Ebéd: Tarhonyaleves, töltött káposzta. — Vacsora: Vagdalthús, tarlarmártással és paprikasalátával.

Szerda. Ebéd: Rizsleves, paprikás-csirke. — Vacsora: Lecsó tarhonyával, sajt.

Csütörtök. Ebéd: Zöldborsóleves, káposztafőzelék bennfőtt bőrös hússal és sertéskarajjal. — Vacsora: Sültborgonya vajjal, felvágott és tea.

Péntek. Ebéd: Bableves, rántott hal, kockaburgonyával. — Vacsora: Rántotta párolt gombával és paprikasalátával, körte.

Szombat. Ebéd: Húsleves, főtt hús uborkamártással és burgonyával. — Vacsora: Sült pulyka galuskával.

Vasárnap. Ebéd: Vegyes zöldségleves, sült malac gombás rizzsel, mokkatorla, fekete-kávé, gyümölcs. — Vacsora: Császárhús tormával, hideg malac, déli torta.

Receptek

Finom tepertős pogácsa. Hús deka igen finom tepertőt, hús deka zsírral, hús deka vajjal és egy kiló hús deka lisztel összedolgozzuk, belemorzsolunk két deka élesztőt, két tojás sárgáját és rendes pogácsa keménységű tészta gyúrunk, egy kis sót adunk még hozzá,

tejjel jól összegyurjuk. Hideg helyen egy éjjelen át állni hagyjuk és másnap, készítés előtt nyolc, tízszer kigömbölyítve, kétujnyi vastagságra elnyújtjuk s kiszakítva, lassú tűznél sütjük. Felemennyiségből is készíthetjük.

Farsangi fánk. Három deka élesztővel, három-négy kanál langyos tejjel és egy kis lisztel kovászt keverünk. Míg a kovász kel, azalatt melegített tában elkavarunk öt deka vajjal, öt deka cukrot, egy kis sót, hat tojás sárgáját és egy negyedliter langyos tejet. Ha a kovász jól megtelt, azt is közzé öntjük és fél kiló nullás lisztel az egészet elkeverjük. Ha keménynek találunk, akkor langyos tejjel meghintjük s azután addig keverjük míg hólyagos nem lesz. Akkor betakarjuk és olyan helyre tesszük, ahol állandó melegben lesz. Mikor megkelt, lisztelt, melegített tára borítjuk, ujnyi széles vestagrá nyújtjuk, fánkiszúróval kiszúrjuk és sütésig ismét kelni hagyjuk. Nagyon azonban ne hagyjuk elkelni, mert akkor nem lesz pánlíkás.

INNEN-ONNAN

AHOL kötelező a kutyák tetoválása, India állam törvényt hozott, amely kötelezővé teszi a kutyák tetoválását a mindjobban elbarapozó kutyalopások megakadályozására.

VERSAILLESBŐL francia Salzburgot teremtenek. A tanács elfogadta azt a tervet, hogy a várost a francia zenészek és drámai művészetnek hajlékává fejlesszék és Versaillesből francia Salzburgot teremtenek. A tanács elhatározta, hogy az ünnepi játékok számára külön színházat épít a parkban azon a térségen, ahol a francia királyok annak idején gyönyörködtek az udvarral együtt a számukra rendezett szórakoztatásokban.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Ujlesztendő

Visszaszerző újlesztendő köszöntött ismét reánk, mely még nem tudjuk, hogy mit rejteget számunkra, de hiszszük, hogy sok-sok megérdemelt, régóta kiérdemelt kincset hoz nekünk. Az esztendő repülnek, majd egykor ti is így látjátok, mint mi felnőttek és minden esztendő újat hoz, minden esztendő valami olyant terem, ami eddig nem volt. Mi azt szeretnénk, azt váránk, hogy az ezután elkövetkező esztendő azután csak jót, csak szépet hozzanak, hogy ti végre valahára, ha már mi nem is, de ti érezzétek az élet napos oldalát is egyszer... Ezt szeretnénk, erre vágyunk. És mi tudjuk, hogy vágyunk, alunk valóra válik...

Hiszen egy esztendővel ezelőtt ki hitte volna még, hogy mostanra egymillió magyar lélekkel többen dícsérik édes anyanyelvünkön szabadon az Istent...

Ki hitte volna egy esztendővel ezelőtt, hogy a nagy és ősi magyar városok magyarok lesznek újra és mi szabadon küldhetjük, üzenhetjük lelkünk legtitkosabb magyar gondolatait ezekbe a városokba...

Uj esztendő hozta ezt a nagy áldást is és most arra kérjük, de nagyon, nagyon szívből kérjük a mindenható Uristent, hogy az elkövetkező esztendőben is adjon nekünk ilyen örömet minél többet, mert mi ezért az örömet kimondhatatlanul hálásak vagyunk, mert mi az ilyen örömet kimondhatatlanul várjuk. Városok, falvak, sok-sok millió magyarok várják velünk együtt az újlesztendő legszebb, multévéhez hasonló ajándékát.

Ujévi köszöntő

Közeledik a végórája már az esztendőnek
Nem sokára tizenkettő, s vége lesz az évnek,
Vége lesz, mint a többinek, s beköszönt az új, beköszönt az új, beköszönt az új, beköszönt az új,
S az emberek bús orcája kicsit fölvidul.

Örömet és boldogságot remél mindenki,
S az újévet nagy örömmel vígan üdvözli.
Az elmuló ó esztendőt könnyen engedi
Sok bánatát és keservét vele temeti.
Csak az újjal törődik most az kecséget;
Vágyát és kívánságát elé helyezi,
Azt reméli, hogy ez jobb lesz, mint a másik volt
Had menjen el hát a régi, mert az nehéz volt.

Had jöjjön az ifjú újév
Hát ha jobb lesz, mint az ó
Had legyen már vig napunk is,
Örüljünk már egyszer mi is.

Menj nyugton ó esztendő
Veled megy sok ború — derű,
Veled megy sok bánatunk,
Téged nagyon nem siratunk.

Jön helyetted fiatalabb
Reménységünk benne szunnyad
Menj hát, s add át neki helyed,
Aldjon meg az Isten téged.

Nagy Erzsébet.

Ujévi kívánság

Ujév első napján
Kérem a jó Istent,
Aldjon meg tégedet
Erő, egészséggel
És hosszú élettel,
Édes jó Anyám!
A szeretet nálad
soha el ne fogyjon,
Jóság és kedvesség
Te nálad lakozzon
Gonddal és bánattal
Többé ne találkozz
Ujév első napján
Ezt kívánja néked
A te kisleányod.

Csernus Katalin.

Tél

Itt a tél, hideg tél,
Esik a hó, fúj a szél,
Fáznak a kis madarak
Melegre húzódnak.

Zúmaras a fák ága,
Síkodosdik a járda,
Havas az egész ucca
Fűtni kell a szobába.

Lehet most már szánkózni
Korcsolyázni, sikolni
Hóembert csinálni
Egymást meghölgolyózni.

Nagy Jenő V. o. t.

Felszabadulás

Óh, Isten!
Kegyelmes Istenünk,
Tudom,
Mindent neked köszönhetünk,
Magyar hazánk megint
Nagyobb lett.
S a magyar Kassára mehet.
Óh, Istenem!
Kegyelmes Istenünk
Csak mindent
Neked köszönhetünk!

Zelinger Katalin V. o. t.

Ujévkor

Kedves kis pajtások
Kérjük a jó Istent,
Adjon Imre bá'nak,
Sok boldog újévet,
Adjon erőt, egészséget,
Hosszú és boldog életet,
Hogy sokáig frhaszon meg
Az emberek öröme.
Hogy még sok-sok évig
Legyünk fátorában
Hogy buzdítson minket.
A sok szép írásra.
Kedves Imre bácsi
A versemmel végzek
S még egyszer kívánok
Sok boldog újévet.

Csernus Mária.

Őszi üzenet

Ősz van, hull a falevél,
Hidegen fútyul a szél
Mackó bácsi körülnéz
De jó volna egy kis méz.
Fölsívit a zivatar,
Mackó bácsi mit akar?
Érzi a hideg szelet
Nézi a falevelet,
Egy levélen frást lát
Mackó bácsi jóéjszokát.

Remete Hedvig.

Téli dal

Pihenni küldte Tél apó
Fáradt ősz asszonyát
Azonnal átvette Tőle
Árvult birodalmát,
Tele rakta a kopaszját
Csillogó pihével
A sok apró kist bokrot
Zúmarával — jéggel

Egész földet betakarta
Fehér bundácskával,
Az ablakokat kirakta
Hófehér rózsával
Csillogó szép köntösében
Az egész föld várja,
Hogy jöjjön a kicsi Jézus
Királyok Királya

MARGIT NENI.

A karácsony

Eljött már a szép karácsony,
Amit régen várunk,
Nem szomorú a mi szívünk,
A vígság ránk szállott.

Édes kis Jézuskám, most még arra kérünk

Hallgasd meg imáját,
Mit óhajt nemzetünk
Legyen együtt ismét a mi magyar népünk,
Igy lesz boldog ami szent ünnepeink.
Décsi Kató.

Mussolini régi tanítója a Duce gyermekkoráról

Luigi Scevolla 45 éven át tanított egy kis olasz falu: Dovio Predappio elemi iskolájában. Minthogy Mussolini ebben a falucskában látta meg a napvilágot és ebbe az elemibe járt, hát Scevolla tanító úr vezette be az írás-olvasás rejtelmeibe. Scevolla tíz év előtt nyugalmába vonult. Sokak ösztönzésének engedve, most végre közzétette emlékiratait, melyeknek telmes része természetesen az elemista Mussoliniról szól. Ezekből a színes, sokszor mulattató, sokszor megható emlékezésekből ragadjuk ki az alábbi részletet:

„Ámbár édesanyja tanítónő volt, a fiatal Benito — írja Luigi Scevolla — nem szeretett iskolába járni. Édesanyja valóságos kétségbeesett, amikor kénytelen voltam neki bevallani, hogy fia szívesebben bolyong kint a mezőn vagy az erdőben, semminthogy az én magyarázataimat hallgassa. Néha valóságos kutatóexpedíciók kellett rendeznünk az „iskolakerülő” után. Volt úgy, hogy egy pajtában találtunk rá, amint az illatos szénában elfeküdvé álmodozott egy másik világról, amelyből azonban nekünk nem akart elrúlni semmit.

Igy bizony nem esoda, hogy Benito elmúlt már 11 esztendő és még mindig nem tartozott az első közé az írás-olvasás tudományában. Öszintén szólva, jobb szeretett verekedni, mint tanulni. Állíthatom, hogy 1890-től 1894-ig, vagy 7 évestől 11 éves koráig, alig fordult meg szánál többször az iskola épületében. En mindamellet nagyon szerettem és nem estem kétsébe jövője felett. A fiut ugyanis rebbilis természete ellenére föltötte értelmének találtam. Vérmérséklete után ítélve azt hittem, művész lesz belőle. És ebben a hitemben megerősödtem amikor egy szép napon Benito jószántából odajött hozzám s nagy-szézenkezve megmutatott egy füzetet, amely tele volt... vázlatokkal. Az ő rajzai-

val, amelyek, tekintve a kis művész életkorát, egész kitűnők voltak. Ma is birtokomban vannak ezek a rajzok. Semmi pénzért nem válnék meg tőlük. Csupán egyetlenegy hiányzik a gyűjteményből: ezt Mussolini leányának, Edda Ciano grófnénak ajándékozta esküvője napján...

Ádám bácsi tárogatója

Az öreg Máray Ádám már több, mint harminc éve lakott Krasznahorkán. A falu minden magyarja szerette őt és csak egyszerűen „Ádám bácsi-nak” hívták. Annál kevésbé szerettek a csehek. De ennek is meg volt az oka: Ádám bácsi lelke mélyéig magyar volt. S ezt ő bátran meg is vallotta, nem törődve a cseh bírószággal, akivel többször összeütközött emiatt. Ő volt a falu magyarjainak a jó szelleme az elnyomatás alatt. S most, midőn húsz kínos esztendő után újra felszabadulás hírére hozzák, Ádám bácsi még fáradozatlanabb. Titkon hazafias versikékre tanítja a kicsinyeket és apró zászlócskákat készít. A bevonulás előtt ő is felment a padlásra és lehozta onnan a még régi szép időkből megmaradt tárogatóját. Ugyanis elhatározta, hogy tárogatószóval fogadja a bevonuló katonákat. Megtörülte a portól és langos vízzel mosogatta, amely közé hulló könnyek is vegyültek. Elsírdogált a régi időkön és megkönnyezte a jelent-is. De az utóbbiak az öröm könnyei voltak. Aztán szájához illesztette az öreg hangszert és belefújt. De sajnos, a tárogató nem akart megszólalni. Ádám bácsi igen elszomorodott, hogy az ő kedves magyar katonáit nem fogadhatja tárogatójával. Távrolról már hallatszott a katonák éneke és látszottak az előcsapatok is. Ádám bácsi pedig megint nekifohászkodott. Ráncos arca vörös színt öltött a nagy izgalomtól és erőlködéstől. És íme! a tárogató megszólalt és rezgő hangja fogadta a bevonuló katonákat.

N. Telek István áll. gimn. V. o. t.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!
Itt küldök egy karácsonyi verset, ha jó tessenek szíves lenni közölni. Ha nem jó, akkor megüzeni. Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeit kíván kedves Imre bácsinak.

Továbbra is hű munkatársam;

Csernus Mária.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon elfelejtkeztem a versírásról. Dehogy most újra visszakaptuk a Felvidéket, ennek a tiszteletére írtam egy verset, címe: Felszabadultunk, ha jó tessenek leközzölni, a Gyermekek Debreczenjébe!

Maradok hű munkatársam;

Zelinger Kató.

Kedves Szerkesztő bácsi!
Mély tisztelettel kérjük megbírálni hogy meséink megérdemlik-e a Debreczen-i gyermek újságjában való közlést? Ha igen úgy, nagyon örülnék, ha ott elolvashatnánk.

Mély tisztelettel küldik:

Csanak Dóra

Lászlányi Zsuzsa.

Üzenet: Egy gondolatot kétféleképpen dolgoztatok fel. Úgyesen. Közlöm mind a kettőt. A jövőben azonban jobb lesz, ha külön, külön feladatot választok. Szívesen látom mások is az írásokat.

Kedves Imre bácsi!
Ne tessék haragudni, hogy mindig kellemetlenkedem a leveleimmel, de én nagyon szeretek verseket írni, most is küldök egy verset, melyet ha jó, nagyon kérem Imre bácsit, legyen szíves közölni.

Hű munkatársa:

Borbély Imre ref. gimn. II. a. o. t.
Üzenet: Mindig szívesen és örömmel fogadok minden levelet, tehát csak bátran írj ezután is, ha a most küldött nem is vált be.

Kedves Imre bácsi!

Hogy ismét zavarom Imre bácsit állandó kérdezősködéssel ne tessék haragudni rám, de Imre bácsi nagybecsű válaszát nem értem meg. Az tettelt üzenni »Verseidet a »Debreczen«-be még nem közölhetem» azt nem értem meg, hogy miért nem közölhető? Azért mert fiatal vagyok? Már tettelt a »nagy »Debreczenbe« közölni versemet, »Neked adnám mindörökké« volt a címe, vagy azért nem közölhető, mert nem űli meg a mértéket? Ha így áll a dolog, akkor küldök másik verset. Én azt hiszem, hogy így áll a helyzet. Most küldök 2 verset a Debreczen számára, és 2 verset a Gyermekek Debreczenje számára. A múlt héten beküldött »Arva gyermek panasz« nem megfelelő a Gyermekek Debreczenje számára? Még egy kérésem volna Imre bácsihoz. Ha lehet kivételesen most vasárnap szíveskedjék közölni a »Mikulás 1938-ban« c. versemet.

Imre bácsi választát várva, maradok teljes tisztelettel hű munkatársa:

Barna Tibor.

Üzenet: Nem a fiatalság a hiba, hiszen már közöltem tőled verset. De az utóbb küldötték nem váltak be, a most küldöttekből választottam.

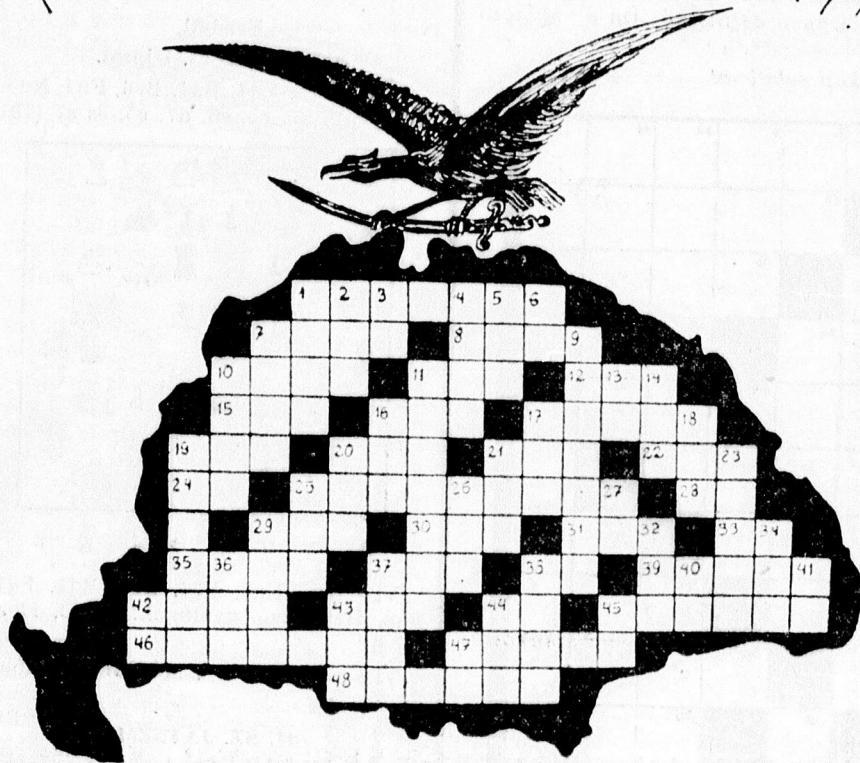
E héten a könyvjutalmat Csanak Dóra, Lassányi Zsuzsa és Barna Tibor kapták. Jutalomkönyvüket esütőtűkön délután átvehetik. Lapunk kiadóhivatalában.

MINDENKINEK:
Ezúton mondok köszönetet a sok szíves újévi üdvözlétért, kívánságért és kívánok én is minden olvasónak, munkatársamnak boldog, szép újévet.

KERESZTREJTVE NY

TERVEZTE: GYÖNGYÖSSI PETHES ANDOR

NAGYMAGYARORSZÁGÉRT!

Megfejtésül kérjük a vízszintes 1, 25, 46, függőleges 9, 11. és 19. sorok beküldését.

Vízszintes sorok: 1. Jókai Mór szülővárosa. 7. Magyar író (1852—1913). 8. Angol fennhatóság alatt álló királyság. 10. Piramis. 11. O. M. O. 12. Svájci kanton. 15. Após. 16. Becézett női név. 17. Az ópium magyaros neve, a török uralom alatt. 19. A Száva mellékfolyója. 20. »Kenet« mássalhangzó. 21. Ó. R. A. 22. Talál. 24. Egyiptomi napisten. 25. Magyar színművész. 28. Rag-rapárja. 29. Bibliai íge. 30. Kémiai elem. 31. Érzékszerv. 33. A helium vegyjele. 35. »Nem« németül. 37. ... plus ultra. 38. Biró Klára. 39. Szemöldök van ilyen. 42. »Divat« franciául. 43. Izelt-lábú állat. 44. Argosi forrásnifja. 45. A középkorban normann hercegség volt. 46. Magyar hegyvidék. 47. Indiai királyság. 48. A kuruc szabadságharc idején így gúnyolták a császárpárti magyarokat.

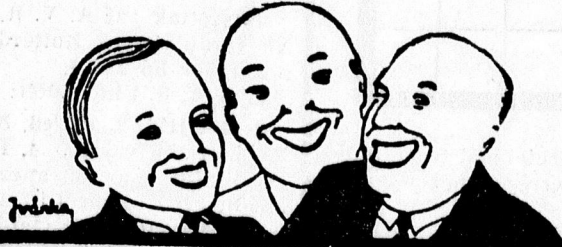
Függőleges sorok: 1. »Hal« finnül. 2. Nem is idel. 3. Folyó napon. 4. A Sajó jobboldali mellékfolyója. 5. »Arany« spanyolul. 6. Fél makk. 7. Pohárhoz hasonló ivóedény. 9. A régi magyar nyelvben: kereskedő. 10. Vajda János ideálja. 11. A régi áldozati vallások kultuszának alkatrészei voltak. 13. Sír. 14. Vissza: neki — franciául. 16. Ázsiai nép. 17. Sáránd része. 18. Bátor ígéje. 19. A görög hitregében az égbolt megszemélyesítője. 20. Mázol. 21. Évszak. 23. Magyar vezér. 25. Meleg helyi szél. 26. Kémiai elem. 27. Balzsam. 29. »Kötni« franciául. 32. Versben van. 34. Tizenegy — németül. 36. Férfi név. 37. Dal. 38. Budhista papok neve az európaiaknál. 40. V. A. 41. Személyes névmás. 42. Római szám: 1100. 43. Férfi név. 44. A felső Duna legfontosabb alpesi mellékfolyója. 45. An dem. 47. »Dalma« magánhangzó.

A Gyermekek Debreczen-je karácsonyi számában megjelent keresztrejtve helyes megfejtése a következő:

Vízszintes sorok: 1. Jézuska, 25. Karácsony, 46. Csillag.

Függőleges sorok: 9. Egyenes, 11. Albánok, 19. Agilis.

LUDAS

MATYI

AZ ÚJ VILLA

— Mondja csak mérnök ur, nem lehetséges az, hogy az egész építkezés alatt rosszul tartotta a tervrajzot?

KACKIÁS INDOKOLÁS

Egy házaspár karácsonyi vásárlás alkalmával betéved valamelyik áruházba, ahol szobalány-készletet árulnak.

Megnézik a felöltöttetett viaszabát és az asszony a baba fejére mutat:

Nézzé, vehetnének a Julisnak egy ilyen szobalánybóbitát.

A férj legyint:

— Ez nem lesz jó a Julisnak.

— Miért nem?

— Mert ő ennél sokkal alacsonyabb.

AZ ÖSZINTE RÉSZVÉT.

— Fogadd őszinte részvéteket, hallottam, hogy meghalt a nagybácsid!

— Szóval már azt is tudod, hogy nem örökölttem semmit?!

HOL VAN A KÖPÉ?

Eg a karácsonyfa és a fa alatt nyüzsgő a kis család.

Az apa egyszerre keresni kezdi a legkisebbik fiát.

Nem látja sehol.

— Ahá — mondja hirtelen — milyen beváltak ezek a régi közmondások...

— Miért? — kérdezi a mama.

— Mert nem látom a fától az — Ernőt.

—o—

Csak egy mosolyt

HARISNYADRÁMA

— Rémes. Képzeld, a kisfiannak harisnyákat akartam venni karácsonyra, de nem tudtam.

— Érdeklődött több boltosnál?

— Hát persze.

— Be is ment?

— Azt nem. Reménytelenül kellett megfordulnom már az ajtóban, mert mindenütt az volt kiírva, hogy — nagy harisnya vásár.

— Végeztem a karácsonyi bevásárlásokkal. Igaz, hogy a pénztárcám most olyan, mint egy afrikai állam.

— Milyen?

— Laposan fekszik és — Kongó.

A JÓTÉKONY URIEMBER

A vandoreirkusz ponyvájánál egy csomó gyerek ácsorog vágyakozó tekintettel. Egy ur odalép a pénztárnokhoz és így szól:

— Engedje be ezeket a gyerekeket és majd számolja meg őket egyenként.

— Kérem, — mondja boldogan a pénztáros, int a gyerekeknek, hogy menjenek be.

Amikor az utolsó gyerek is ellépett a bejárat mögött, az ur így szól:

— Nos mennyien voltak?

— Harminketten.

— En is pontosan annyira becsültem őket — mondja az ur és gyorsan elpárolog a cirkusz tájékról.

A HEGEDŰ

A kávéházban a cigányprimás nagyon rikatja a hegedűjét. Valaki megszólal:

— Hogyan is sírhat ilyen keservesen egy hegedű?

Mire a szomszédja így válaszol:

— Hát hogyné sírna, mikor a nyakát fojtogatják, a hasát meg fűrészezik.

KEDELYES.

— Mi van a fával?

— Milyen fával?

— Amire magát felakasztják.

A MADI BÉLISTÁS

— Mondd, mennyi pénz maradt a karácsonyi segélyből?

— Mind megvan.

— Hogy lehet az?

— Ugy, hogy egy vasat se kaptam.

PANKHURST

ES LLOYD GEORGE.

Tíz évvel ezelőtt halt meg Emmelyne Pankhurst, az angol feminista mozgalom harcosa. Róla beszéltek a következő anekdotát: Egy alkalommal, még a báború előtt, Lloyd George előadást tartott a nőkérdésről. A beszéd nem tetszett Pankhurst asszonynak és így kiáltott közbe:

— Ha ön az én férjem volna, mérget kevernék a kávéjába!

Mire Lloyd George így válaszolt:

— Ha ön az én feleségem volna, meginnám azt a kávémat.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

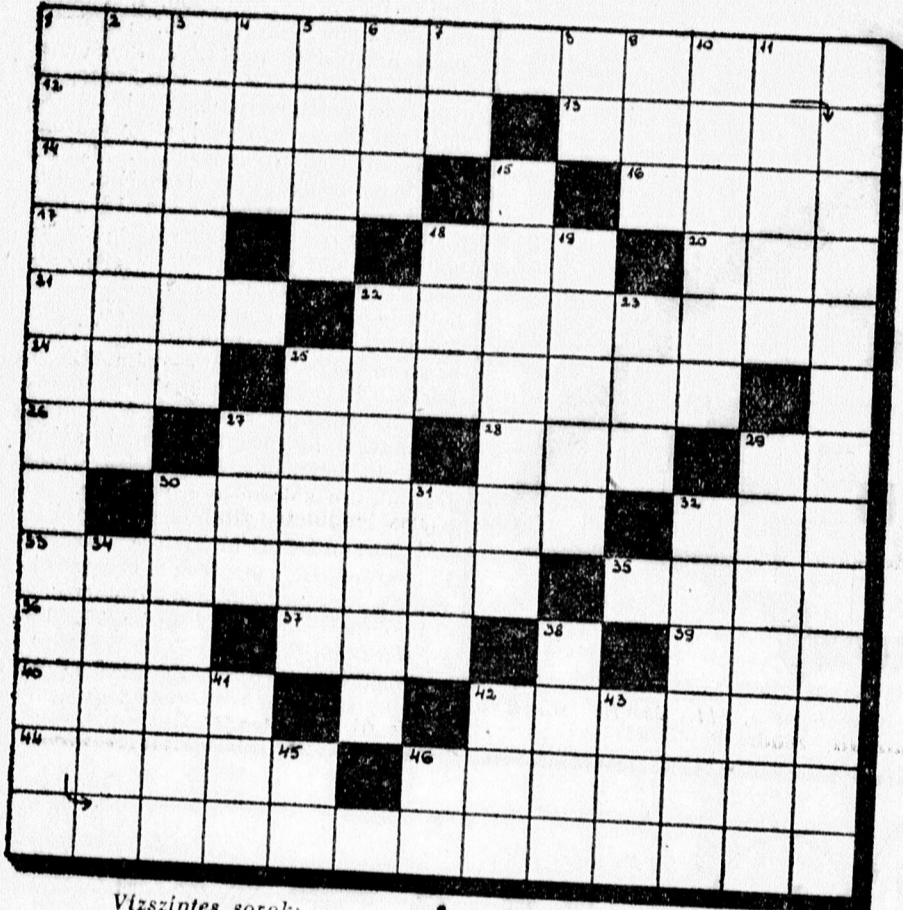

Rovatvezető: Boross György

Hogyan definiálná ?

Az alábbi keresztrejtvény vízszintes 42. sorában rejlő fogalom meghatározása hiányzik. A rejtvény megfejtés után hogyan definiálná Ön a hiányzó sort?

A nyíllal jelzett sorok újévvel vannak kapcsolatban!

Vízszintes sorok:

12. Pl. a tinta is ez!
13. Döfd bele a kést!
14. Exotikus madár.
16. Vissza: angol grófi cím.
17. Vonatközönévmás (ék. felesl.)
18. Paszuly.
20. Árva Domokos Nándor.
21. Kilenc -- németül.
22. Cukrárszékfelmény.
24. Udvardi Somogyi Sándor.
25. Kis délamerikai madárfaj.
26. Nagy Tamás.
27. Kopasz.
28. Haszonnal jár.
29. Sajó Béla
30. Közeli hozzátartozók.
32. Máramarosi folyócska.
33. Év elején történik az iskolában.
35. Heves megye székhelye.
36. Üreg.
37. Védelmező, oltalmazó.
39. Női becenév (ék. felesl.)
40. Bért fizet a háziúrnak.
42. ?
44. Majomfajta.
46. Disznóölés kör kapják az ismerősök.

Függőleges sorok:

1. Szívesen, készséggel.
2. Társ, szövetséges -- latinul.
4. Keltőzött keltős mássalhangzó.
5. Tengernyi, temérdek.
6. Részesrag.
7. Trilla zenei rövidítése.
8. Ókori hődtő monogramja.
9. Kezel -- mássalhangzó.
10. Pestl színész (Lili).
11. Szultáni rendelet.
15. Csolnacos.
18. Az egyik oldal.

19. Szülésznők.
22. A folyó kanyarulatánál természetesen vagy mesterségesen keletkezett állóvíz.
23. Azonos mássalhangzók.
25. Forró égővi fa. Ebből készül a csokoládé.
27. Halott lakoma.
29. Mechanikus.
30. Japán szigetecsoport.
31. NAÓ.
32. Nyelvtani fogalom. (Pl. múltidő.)
34. Vissza: fok, rang -- franciául.
38. Rege.
41. Ó. L. J.
42. Szlovák.
43. R. T. N.
45. Irány a pince!
46. K. Z.

Újévi jutalmaink

5x100—100 névjegy.
2x2—2 drb színházjegy.
1x2 drb mozijegy.
5x1—1 kötet könyv.
A könyveket a világ legnagyobb íróinak műveiből adjuk.

9.
K mén, kanca, táltos, esődör, gebe

6.
a syllaba
—ó

REJTVÉNYSZELVÉNY
(1939. jan. 1.)

Név: _____
Pontos cím: _____

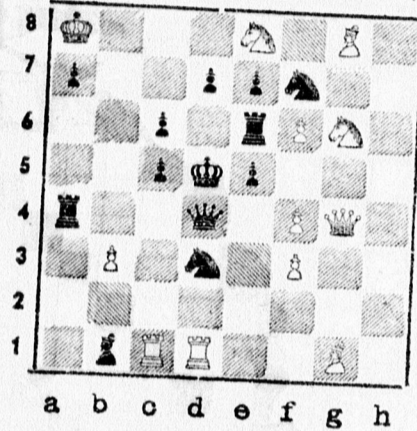
SAKK

60. SZ. SAKKFELADVÁNY.

Eredeti.

Szöghy József, Ujpest.

Sötét: Kd5, Vd4, Ba4, Be6, Fb1, Hd3, Hf7, gyal.: a7, c5, c6, d7, e5, és e7 (13)

Világos: Ka8, Vg4, Bc1, Bd1, Fg1, Fg8, He8, Hg6, gyalogok: b3 f3, f4 és f6 (12).

Világos indul és a második lépésben mattot ad.

101. SZ. JÁTSZMA.

Fine és a memoria.

Vezéresel.

(Bécsi változat.)

Játszották az A. V. R. O. verseny XI. fordulójában, Rotterdamban, 1938 november hó 22-én.

Világos: R. Fine. Sötét: Dr. M. Euwe.

1. d4, Hf6. 2. e4, e6. 3. Hf3, d5. (A legbiztosabb válasz.) 4. Fg5, Fb4. (A IV. fordulóban ugyanezen ellenfelek között Fine részéről itt 4... h6? történt a következő folytatással: 5. Fxf6, Vxf6. 6. Vb3, c6. 7. Hbd2, Hbd7. 8. e4, dxe. 9. Hxe4, Vf4. 10. Fd3, e5! 11. 0-0, Fe7. 12. Bfe1, exd. 13. Hxd4, 0-0 és sötét két futója révén jobban áll.) 5. He3, dxc4. 6. e4 (Szükséges,

mert 6. e3-ra b5! 7. a4, c6 következik és sötét megtartja a cselgyalogot. Engels—Bogoljubow. Nauheim, 1935 és Thomas Eliszkases Noordwijk, 1938.) 6... c5. 7. e5, exd4. 8. Va4, He6. 9. 0-0-0, Fd7. (9... Va5, 10. Vxa5, Fxa5. 11. exf6, dxc3. 12. fxc7, cxb2. 13. Kxb2, Bg8. 14. Ff6, b5. 15. Hg5! és világos kitűnően áll. Előnyös világosra 9... h6 is. Pld. 10. exf6, hxc6. 11. fxc7, Bg8. 12. Hxd4, Fd7. 13. He1! stb. Dr. Vidmár—Bogoljubow. Nottingham, 1936.) 10. Hce4, Fe7. 11. exf6, gxf6. 12. Fh4, Bxc8! (Erősebb, mint 12... b5. 13. Vxb5, Bb8. 14. Vxe4, He5. 15. Hxe5! Bc8. 16. Bxd4, Vb6. 17. Fxf6, Vxd4. 18. Vxc8, Fxc8. 19. Fb5, Kf8. 20. Hg6, hxc. 21. Fxd4 és nyert, vagy: 12... Hb4. 13. Vxb4! Fxb4. 14. Hxf6, Kf8. 15. Bxd4, Va5. 16. Hd7, Ke8. 17. Hf6 és sötét előnye nyilvánvaló.) 13. Kb1, Hca5. 14. Vc2 e5. 15. Hfxd4! (15. Vd2-re Ff5! kellemetlen.) 15... exd4. 16. Bxd4, Vb6. 17. Vc3? (Rendkívül érdekes, hogy 1936 októberében ezt a változatot Amsterdamban Euwe, Fine és Grünfeld nagymesterek a legkimerítőbben elemezték és kimutatták, hogy itt 17. Bxd7!! nyer. Pl.: 17... Kxd7. 18. Fe2, Ve6. — Hc6 vagy Bg8-ra 19. Fg4 — 19. Bd1, Ke8. 20. Bd6! Fxd6. 21. Fg4! stb., vagy: 18... f5. 19. Bd1, Ke8. — Ke6. 20. Hg3. — 20. Vc3! Bhg8. 21. Bd6! Ve7. 22. Hf3, Ff6. 23. Vxf6 és nyert. Mindezt Fine elfelejtette?) 17... Ff5. 18. g4, (Nem jobb 18. f3, Fb4. 19. Ve3, He6. 20. Fxf6, Hxd4. 21. Fxb8 sem, Hxf3! miatt.) 18... Fg6. (Kétes értékű folytatás lenne 18... Fe5. 19. gxf, Fxd4. 20. Hf6 miatt, mert 20... Kf8-ra 21. Hd7, 20. Ke7-re pedig 21. Hd5! következik.) 19. f4, Fe5. 20. Bdx4, Haxe4. 21. f5, Fd4! 22. Vb3. Vc6. 23. Fg2, Vxe4! (Ez az átmeneti vezérelőzést gyors döntést provokál.) 24. Fxc4, Hd2. 25. Ka1, Hxb3. 26. axb, 0-0. 27. fxc, hxc. 28. Kb1, Bfe8. 29. Fd3, Be3. 30. Bd1, Fe5 és világos feladta. Elméleti szempontból is rendkívül értékes játszma.

Ambrus Sándor.

Csak úgy mondom, hogy

... lapunk karácsonyi számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

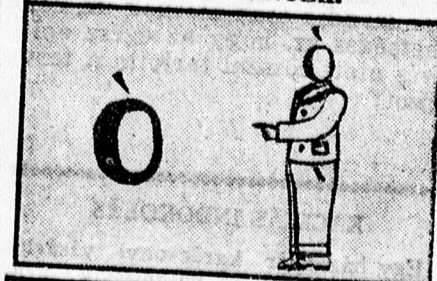
Mozaik.
1. Szokratesz halála. 2. A görögök, ha egy nagy betegségből felgyógyultak, egy kakast áldoztak az isteneknek Szokratesz utolsó szavaiból kiténik, hogy ő a halált gyógyulásnak tekintette.
Képrejtvények: 1. Aroma. 2. Tánceperdül. 3. Analóg.

Betűrejtvény: Bajtárs.
V. Ferdinand: »Az én magyarjaim nem fognak nevetni rajtam!«
Itt a fekete — hol a fekete?
Irul ham ugat
nagykaracsony
asrob are adu
szán anita rk
kl anya reá
ro zuav tasso
alkalmazottak
anina síró pa
ytt rázt fo
ki evora most
oka inn porto
forradalmárok
avar apó kola
Ki tud többet?

Él és uralkodik
Beszélni ezüst
Előkelő idegen
Mi a magyar most?
Ima, aga, Eta.

Betűberakás: A hit hegyeket mozgatt!
Betűrejtvények: 1. Bámulatos. 2. Bajlada. 3. Balsors. 4. Babrál.

KÉPREJTVÉNYEK.

TISZÁNTÚLI KISIPAROSOK

Hasznos tudnivalók a fizetési meghagyások elleni jogorvoslatokról

Maapóság a legrendesebb polgári házbán is gyakran előfordul, hogy a kézbesítő fizetési meghagyással köszönt be, ami természetesen nem jelent örömet. A fizetési meghagyás nemcsak adó, vagy illetékügyben jöhet, hanem a bíróság útján is, amidőn a kereskedő ez úton közli velünk, hogy az ígért részletfizetéssel elmaradtunk. Nem mindig célszerű a fizetési meghagyással ügyvédhez fordulni, különösen ha kisebb összegről van szó. Az ügyvédi költség ugyanis igen megrágitja az ügy elintézését, nem is szólva arról, hogy az ügyvéd sem szívesen vállal ily csekély jelentőségű, de amellott sok szaladgálással járó ügyet.

Nem lesz tehát érdektelen, ha röviden ismertetjük olvasóinkkal, hogy mi a teendő ily esetekben. Mindenekelőtt tegyük különbséget a bírói és a kincstári fizetési meghagyás is kétféle, úgy mint közönséges fizetési meghagyás és váltófizetési meghagyás. Az összes váltófizetési meghagyásoknál és az 1000 pengő értéket meghaladó közönséges fizetési meghagyásoknál az ügyvédi képviselést kötelező, ezekről tehát itt nem szólnunk.

A közönséges fizetési meghagyás ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt ellentmondással lehet élni. Ez abban áll, hogy vagy külön ívre, vagy magára a fizetési meghagyás hátlapjára tintával ráírjuk, hogy az ilyen és ilyen számú fizetési meghagyás ellen ellentmondással élünk. A dátum és aláírás frón kívül két tanuval is alá kell írni az ellentmondást, mert másként a bíróság visszautasítja. Indokolni nem kell az ellentmondást, mert a bíróság erre úgyszólván tárgyalást tűz ki, amikor indokainkat szóbelileg előadhathatjuk. Azonban igen fontos, hogy a 15 napi határidőt el ne mulasszuk, mert ez záros határidőn, tehát a mulasztás igazolással nem orvosolható. Ha pedig jogerőssé vált a fizetési meghagyás, akkor végre is hajtható és csak perújítás segíthet. Fontos az is, hogy az ellentmondást annál a bíróságnál adjuk be, amelyik a fizetési meghagyás-son fel van tüntetve.

Ha tehát úgy véljük, hogy kibocsátott bírói fizetési meghagyás egészben vagy részben jogtalan, okvetlenül adjunk be ellentmondást és csak ez után lépünk érintkezésbe a felperessel tiltakozás vagy egyezkedés végett, nehogy a fizetési meghagyás jogerőssé váljon és a rosszindulatú felperes esetleg az egység dacára végrehajtást fogantosszon ellenünk.

De még ha jogosnak is tartjuk a fizetési meghagyást, még akkor is tanácsos ellentmondást beadni, mert a felperessel peren kívül akkor is kiegészíthetünk, a felperes pedig örülve, hogy a követelést megkapja, a költségeket szívesen elengedi és a per szünetelőbe kerül. A fizetési meghagyás pedig a jogerejét elvesztette, végrehajtás tehát nem fenyeget.

Minden fizetési meghagyásnál az első és legfontosabb tennivaló, hogy azt elejétől végig gondosan elolvassuk és feljegyezzük a kézbesítés napját. Biztonság kedvéért a jogorvoslatot ne halasszuk az utolsó napra, nehogy valami okból lekészsük a határidőt. Ha a határidő utolsó napja vasárnap vagy közönnep, akkor a következő nap tekintendő a határidő utolsó napjának. A szűd ünnep nem közönnep.

A kincstári meghagyás vagy adó, vagy illeték fizetésre szólít fel minket. Ennek alapos áttanulmányozása annál fontosabb, mert ebből tudjuk meg, hogy a kincstár milyen címen követel tőlünk fizetést, mennyi a követelt összegből a bíróság, ami esetleg mérsékelhető, mennyi idő alatt és hol lehet fellebbezéssel élni, a bíróság mennyi idő alatt fizethető kedvezményesen stb. A kézbesítés napjának feljegyzése esetén ez fontos bizonyíték és a kézbesítés napja irányadó a fizetés és jogorvoslat tekintetében.

Ha a fizetési meghagyás nem nekünk szól, az azt csak tévedésből kézbesítették nekünk, ne vegyük át, mert ebből sok kellemetlenség és szaladgálás származik, hanem rögtön világosítsuk fel a kézbesítőt a tévedésről. A hiányosan kiállított, vagy érthetetlen fizetési meghagyást küldjük vissza a kibocsátó hatóságnak és követeljük, hogy új szabályszerű fizetési meghagyást bocsásson ki. Ezzel az elővigyázatossággal már is sok kellemetlenségtől kímélhetjük meg magunkat.

Amennyiben a fizetési meghagyásban feltüntetett követelést részben vagy egészben jogtalannak tartjuk és nem akarunk ügyvédhez fordulni, felvilágosítást kérhetünk az illetékes kincstári hivatalnál a követelt tartozás iránt és csak akkor fellebbezzünk, ha eredményre van kilátás. A fellebbezést mindig meg kell indokolni, mert a kincstár nem tart szóbeli tárgyalást, ahol az indokainkat előadhatnók. A kellő időben birtokon belül beadott fellebbezésnek halasztó hatálya van, vagyis a fellebbezés elintézéséig a követelés nem hajtható végre, de késedelmi kamat fizetése alól nem mentesít.

A bíróságnak, vagy felemelt illetékek kedvezményes befizetését azonban a fellebbezés nem érint, tehát a kedvezmény igénybevétele mellett még nem fellebbezzünk, a fontos csak az, hogy a kedvezményes befizetés határidejét ne mulasszuk el.

Ha a fizetési meghagyás nem tartalmaz útmutatást a felemelt illetéknek vagy bíróságnak kedvezményes befizetésére nézve, akkor mindig forduljunk felvilágosítás végett az illetékes hivatalhoz, mert minden bíróság jellegű követelés indokolás nélkül is mérsékelhető, kellő indokolás mellett pedig el is engedhető. A bíróság mérséklését nemcsak írásban, hanem szóbelileg is lehet kérni. Ez utóbbi esetben rendszerint megkivánják, hogy az így lemerített bíróságot az alapköveteléssel együtt egyszerre fizessük be.

A kincstári követelésnek részletekben való fizetését, vagy halasztását szintén kérelmezhetjük, azt azonban már írásban kell kérnünk és 2 pengő illetékkel kell ellátnunk. A közadók vagy illetékek elleni fellebbezés mindig illetékmentes és az ügyvédi képviselést nem kötelező. Egyedül a közigazgatási bírósághoz benyújtott újrafelvételnél van előírva az ügyvédi képviselést. Míg a közadók elleni fellebbezés mindig illetékmentes, addig a közigazgatási bírósághoz intézett panasz illetékköteles, mégpedig a legkisebb illeték 2 P, ha csak szegénységi bizonyítványt nem csatolunk. A panasznak nincsen halasztó hatálya, tehát a köztartozás behajtását nem gátolja meg.

Az elmondottakból azt látjuk, hogy a kisebb értékű fizetési meghagyások

ügyeiben magunk is eredményesen eljárhatunk akár bírói, akár kincstári fizetési meghagyásról van szó, miáltal jelentős költségeket takaríthatunk meg. Természetesen nagyobb összegű ügyekben tanácsosabb ügyvédet igénybe venni, mert itt könnyen ráfizethetünk a takarékoskodásra. Az adó- és illetékügyi jogszabályok labirintusában laikus ember aligha tud teljes biztonsággal tájékozódni.

A közszállítások új rendje

Az 1938. év számos mélyreható változást hozott a többször átformált és új formába öltöztetett Közszállítási Szabályzatban. A Közszállítási Szabályzatot, mint az alapvető rendelkezéseinek szelleméből kiviláglott, sohasem lehetett merev, dogmatikus és változhatatlan rendelkezésnek tekinteni, mert a köz érdeke éppen azt kívánta, hogy alkalmazkodjon a gazdasági viszonyokhoz, az élet törvényeihez. A mostani változások azonban minden eddigi mélyrehatóbbak és lényegesebbek. Nemcsak a közszállítási döntések megfélebbezése körül léptek új rendelkezések, hanem a munkák kiadásának módja is megváltozott. Ezek az új rendelkezések közvetlen közelről érintenek minden vállalkozót, hiszen teljesen új, megváltozott viszonyokkal és adottságokkal állanak szemben azok, akik a jövőben közmunkára fognak pályázni.

Kétségtelen, hogy az új rendelkezések végrehajtásánál lesznek átmeneti nehézségek és zavarok. A pályázatokra való felkészülés, az iratok, bizonyítványok beszerzése időbe kerül, hosszú idő telik bele, amíg kialakul az a gyakorlati rendszer, amely gyorsan és zökkenő nélkül lebonyolíthatóvá teszi a közmunkákat és közszállításokat.

Iparosbált rendeznek

Galamb Ferenc elnök javaslatot tett az előjáróságnak, hogy ebben a báljában is rendezzék meg az iparosbált és a teljes jövedelmet fordítsák az iparosmenház alapra.

Az előjáróság elvileg egyhangulag elfogadta a javaslatot és legkésőbb február 2-ig megrendezik a bált az Arany Bika dísztermében.

Nehezen szerződhetők az iskolázatlan tanoncok

Az előjáróság nagyon nehezen enged meg, hogy olyan egyéni szegődtesse be tanulókat, akinek nincs meg a kellő iskolai végzettsége. A legutóbbi előjárósági ülésen ismét felmerült egy érdekes kérdés. Valakinek a szerződötetéséről volt szó, aki már 30 éves, de csak két elemi végzet. Kőműves tanuló szeretne lenni és a kőműves szakosztály kivételes méltányosságból javasolta az engedély megadását.

Bár sokan ellene voltak a kérelem teljesítésének, mert az iparosok színvonalának szemellett tartását kívánják szemellett tartani, végül mégis — nagy nehezen — megadták az engedélyt.

Bejelentések az azonnali felmondások ügyéről

Dr. Csáthy Dezső ipartestületi ügyész beszámolt az előjárósági elött arról, hogy milyen eredménnyel jártak el a bíróságon abban az ügyben, hogy egyes iparágakban felmondás

Eppen ezért a vállalkozói kar örömmel látja, ha az átmeneti időre magyarító rendelkezésekkel szolgálnának számukra a közszállítások intézői, ha áthidalnaak — sokszor türelemmel és megértéssel — azokat a formai nehézségeket, amelyek kétségtelenül lépten-nyomon elő fognak majd bukkanni addig, amíg a gyakorlati élet végleges formába nem öntötte a versenytárgyalások új rendjét, amíg át nem ment a köztudatba azoknak minden új rendelkezése.

Mindez pedig azért fontos, mert nagy gazdasági érdekek fűződnek a közmunkák gyors lebonyolításához. A középítkezések talán soha sem játszottak olyan nagy és döntő szerepet a gazdasági életben, mint most, amikor elsősorban a közmunka erősíti és izmosítja a gazdasági életet, amelynek friss lendülete, vitalitása diktálja azután az élet minden vonalán a tempót. A vállalkozói kar meg van győződve arról, hogy illetékes helyen mindent el fognak követni az átmeneti nehézségek leküzdésére, a versenytárgyalások lebonyolítása nem fog késedelmet szenvedni és a koratavosgi közmunkák új, friss lendületet hoznak majd a dolgozni akaró és arra felkészülő vállalkozók számára.

nélkül lehessen segédek elbocsátani és munkát abbahagyni.

Bejelentette, hogy minden remény meg van rá, hogy a kérdés kedvező megoldást nyer és a bíróságok a jövőben figyelembe veszik az évtizedes szokásokat, amelyek kialakultak ezen a téren.

Az előjáróság a bejelentést örömmel tudomásul vette.

Galamb Ferenc elnök köszönetet mondott dr. Csáthy Dezsőnek, ebben az ügyben való közreműködésért.

Hatásőri tullepések kereskedelemben és iparban

Az előjáróság ülésén Waldmann mérnök szakszabályi elnök egy hasonló természetű ügy kapcsán védelmet kért a husiparosok részére abban a vonatkozásban, hogy egyes fűszerkereskedők szalonnát árulnak, még pedig olyan sertésbőr, amelyet otthon váganak le.

Dr. Szilágyi Béla igazgató viszont arra mutatott rá, hogy akciót kellene indítani az iránt is, hogy a hentesek és mészárosok ne árusíthassanak friss ételeket, sülteteket, stb.

A két panasz ügyében egyelőre nem hoztak határozatot.

— **Új Iparos** címen gondosan szerkesztett ifjúsági folyóiratot ad ki a szegedi szakirányú iparos tanonciskola tantestülete. A felelős szerkesztőt teendőket Babiczky Ede látja el. Sok hasznos tanító, nevelő és szórakoztató cikket közöl a lapjában, aminek minden sorát az iparos ifjúság sorsa iránti meleg lelkesedés és hazafias érzés fűti át. A lapból mutatványszámot a kiadóhivatal (Szeged, Eötvös u. 2.) küld. Egyes szám ra 10 fillér.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Négy víztároló épül a Tiszántúlon 220 millió köbméter víz tárolására

Az öntöző csatornák útján 200.000 holdat lehet ellátni vízzel

Teljes egészében kibontakozik a nyilvánosság előtt az a nagyarányú csatornaépítés, melynek célja az, hogy a Tiszántúlon megvalósítani lehessen az öntözési gazdálkodást, melynek igen eredményes példái vannak külföldön. Olaszországban, Hollandiában és Németországban is. Az állam 15 év alatt 80 millió pengőt fordít az eddigi tervek szerint az öntözőcsatornák és tároló medencék építésére. Az Öntözési Hivatal már javában dolgozik. Épülnek a csatornák, szivattyutelepek. A munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a tiszafüredi szivattyúteleppel kapcsolatos csatorna-rendszerből

az öntözést már 1939 nyarán megkezdhetik a csatorna mentén lakó birtokosok.

Az öntözési munkálatokról, tervekről Trummer Árpád miniszteri tanácsos szerkesztésében 280 oldalas könyv is jelent meg „A Tiszántúli Öntözés” címen. A nagyjértékű, alapos munkából adunk tájékoztatást a tiszántúli öntözőművek terveiről, munkálatairól.

Építnek hajózható fősatornát a Tiszától a Berettyóig 102 kilométer hosszúságban.

A csatorna 18—20 méter széles lesz és olyan vízből, hogy 670 tonnái tiszai uszályok is járhatnak rajta.

A csatorna teljes hosszában két méter széles vontató út lesz. A csatorna két oldalán kettős fasor vonul végig a 102 kilométeres távolságon. Ugy az oléso szállítás, mint az öntözés szempontjából felbecsülhetetlen értéket jelent az a fősatorna.

Sajnálatos körülmény, hogy a hajózó fősatorna nem érítheti Debrecen, a Tiszántúli gazdasági és kultúr-központját.

Ugyanis a fősatorna a Nyírséget és Hajdúságot határoló magaspart alján vonul végig és a csatorna szintje felett Debrecen környéke mintegy 15 méterrel magasabban fekszik. Nem látunk azonban semmi lényeges akadályt annak, hogy a fősatorna megépítése és a nyomában járó gazdasági fellendülés bekövetkezése után való-

Balmazújváros környékén egy oldalesatorna ágaztassék ki Debrecen felé.

Ebbe a mintegy 20 km. hosszú oldalcsatornába egy, esetleg két hajószállító

A direkttermő szőlők átoltására ingyen csemegesző oltóvesszőt ad az állam

Január 31-ig lehet jelentkezni az ingyen oltóvesszőért

Megírtuk már, hogy a hegyközségi törvény értelmében a közvetlenül, tehát az ügyvezető direkttermő, amerikai fajtaikkal telepített szőlőket 1941 végéig ki kell vágni vagy át kell oltani. Mindazonáltal a szőlőbirtokosoknak a részére, akik két katasztrális holdnál nem nagyobb, közvetlenül, tehát direkttermő szőlővel rendelkeznek s akiknek a szőlőművelés főjövődalmi forrását alkotja, a direkttermő amerikai szőlő átoltása céljára 1939 tavaszán a rendelkezésre álló készlet arányában, a csomagolási és szállítási költség utányvételezésével, a földművelésügyi minisztérium ingyen csemegesző oltóvesszőket oszt ki. A hegyközségi törvényben a katasztrális holdan-

beiktatása volna szükséges és ezeknek helyén a felső csatornaszakasz vízvesztése szivattyúzással volna pótolandó. Mindez tetemes költséggel jár és egy ilyen költséges oldalesatornának a létesítése nem illeszthető be az Alföld öntözése érdekében tervezett munkálatok közé.

Az öntöző- és hajózó fősatornából nyugati irányba elsőrendű öntözőcsatornák ágaznak ki, amelyek a fősatorna és a Hortobágy folyó közötti területsáv öntözését szolgálják.

Ebből a fősatornából a tőle keletre eső magasabb fekvésű területek nem öntözhetők.

A Büdzentimihály alatt kettéágazó fősatorna nyugati ága

az ügyvezető öntöző fősatorna, a Hortobágy-folyó jobb-partján levő terület vízellátására szolgál.

Hossza 64 kilométer és a Nagyiván község határában tervezett nagy tározómedencénél végződik. Ebből nyugatra és keletre egyaránt ágaznak ki elsőrendű öntözőcsatornák.

Az öntözőcsatorna-rendszerbe víztározó medencék vannak beiktatva abból a célból, hogy amikor nyári időben a Tisza vízhozama oly kevés, hogy az alsóbb szakaszokon fenntartható hajózásra való tekintettel a folyóból vizet kivenni nem lehet, a csatorna rendszer a medencékben tározott vízzel legyen táplálható.

Egyelőre ilyen tározó medencék vannak tervezve a tiszalöki duzzasztómű fölött a hullámteren, Büdzentimihály határában két medence, Balmazújváros határában egy kis medence és Nagyiván község határában egy nagy medence, ahol a fősatorna nyugati ága végződik. Ezekben

a medencékben összesen 220 millió köbméter víz tározása van előirányozva.

A tervezett csatornahálózatral uralt terület, vagyis az a terület, amelyre a csatornák víze minden további nélkül elvezethető, mintegy 400.000 kat. hold;

a rendelkezésre álló vízzel öntözhető terület pedig mintegy 200.000 kat. hold,

ami módot ad a gazdáknak arra, hogy az öntöző vízzel ellátható területen váltógazdaságot üzhessenek, aminek keretében egy-egy gazdasági évben nem minden termény szorul öntözésre.

kint megállapított kártalanítás összegéből az átoltásra ingyen kiosztott szőlővesszők értéke fejében holdankint 80 pengőt hoz levonásba a minisztérium. Az ingyen csemegesző oltóvesszők igénylését az illetékes községi előjáróságoknál, városokban a polgármesternél legkésőbb 1939 január 31-ig kell bejelenteni. A községi előjáróság, illetve polgármester az igényléseket kimutatásba foglalva legkésőbb 1939 február 15-ig az illetékes m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségnek megküldi. A kimutatásban az érdekelt szőlőbirtokos nevén kívül fel kell tüntetni az átoltani kívánt ingatlan területét és telekkönyvi helyrajzi számát, valamint az átoltandó szőlő-

tőkék fajtáját is. Ha ilyen szőlőtőkék nem összefüggő területen, hanem elszórtan vannak telepítve, úgy a terület adatain kívül az átoltandó tőkék számát és fajtáját is fel kell tüntetni.

Az adatok valódiságát az illetékes község előjárósága, illetve a polgármester a kimutatásra vezetendő záradék alakjában igazolja. Az oltóvesszők rendelkezésszerű felhasználását a kerületi szőlészeti és borászati fel-

ügyelő és az illetékes községek előjárósági útján megfelelően ellenőriztetni a földművelésügyi miniszter. Esetleges visszaélés esetén úgy a kiszolgáltatott oltóvesszők árának beszedése, mint a visszaélés megtorlása iránt megfelelő intézkedés történik. A fenti követelményeknek meg nem felelő vagy elkésve érkező igényléseket a földművelésügyi minisztérium nem veszi figyelembe.

Hízó sertés etetése tökkel

A hízó sertést az újabb időben sokféle élelemmel próbálják etetni, keresik aminél olésobb hizlalási módját, pedig már jó kipróbált hizlalási módok vannak, melyekről részletesen beszámoltunk már. Egyes helyeken a tökkel etetik a hízót. A tökkel való etetésről a következőket közöljük:

A tököt hízósertésekkel a hizlalás elején szoktuk etetni, amikor az állatokat előjavításra fogjuk. A hízóbafozás első hat hetében etetheti a takarmánytöket felaprózva, kevés sóval és darával, vagy korpával meghintve. Természetesen minden etetéshez az előkészített adagot fel kell etetni, maradókat eltenni nem gazdaságos. A hizlalás második időszakában a tököt főzve meg este, faedénybe összetörve, kevés

sóval, darával vagy korpával meghintve fődje le, hogy másnak reggelre pácolódjon. Ezt a kellemesen savanykás ízű eleséget a sertések nagyon jó étvágygyal fogyasztják.

Azonban vigyázni kell, hogy sem a füllesztő edényben, sem a vájukban takarmány vissza ne maradjon, mert ez megromolhat, megpenészedhet és ártalmas az állatokra. A hizlalás harmadik, vagyis befejező részében a süldőket fogja kukoricára és lehetőleg tököt ne etessen, ez a hús, de főképpen a zsíradék minőségét rontaná. A tökmagot felaprítás előtt a kettéhasított tökből vájja ki kézzel, szárítsa meg eladás céljára, mert így gazdaságosabb.

A helyes takarmánytermesztés

A kisgazdák egyik jövedelmi forrását az állattenyésztés adja és hogy ez jövedelmező legyen, nem elégséges az árak biztosítása, mert szükséges az előállítási árak csökkentése is. Ez legjobban az oléso és jó takarmányozás által történhetik meg. A gazdaságban termesztett takarmányoknak biztosítani kell a takarmányozást a 8 liter tejig és csak ezen a határon felül kell gondoskodni a bruttakarmányról, olajpogácsáról. Ha van elegendő takarmány, akkor lényegesen esökkennek a tej előállítási költségei. Elégtelen takarmányozás mellett a tej-

termelésre ráfizet a gazda.

A gazdaságban nemcsak fehérjét, hanem keményítőt tartalmazó takarmányra is szükség van, mert igen fontos, hogy a takarmányozásnál a kellő arányt betartsák. Ezért kell a gazdaságban elegendő fehérjédús takarmányról gondoskodni a herefélék és hüvelyesek termesztésével. Keményítőt pedig a takarmány-, kapás- és szilvásványok termesztésével kapunk. A takarmányok oléso úton való előállításánál alkalmazni kell az éghajlati és talajviszonyokhoz.

A rühös sertés gyógyítása

Különösen kocáknál fordul elő, ha nem tartják tisztán az ólat, hogy az állat folyton vakarózik. A sokat vakarózkodó állat rühös.

Ezt a bajt rühhatkák okozzák. Ezek a szabad szemmel alig látható állatkák belefurakodnak a sertés bőrébe és ott hihetetlen gyorsasággal elszaporodnak. Szívásukkal, mozgásukkal elviselhetetlen viszkelegéseket okoznak, úgyannyira, hogy a rühös állat még a rendes evést is elhagyja csak vakarózhasson. Jelen esetben korán észrevette a bajt, mert a koca dörzsölődés közben még nem sebezte fel a bőrét és így nincsen szükség a varas részek felpuhítására, mingyárt a bőr fűrösztés általi lemosásnál kezdheti.

Először a sertésólat frissen oltott, még meleg mésztejjel alaposan meszelje ki, minden farcsát forró luggal su-

roljon ki, frissen almozson tiszta szalmával és négy-öt százalékos kreolin oldattal alaposan fertőtlenítsen. Ezalatt az idő alatt a kocát vigye át légyonamentes meleg helyiségbe és tíz liter vízbe 2—3 deci kreolint keverve alaposan mossa le az állatot, de úgy, hogy a testnek minden része fűrösztve legyen.

Különösen azokon a részeken, ahol vakarózik, még egyszer ismétlje a kreolinos lemosást. Ha nem terjed ki az állat egész testére a fűrösztés, na csak egyetlen rühhatka élve marad, a viszkelegés kiújul. Éppen ezért következő három héten keresztül, hetenként egyszer a fűrösztést és lemosást ismétlje. A rühösség gyógyítása nagyon nehéz, éppen ezért föltétlenül gondos kezeket kíván.

Ezer vagon zsír a németeknek, 30.000 juh a franciáknak

A németek zsírból ezer vagonot vettek át, szalonnát 150 vagonnal. Franciaországnak 30 ezer juhot adtunk el. Szó volt nagyobb szállításról is, de a franciák esőkéntették a juhvásárlást. Évente egymillió juh vásárlásáról van szó, de ebből 900 ezer darabot Túnisz

és Algír szállít. Az európai államokból csak 100 ezer juh kerül a francia vághídra. A jövő évben valószínű, hogy 50 ezer juhot viszünk ki Franciaországba. Ezzel kapcsolatban a tárgyalások folynak.

A Debreczen rádióműsora

1939. január 1-től január 7-ig

VASÁRNAP

JANUÁR 1.

BUDAPEST I. 8: Hanglemezek.
8.15: Harangok újévi üdvözlése.
8.40: Hírek.
9: Református istentisztelet a Kálvini-
 téri templomból. Prédikál dr. Ra-
 vasz László püspök.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a bel-
 városi főplébánia templomból. A
 szentbeszédet mise közben P. Ban-
 gha Béla dr. mondja.
11.20: Evangélikus istentisztelet a
 Deák-téri templomból. Prédikál dr.
 Raffay Sándor püspök.
12.25: Pontos időjelzés, időjárás- és
 vízállásjelentés.
12.35: Operaházi zenekar. Vezényel
 Rajter Lajos.
Szünetben kb. 13.15: Márai Sándor új-
 évi köszöntője.
14: Hanglemezek.
15: 1. „A szántóföldek és gyepek terü-
 leték trógyázása.” Kolbái Károly
 gazdasági akadémián tanár előadása.
 2. „Vadkártelemek elhárítása a gyü-
 mölőesősökben.” Nádler Ferenc elő-
 adása. (A földművelésügyi miniszte-
 rium rádióelőadássorozata.)
15.45: „Felvidéki est.” az I. sz. regős-
 csoport előadásában.
Utána: Felvidéki indulók hanglemeze-
 ről.
16.30: „Bartfa.” Germanusné Hajnó-
 czy Rózsa előadása. (Közművelőde-
 si előadássorozat.)
17: Pertis Jenő és cigányzenekara mu-
 zsikál.
18: „A nevető külföld.” (Párizsiak.)
 Irta P. Abrahám Erőd.
18.30: Géczy Fazekás Klára zongorá-
 zik.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyel-
 ven.
19.25: „Petőfi-versek.” Elmondja Abo-
 nyi Géza, a Nemzeti Színház tagja.
19.50: „Rádiógyűveleg.” Összeállította
 és vezényli id. Stephaides Károly.
 Közreműködik Orosz Julia és Sárdy
 János, az Operaház tagjai, Orosz
 Vilma, Szedő Miklós dr., Galetta Fe-
 renc és a Budapesti Hangverseny
 Zenekar.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelen-
 tés.
22: Közvetítés a Spolarich-kávéházból.
 Thaler Gyula és Végh Mihály jazz-
 zenekara játszik.
Közben kb. 22.30: Hírek német és
 olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Hanglemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Bura Sándor és
 cigányzenekara.
15: Hanglemezek.
18: Kernács Pál hegedül, zongorakisé-
 rettel.
18.30: „Apró történetek.” Tabi László
 csevegése.
19.10: A rádió szalonzenekara. Vezé-
 nyel Bertha István.
20.25: „Az őnarckép.” Kampis Antal
 dr. előadása.
21: Hírek, ügétversenyeredmények.
A RÖVIDHULLÁMU ADOÁLLOMÁS
 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 8—11: Azonos Bp. I. műso-
 rával.
11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a
 kassai Szent Erzsébet székelyház-
 ból.
12.10: Tost László, Kassa város pol-
 gármesterének újévi köszöntője.
12.25—17: Azonos Bp. I. műsorával.
17: Felvidéki hírek magyar, szlovák
 és ruszin nyelven.
17.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
**KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-
 SZÁMOK:** Olasz I. 17: Szimfónika-
 sok hangversenye. Bécs 19: Weber;

A bűvös vadász. Hamburg 19.10:
 Bizet: Carmen, opera.
TÁNCZENE: Bukarest 20.35, Zágráb
 22.20, Prága 22.35, Kalundborg
 23.15.

HÉTFŐ

JANUÁR 2.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.
 Hanglemezek. 1. Szöllőssy Ferenc:
 Rendőr díszmenet induló. — 2.
 Striczl József: Kukorica — induló.
 3. Erichsen: Harmonika-kerülő. —
 4. Lake: A madárboltban. 5. Chmie-
 lewicz: Lengyel induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Egy felvidéki új lap közlemé-
 nyel 1875-ben.” (Felolvasás.)
10.45: „A gazdag Mexikó szegény né-
 pe.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templ-
 omból. — Himnusz. — Időjárásje-
 lentés.
12.10: Vörös Elek cigányzenekara mu-
 zsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
 vízállásjelentés.
13.30: A Mária Terézia 1. honvédegya-
 logezred zenekara. Vezényel Figedy
 Sándor.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmi-
 szerárak.
16.15: A rádió diáklélorája: „Erdély
 renaissance művészete.” Csabai Ist-
 ván dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
 tés, hírek.
17: Közvetítés a Britannia-szállóból.
 Heinemann Ede jazzzenekara ját-
 szik.
18: „Világ gazdasági áramlatok.” Var-
 ga István dr. egyetemi magántanár
 előadása.
18.30: „A magyar nyelv tisztaságáért.”
18.35: Saskó Hilda énekel, zongorakisé-
 rettel.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyel-
 ven.
19.25: Hanglemezek.
20.15: Móra Ferenc elbeszélései. — 1.
 „Példának okáért.” 2. „Fajám.”
 (Felolvasás.)
20.40: „Elfelejtett régi magyar indu-
 lók.” Közreműködik az Operaház
 zenekara Dohnányi Ernő vezénylé-
 sével. — A műveket ismerteti Papp
 Viktor.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a budai Kis-Royal étte-
 remből. Kiss Lajos cigányzenekara
 muzsikál.
Közben kb. 22.30: Hírek német és
 olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Szalonötös.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.35: Német nyelvok-
 tatás.
19.30: „A Fővárosi Könyvtár.” Irta
 Révész Béla. (Felolvasás.)
20: Hanglemezek.
21: Hírek.
21.20: Uray Margit magyar nótákat
 zongorázik.
A RÖVIDHULLÁMU ADOÁLLOMÁS
 1—2 óráig műsort ad.
KASSA. 11.10: Az ifjúságnak: „A mű-
 velődés öröme.” Mrena József dr.
 előadása.
11.30: Hanglemezek.
11.40: Felvidéki hírek magyar, szlo-
 vák és ruszin nyelven.
12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.
15.30: Dorodina Cserkaskaja orosz
 románcokat énekel.
15.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák
 és ruszin nyelven.

16.10: A 21. b. gy. e. zenekara.
Közben 16.45—17: Azonos Bp. I. mű-
 sorával.
17.20: „Magyar fiúk a cseh hadsereg-
 ben.” Darkó István dr. előadása.
17.40: Művészlemezek.
18.10: „Ruszin karácsonyi népszoka-
 sok.” Bacsinzky Sándor dr. elő-
 adása.
18.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
**KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-
 SZÁMOK:** Svájci al. 18.30: Deimár
 Rózsa énekel. Zágráb, Beograd 20:
 Opera.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.10:

KEDD

JANUÁR 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.
 Hanglemezek. — 1. Seregi Artur:
 Szent István — induló. 3. Engel:
 Mozaik — keringő. 4. Lederer: Ba-
 bajjátékok. 5. Könyved léptek — in-
 duló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Mátyás király budai palotája.”
 Irta Kolombán István. (Felolvasás.)
10.45: „Téli sportruhák.” (Felolva-
 sás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templ-
 omból. — Himnusz. — Időjárásje-
 lentés.
12.10: A rádió szalonzenekarának mű-
 sora.
Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés,
 időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rácz Zsiga cigányzenekara mu-
 zsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmi-
 szerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi
 Mária előadása.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
 tés, hírek.
17: „Thaly Kálmán.” Alszegey Zsolt
 dr. egyetemi magántanár előadása
 Thaly Kálmán születésének száza-
 dik évfordulóján.
17.30: A Magyarországi Munkásdialek-
 terek Szövetsége képviselőjében Ván-
 dor Sándor énekkarának és a Ko-
 bányai Általános Munkásdialek-
 terek műsora.
18.15: Vályi Nagy Géza verseiből ad
 elő.
18.30: „A magyar nyelv tisztaságáért.”
 1835: Kális Jenő zongorázik.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyel-
 ven.
19.25: Votisky Alice magyar nótákat
 énekel, kísér Sára Elemér cigány-
 zenekara.
20.10: „A felszabadítottok.” (Beczkó vá-
 ra). Hangjáték két részben. Irta és
 rendezi Barsi Ödön. Személyek:
 Stiboricz Stibor gróf — Toronyi Im-
 re; Anna, a felsége — Tasnády Il-
 onna; Gábor barát — Kürti József;
 Gergely várnagy — Bodnár Jenő,
 László badnagy — Fáy Béla; Kiss
 Menyhért, hírnök — Lázár Tih-
 mér; Csapek, cseh követ — Turányi
 Alajos; I. hang — Váry Zoltán; II.
 hang — Szügyi Zoltán; III. hang —
 Nagy Sándoré IV. hang — Szilassy
 Gyula.
Utána kb. 21.10: A József nádor 2.
 honvéd gyalogezered fuvózenekara
 Vezényel Seregi Artur.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Mello Magyar Vonósötös.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: Hanglemezek.
Közben kb. 23: Hírek angol és fran-
 cia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 17.45: A földművelés-
 ügyi minisztérium mezőgazdasági
 felőrája.
18.35: Francia nyelvoktatás.
19.05: Sára Elemér cigányzenekara
 muzsikál.
19.25: „A drágakövek.” Méhes Gyula
 dr. egyetemi tanár előadása.
20.10: A József nádor 2. honvéd gya-
 logezered fuvózenekara. Vezényel
 Seregi Artur.
21: Hírek.
A RÖVIDHULLÁMU ADOÁLLOMÁS
 1—2 óráig műsort ad.
KASSA. 11.10: Operatrészek.
11.30: „Vig versek.” Fischer Károly
 szavai.
11.40: Felvidéki hírek magyar, szlo-
 vák és ruszin nyelven.
12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.
15.30: A kassai városi zeneiskola ka-
 marazene együttese.
15.50: Felvidéki hírek magyar, szlo-
 vák és ruszin nyelven.
16.10: Magyar nóták hanglemezeiről.
Közben 16.20: „A kassai 9-es honvé-
 dek a világháborúban.” Lauschman
 Ottó előadása.
16.45—21.05: Azonos Bp. I. műso-
 rával.
21.10: Orgován Jani cigányzenekara.
Közben 21.10—22: Azonos Bp. I. mű-
 sorával.
22.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
**KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-
 SZÁMOK:** Svájci olasz 20: Puccini:
 Turandot. Berlin 20.10: Rossini: Se-
 villai borbély, opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Kalund-
 borg 23, London 23.25.

SZERDA

JANUÁR 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.
 Hanglemezek. — 1. Borsay: Kolozs-
 vári induló. 2. Striczl József: Köz-
 vitéz induló. 3. Hall: Szelek nasza
 — keringő. 4. Lincke: Jánosbogar-
 ka. 5. Musso: Oltás induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A fejedelem házasságát.” (Beth-
 len Gábor szigorúan bizalmas utasi-
 tása.) Irta Futó András. (Felolva-
 sás.)
10.45: „A ruszinok élete.” (Felolva-
 sás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templ-
 omból. — Himnusz. — Időjárásje-
 lentés.
12.10: Horváth László gondolkázik,
 zongorakisérettel.
12.45: Hírek.
13: Hanglemezek.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés,
 időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmi-
 szerárak.
16.15: A rádió diáklélorája: „Nagy
 Lajos király.” Ferdinándy Mihály
 dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásje-
 lentés, hírek.
17: Beszkárt-zenekar. Vezényel Mül-
 ler Károly.
18: „Lázadás a Pantheonban.” Laczkó
 Géza elbeszélése.
18.30: „A magyar nyelv tisztaságáért.”
18.35: Rácz Béla cigányzenekara mu-
 zsikál.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyel-
 ven.
19.25: Az Operaház előadásának is-
 mertetése.
19.30: Az Operaház előadásának köz-
 vetítése. „A bűvös vadász.” Regé-
 nyes dalmű 3 felvonásban. Szöve-
 gét írta Kündl Frigyes. Zenéjét sze-
 rezte Weber. Újra fordította Lányi

Viktor. Rendezte Nádasy Kólmán. Vezényel Berg Ottó. Személyek: Ottokár uralkodó herceg — Hamory Imre; Kunó, főerdész — Lendvai Andor; Agátha, leánya — Rigó Magda; Annuska, unokahuga — Ladányi Ilona; Gáspár, vadász — Kalmán Oszkár; Max, vadász — Rösler Endre; A remete — Koréh Endre; Kilián, parasztleány — Szomolányi János; Koszorúsleány — Szabó Ilonka; Samiel — Bertók István.

I. felv. után kb. 20.15: A rádió külföldi negyedórása.

II. felv. után kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.

Előadás után kb. 22.50: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.15: Közvetítés a Newyork-kávéházából. Mikulaj Gusztáv. jazzzenekara játszik.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.35: Olasz nyelvoktatás.

19.05: Rácz Béla cigányzenekara muzsikál.

19.35: „Évszakok a Dunán.“ Thurzó Gábor útleírása.

20.05: A rádió szalonzenekara.

21: Hírek.

21.20: Hanglemek.

Közben kb. 22: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig műsort ad.

KASSA. 11.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás.

11.30: Hanglemek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: „Leválták a gondor hajamat.“ Felvidéki katonadalok a cseh megszállás alatt.

16.05: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.20: „A sárosi magyarság.“ Vécsey Zoltán előadása.

16.45—17.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Svájci al. 17.25: Levy zongoraművész hangversenye. Bécs 19.35: Szimfónikus hangverseny. — Szófia 19.30: Verdi: Rigoletto.

TÁNCZENE: Lipcse 20.10, Svájci rom. 21.55, Zágráb 22.20, Kalundborg 23.10, Luxemburg 22.55.

CSÜTÖRTÖK

JANUÁR 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.

Hanglemek. — 1. Rákóczi induló.

2. Kraul Antal: Magyar díszmenet induló.

3. Courtoux-Laurent: Megszólal a virág — keringő.

4. Ketelbey: Kinai kolostorkeriben — ábránd.

5. Ailboub: Künn a réten — induló.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Kassai diákok a feltámadás előtt.“ Irta Keresztes Pál. (Felolvasás.)

10.45: „Mivel szórakoztassuk a beteg gyermeket?“ Irta Sándor Margit. — (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemek.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A rádió szalonzenekara.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Közvetítés az erdélyi magyar képzőművészeti kiállításról a Nemzeti Szalonból.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Sertésenyésztési és hizlalási tanulmány.“ (I. rész: Tenyésztés, nevelés.) Gábor Dénes dr. mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. (A

földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.)

17.30: Clementis Klára zongorázik.

18: „A petroleum király alapítványa.“ Faragó Ferenc dr. és Kertész Róbert dr. beszédet a Rockefeller-alapítványról.

18.30: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

18.35: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

19.05: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: Nikolaus Hübner gondolkázik.

20.05: Közvetítés a Magyar Színházról. „Erzsébet.“ Zenés játék három felvonásban, öt képből. Irta Szilágyi László. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. Rendező Loránth Vilmos. Vezényel Komor Vilmos. Személyek: Erzsébet — Lázár Mária, Gróf Andrassy Gyula — Földényi László; Latkóczy Ida — Zimonyi Márta; Neszmélyi Kálmán — Szilassy László; Waldeck grófnő — Somogyi Nusi; Stefi grófnő — Fejes Teri; Firián — ifj. Latabár Árpád; Báró Axaméty — Szakáts Zoltán; Öreg Neszmélyi — Dávid Mihály; Öreg Neszmélyi — Dajbukát Ilona; Königshtal grófnő — Kováts Teruszé

Maxi és Willy, huszártisztek — Gondai József és gróf Haller László; Mária Elvira — és Lujza, udvarhölgyek — Petur Ilka és Selmezy Margit; Binder tanácsos — Ségér Lajos; Rendőrtiszt — Vándory Gusztáv; Kitzelmayer járásbíró — Szigeti Jenő; Aron, öreg kasznár — Pethes Ferenc; Szilva Józsa — Horti Lajos; Pesti arszlán — Fehér Tibor; Bonyhádi — Falussy István; Táblabíró — Árkossy Vilmos; Tamassy — Kovács Imre; I. detektív — Fenyvessy István; II. detektív — Kostyál Mihály; I. lakáj — László Tivadar; II. lakáj — Kozák László; Csendőrhadnagy — Kardos László; Jonel — Vértés Tibor; Svaliszér — Kósa Mihály; Teca, szolgáló — Timár Liza.

I. felv. után kb. 21.30: Hírek, időjárás-

jelentés.

II. felv. után 22.50: Hírek német és olasz nyelven.

Előadás után kb. 23.30: Hírek angol és francia nyelven.

Majd: Közvetítés a Gellért-szállóból. Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17: „A Deák-téri evangélikus templom.“ Schoen Arnold dr. műtörténelmi előadása.

18: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

18.35: Angol nyelvoktatás.

19.30: „Európa legősibb népe.“ Juhász Vilmos előadása.

20: Hanglemek.

21: Hírek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig műsort ad.

KASSA. 11.10: „Nagyszaláné.“ Polinszky Katalin előadása.

11.25: Hanglemek.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: Kriszt Klára énekel.

15.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.10: Magyar tánclemek.

16.45—17.30: Azonos Bp. I. műsorával.

17.30: „Sárosi fonóban.“ Énekes játékok.

18: „Régi felvidéki költők: Báró Balassa Bálint.“

18.30—19.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Svájci al. 19.55: Mignon, opera. Königsberg 20.10: Filharmonikus hangverseny. Lipcse 20.10: Szimfónikus hangverseny.

TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Droitwich 0.5.

PÉNTEK

JANUÁR 6.

BUDAPEST I. 8: Hanglemek.

8.40: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szentbeszédet mise közben Gáspár Gusztáv hittanár mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezetésével.

11.20: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébánia templomból. — A szentbeszédet Krajnyák Gábor dr. mondja.

12.25: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.35: Operaházi zenekar. — Vezényel Rajter Lajos.

Közben kb. 13.10: „Világhírő.“ — Máthé Elek dr. előadása.

14: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

15: A rádió diáklélorája: „Híres versek litkai.“ (Vörösmarty: A vén cigány.) Fábrián István dr. előadása.

15.30: A vakok „Homeros“ énekkara. Vezényel Schnitzl Gusztáv.

16.10: „A szlovákiai és ruszinszkói magyar tanítók munkája.“ Farkas István előadása.

16.30: Berzenyi László dr. és Villax István dr. magyar nótákat ad elő két zongorán.

17: „Tunisz és Korzika.“ Horváth Jenő dr. egyetemi tanár előadása.

17.30: Közvetítés a Gellért-szállóból. Uliczky László jazzzenekara játszik.

18: „Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke.“ Nemes Erdős László előadása.

18.30: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

18.35: Részletek Irving Berlin „Alexander's Ragtime Band“ c. filmjéből. (Közvetítés a Paramount vetítéből.)

19.05: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: „Betlehem.“ Fankovics Emil ruszinnyelvű előadása.

19.35: Hanglemek.

20: Sportközlemények.

20.10: „Constantin abbé.“ Vigjáték 3 felvonásban. Irta Halévy—Cremieux —Decourcelle. Fordította Paulay E. Rádiószínpadra alkalmazta Turchányi István. Rendező Kiszely Gyula.

Utána kb. 21.40: Hírek, időjárás-

jelentés.

22: Közvetítés a Baross-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel.

Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: A rádió szalonzenekara.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15: Hanglemek.

18.05: Közvetítés a Gellért-szállóból. Uliczky László jazzzenekara játszik.

18.35: „A nagymesterek versenye Hollandiában.“ G. Réthy Pál sakk-előadása.

20: Zimmermann Mária énekel, zongorakísérettel.

20.35: Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei.

21: Hírek, ügétőversenyeredmények.

21.20: Kamarazene.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig műsort ad.

KASSA. 10: Görög katolikus szentbeszéd és egyházi ének a kasai görög katolikus templomból.

11.20: „A ruszinok szomorú karácsonya.“ Uliczky Sándor dr. kanonok előadása.

12.05: Magyar művészlemek.

12.20: „Kanyarodik az út.“ Szerdahelyi József elbeszélése.

12.35—17.30: Azonos Bp. I. műsorával.

17.30: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

17.50—19.15: Azonos Bp. I. műsorával.

TÁNCZENE: Zágráb 22.20, London 22.30, Luxemburg 24.

SZOMBAT

JANUÁR 7.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.

Hanglemek. — 1. Seregi Artur: Magyarország — induló.

2. Striczl József: Bakanóták — keringő.

3. Gungl: Amorettek tánca — keringő.

4. Lindsay: Aisha — intermezzo.

5. Blankenburg: Frissen előre — induló.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.)

10.45: „Mit nézzünk meg?“ Régi olasz mesterek szobrainak gyűjteménye a Szépművészeti Múzeumban. (I.) Ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Dániel Ernő zongorázik.

12.45: Hírek.

13: Hanglemek.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Világjáró úton.“ — Csermei Gyula meséje.

16.45: Pontos időjelzés, időjárás-

jelentés, hírek.

17: „Mit üzen a rádió?“

17.35: Dénes József cigányzenekara muzsikál.

Közben 17.50: „Férjhez mehetnek-e ma a lányok.“ Áfra-Nagy János előadása.

18.35: „A magyar nyelv tisztaságáért.“

19.05: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: A rádió szalonzenekara.

20.10: Magyarokról — gyermekekről. Komjáthy Aladár versei.

20.30: Kéler Béla-est. Vezetőt mond Major Ervin dr. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar Fridl Frigyes vezényletével.

Utána kb. 21.40: Hírek, időjárás-

jelentés.

22: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazzhármasa játszik.

Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17: A Szociális Misszió Társulat előadása. Farkas Edit alapító-főnöksége. Missziós üzenetek.

18.35: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

19.25: „Orvosi vizsgálat a házasság előtt.“ Dobák Ferenc dr. előadása.

20.10: A rádió szalonzenekara.

21: Hírek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig műsort ad.

KASSA. 11.10: Hanglemek.

11.25: „A hegyvidék költészeté.“ Magyar költők verseiből szavalt Thuróczy Gyula.

11.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: „Orosz karácsonyi dalok.“ Előadja a kassai önkéntes tűzoltók zenekara.

15.55: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

16.15: Szlovák félóra.

16.45: Azonos Bp. I. műsorával.

17: „Pusztai emberek.“ Hangjáték 1 felvonásban.

Kb. 17.30—19.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Olasz I. 21: Wagner: Tristan és Isolda, opera.

TÁNCZENE: Lipcse 21, Zágráb 22.30, Stockholm 22.15, London 22.30, Luxemburg 24.

Az uri betyár

Hajdusági regény

Írta: Móricz Pál

(28)

Kenthe Benjámint nem folytatta tovább ezt a beszédet.

— Már akármi célból fáradtak is szegény házamhoz, hozta Isten az urakat, Kerüljenek beljebb!

Mire azután az urak beljebb kerültek, az asszony nép is rendbe szedelőzködött. A pirulós arcú Erzsuska is előkerült kis fehér szobájából. Lopvást a fiatal rektorra is vetett egy-két nyájas tekintetet, miközben Kenthe úr vendéglátó barátságos rendelkezni kezdett.

— Anyjukom, valami harapnivalót! Te meg Erzsuskám költsd fel bátyádat, hozzon bort a pincéből!

Peregrinus Jóska marokra fogta a sonkaesülköt.

Kenthe nemzetes úr jóakarólag biztatta Jóska.

— Ugy, úgy, barátom uram!... Mintha csak otthon volna.

Peregrinus Jóska tele volt a szája. Hunyorított.

— Az én otthonomat, az én sokámat még nem teremtette meg a Teremtő!

Szatyúr Jakab a nevetve szabadkozó gazdát ölegette.

— Nemzetes komám uram, nincsen is szebb valami az igazi magyar barátságánál!

... Timár rektor meg másnap muskátli virágszót dédelgetett a vizes csuporban. Kiemelte a vízből. Meg-megesőkölte a falusi magyar lányok kedves virágját.

Borzalmas éjszaka Bűdön.

Vókáli Demeter, a görög eredetű budi földesúr kétszer is szólította vén, morva inasát.

— Jóhán! Jóhán! Te vagy!!

— Ne ijedezzik a tekintetes úr!

Szürös legény és kacskásan öltözött, fekete álarcos parasztnemecske toppantak az alvásból felriadt földesúr ágya elé...

Vókáli a feje felé akasztott pisztoly után kapott.

— Nem ismerem kendeteket.

— Hahó, tekintetes úr!... Ha pisztoly kell, itt a miénk!

— Dehát kik vagytok?

— Szegény legények volnánk... Pisztolyunkat pedig nem meggy-magra töltöttük! — és pisztolyát a Vókáli homlokához tartotta a betyár.

Izgalomtól mhegett az álarcos menyecske.

— Parasztnyúzó!... Pinzedírt jöttünk!

Az álarcoló égetően villogott az asszony szeme.

Vókáli ereiben megfagyott a vér.

A betyár nevetve csillapította az asszonyt.

— Galambom... Értelmes ember a tekintetes úr... Ah!... De mi volt ez? — és a betyár neszelve egyenesedett fel.

Éles női hang süvített az éjszakába... Valahol ajtó csapódott be... Patkós eszímák kocogtak a tornácra.

— Segítség! Segítség!... Rablók! Gyilkosok!...

Lövés dördült el... A betyár káromkodásra fakadt.

Az áldóját!... Nyakunkra esdítik a falut!

Az álarcos asszony a Vókáli üstökébe ragadt.

— Ide a ládakulcsot!...

Irdatlan nagy vasláda terpeszkedett a sarokban, a flihoz láncolva a párnája alól a kulcsfűzért.

va. Vókáli halottápadtan kotorta — Nesztek... Csak ne bántsa-tok!

Az álarcos asszony lázas sietséggel próbálgatta a kulcsokat. Nem bődognult a titkos szerkezetű zárvarrattal, pedig odakint növekedett a zajgás...

— Meg kell fogni! — kiáltoztak. Üssük agyon a rablókát!

— Tapodtat se tovább, ha kedves az illetetek! — fenyegetőztek a betyár őrszemek a tornácra.

Az ablakon is bezörgetett az egyik őrtálló betyár.

— Hamar... Hamar Pista!... Mindenfelől tódul a nipség!

Most már a betyárnak is megkeményedett az arca. Vókálira ripakodott.

(Folyt. köv.)

Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség.

2286/1938.

HIRDETÉNY.

Értesítjük hitközségünk mélyen tisztelt tagjait, hogy az 1939. költségvetési évre vonatkozóan kivetett hitközségi adótelekeknek 15 nap alatti előleges befizetése esetén közgyűlési határozat értelmében 5 százalék engedményt nyújtunk.

Felkérjük t. tagjainkat, hogy előleges befizetéseiket ezen kedvezményre való tekintettel is, 1939. január hó 15. napjáig bezárólag hitközségünk pénztáránál teljesíteni sziveskedjenek.

Pénzügyi és gazdasági ügyosztály.

HIRDETÉNY. Értesítem Debrecen sz. kir. város közönségét, hogy az országgyűlési képviselőválasztók 1939. évre érvényes névjegyzéke elkészült és az alábbi felsorolt kir. közjegyzői irodákban bárki által megtekinthető. A választói névjegyzék elkülönítése a következőképpen történt: Dr. Hadházy Zsigmond kir. közjegyzőnél megtekinthető az 1—12. szavazókör, dr. vitéz Kozma György kir. jegyzőnél megtekinthető a 13—30. szavazókör, dr. vitéz László Béla kir. közjegyzőnél megtekinthető a 31—44. szavazókör névjegyzéke. Zöld b. poigármester, közp. vál. elnök.

Debrecen Helyi Vasút.
Debrecen—Nyirbátori HEV.
7156/1938. F. M.

HIRDETÉNY

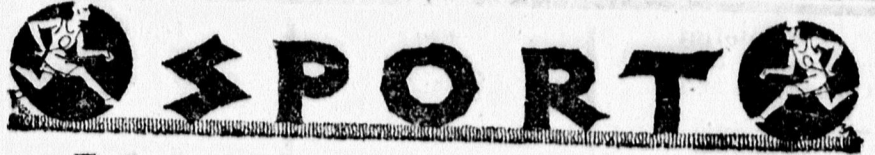
Értesítjük az érdekelteket, hogy a Debreceni Helyi Vasút vonalaira és a DNYBV vonalára az 1938. évre kiállított szabadjegyek érvénytartamát az 1939. évi január hó 15-ig bezáróan meghosszabbítottuk.

Debrecen, 1938. december 28.
Az üzletigazgatóság.

TERMÉNYTÖZSDE.

A készárúpiacra drágult a tengeri és a zab.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.15—20.25
78 kg 20.35—20.45 79 kg 20.35—20.65
80 kilós 20.65—20.75. — Felsőtiszai
77 kg 20.05—20.15 78 kg 20.25—20.45
79 kg 20.45—20.55 80 kg 20.55—20.65
rozs pestvidéki 14.05—14.15, rozs más
14.15—14.25, takarmányárpa első-
rendű 16.00—16.20, középmínőségű
15.70—15.90, sórárpa kiváló 19.50—
20.00, prima 19.00—19.50, zab első-
rendű 18.55—18.65, középmínőségű
18.45—18.55, tengeri 12.75—12.85, —
korpa 12.70—12.80. 8-as liszt 16.80—
16.00 P.

Felujul Debrecen és a felvidéki városok sportkapcsolata

A Boeska és KLASz gyönyörű zászlóját ünnepélyesen adják át január 7-én Ungváron.

Annak a szoros és egészséges sportkapcsolatnak, mely a világháború s a trianoni szerződés előtt Debrecen és a Felvidék sportegyesületei között volt, az elszakadás után gyakran gátat vetett a cseh hatóságok viselkedése, mely csak nehezen engedett be magyarországi csapatokat a Felvidékre.

A Boeska volt az az együttes, mely hosszú időn át fenntartotta a kapcsolatot Debrecen és a Felvidék sportja között s gyönyörű eredményeket ért el Füleken, Kassán, Ungváron, Bergrszáson.

A Felvidék visszacsatolása után a Boeska és Keletmagyarországi Labdarúgó Alsövetség vezetői elhatározták, hogy egyik visszatért várost zászlóval ajándékozzák meg. A gyönyörű nemzetiszínű zászló elkészült és azt 1939. január hó hetedikén adják át Ungváron a debreceni sportegyesületek képviselői. A zászlóátadás a Felvidék visszacsatolásának és a sportéletke-

zés újrafelvételének emlékére ünnepélyes keretek között történik s a Boeska és KLASz vezetősége felkéri mindazokat, akik ezen ünnepségen részt kívánnak venni, hogy jelentkezzenek a Boeska, Arany Bika, félmeletlen levő klubhelyiségében, este 7—8 óra között. A zászlót vivő küldöttség — ha megfelelő számban jelentkeznek, január hó 7-én kedvezményes vasúti jeggyel a déli órákban utazik el Debrecenből és vasárnap délután tér vissza.

MÜUGRÓVERSENY.

A napokban tartották meg Budapesten a Nemzeti Sportuszodában a szokásos karácsonyi műugró versenyt. Eredmények a következők: 1. Balla Béla DEAC 108.97 pont. 2. Kovács Ferenc UTE 108.50 pont. 3. Dr. Balás Béla MAC 93 pont. 4. Balla Tibor DEAC 88.60 pont. 5. Holubán Ferenc MTK 72.23 pont.

KÖZGAZDASÁG

A sertésvásár hétfőn megtartható, a marhavásár nem

Csak vágósertés kerülhet felhajtásra, sovány sertés nem

Mint ismeretes, Debrecen és környékére közegészségügyi szempontból a fellépett száj- és körömfajás miatt tilalmat rendeltek el. Ennek folytán úgy értesültünk az illetékes hatóságtól, hogy *hétfőn, január másodikán sertésvásár lesz és pedig csak olyan kövér sertéseket lehet a vásárra felhozni, melyet azonnal levágnak és elfogyasztanak. Sovány sertést tehát nem lehet felhajtani.*

Kedden a marhavásár nem lesz megtartható, ez vonatkozik a borjúra is. Csupán lovasár lesz kedden, mert lóra nem vonatkozik a tilalmi rendelet.

A járvány miatt a vágóhidra le-

vágásra kerülő állatokat sem lehet engedély nélkül behozni. Az első és ötödik körzetből és a második körzetből, kishegyesi részéről. A többi körzetből tengelyen lehet vágásra szállítani sertést, csupán lábón nem lehet hajtani.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Lucerna mázsája 9.50—11.60 pengő
széna mázsája 6.50—7.00 P, lóhere mázsája 9.00—9.50 pengő.

x Nagy kedvezménytel válthat színházi fizet-szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

APROHIRDETÉSEK

Nyomozóiroda

Szabó
magánnyomozó irodája
Varga uca 41. szám, a legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál. 240

Gálócsy,

Vigkedvő Mihály uca 23., telefon: 28-72. sz. Évtizedes gyakorlattal nyomoz és megfigyel mindenütt. 1343

Levelezés

Julium I
Boldog új évet kívánok R. 99

Alkalmazást nyer férfi

Cipőgyárba szabászok, ragasztók és

tűzőnök elsőrendű munkára felvételnek. Bőszörményi ut 3-b. 171

Kifutó

szorgalmas, megbízható felvétetik. Széchenyi utca 30. Keresztépület. 102

Nagy pénzintézet

keres keresztény, kereskedelmi végzett fiatallembert azonnali belépésre. — Ajánlatokat „Nyelvismerettel” jelgére a kiadóba. 103

Jóesaládból

kifutót felvesz Molnár fűszeres, Csapó utca 98. Kályha, mázsa eladó. 175

Ügynököt

napicikk eladására felveszek. Jelentkezni 11—1-ig Berger, Batthyány uca 1. I. em. 2. 280

Házmaster,

kinek felesége főzni tud, azonnal felvétetik, Rákóczi uca 65. szám harmadik ajtó. 261

Ügyes

kifutófiu azonnalra felvétetik. Jelentkezés hétfőn Tiszántúli KFT. Csapó u. 13. 253

Soffórt

csak feltétlen szakembert felveszek — Hunyadi uca 21. Jelentkezni hétfőn. 244

Kertész,

ki a kertészet minden ágában járta-kommencióra felvétetik. Széchenyi u. 21. d. u. 3—5-ig. 1838

Kifutófiút
azonnalra felveszek.
Csemete u. 20. sz. 283

Önállóan
dolgozó kovácssegé-
det állandó munká-
ra alkalmazok. Sándor,
Károly Ferenc József ut 66. 278

Segédet,
ügyes kiszolgálót, rőfős
szakmából felvesz Ra-
dó, Széchenyi uca. 36

Tanulót
felveszek, Barkó szücs,
(színház átjáró). 328

Pékségbe,
kifutót felveszek, Turi
András uca 17. 327

Kocsisnak,
fiatalember felvétetik,
Csapó uca 25. Bálint
Sándornál. 299

Jó családból
való fiút szabótanuló-
nak felveszek, Tóth,
Csapó uca 6. 318

Egy cukrász,
vagy tésztaütő azo-
nal felvétetik, Sas uca
2., étkezde. 307

Alkalmazást keres férfi

Dobánykertészek
— 3 család — kerti do-
hányhoz értenek, gaz-
daság megszűnése miatt
helyet keresnek. Re-
zicska Lajos Kosuth ut-
ca 58. 154

Fiatal
sófőr, ki személy és
könnyű tehergépkocsi
vezetésére jogosult, al-
kalmazást keres. Ig-
szálat Sándor, Hajdúbó-
szörmény, Dorogi út. 1981

Kazánkovács
mester, mindenféle ka-
zánmunkát a legjutá-
nyosabb áron, felelős-
séggel vállalok. Kolozsá-
ri István kazánko-
vácsmester, Arnold uca
12. szám, vagy Kő-
ses uca 85. sz. 108

Katonai
szolgálatom miatt ál-
lások függőben maradt
Többéves bizonyít-
vánnyal jutányosan ál-
lást keresek. Többéves
betegápolási gyakorlatom
van. Szíves meg-
keresést Szabó István
kér, Teleki uca 84. 239

Alkalmazást nyer nő

Megbízható
kifutófiút felvétetik,
Pintérenél, Piac uca 18
130

Gyermek-
kisasszonyt, hároméves
fiám mellé keresek, vi-
dékre, németül tudók
előnyben. Jelentkezni
Kigyó uca 51. sz. 117

Bejáró-
asszony, jó bizonyít-
vánnyal felvétetik Szőlő-
városi tőzsde, püspöki pa-
lota. 250

Bejárónő
felvétetik, Rothermere
uca 41. 245

Stoppolónót
házból veszek. Eötvös
uca 104. 234

Mindenes-
leányt azonnalra felve-
szek. Jelentkezés Friezi
kalapszalonn, Első Ta-
karék palota. 249

Parkettez
értő bejárónőt keresek,
Magoss György tér 11.,
2 ajtó. 255

Kézműtiszt
tanulót, négy közép-
iskolával felveszek Bék-
ési kozmetika, püs-
pöki palota. 231

Masamód,
önállóan dolgozó se-
gédleány felvétetik. —
„Hella“, Csapó uca
22. szám. 333

Nevelőnőt,
ha lehet németül be-
szélt, esetleg csak dél-
utánra felveszek Wer-
bőczy uca 2. III. 3. 326

Perfekt
szakácsnőt, hosszú bi-
zonyítványokkal felve-
szek. Werbőczy uca 2.
III. 3. 325

Szönyegszövődebe
tanuló és szövőlányok
felvétetik. Montezze-
des uca 14. szám. 334

Fiatal
munkásleányt, állatok
gondozására, egész na-
pi elfoglaltsággal fel-
vesz „Turán“ nyulte-
nyészet, Csapó uca 28.
332

Gyermek
mellé megbízható
egyént, egész napra
azonnal felveszek. —
Eötvös uca 17. 320

Alkalmazást keres nő

Fiatal
magános nő, gazda-
asszonyt ajánlkozok
magános úrhoz, január
elsőjére, Arany János u
22. emelet. 105

Uriasszony,
ki gépirásban, levele-
zésben, könyvelésben
járatos ajánlkozok bár-
hová. Leveleket „Ko-
moly munkacseré, jelli-
géré kérem a kiadóba.“
76

Házhoz
ajánlkozom varrni özv.
Veszpréminé, Zrínyi u.
6. B. 89

Hentesüzletbe
ajánlkozom pénztáros-
nőnek, 15 pengőért, —
„Déllettre“ jelgére. 251

Háztartási alkalmazott

Perfekt
szakácsnőt keresek, ju-
nár elsőjére, hosszú
bizonyítvánnyal vidéki
tanúra. Cím a kiadó-
ban. vv

Mindenes
főzőnőt felveszek, Fő-
lőp. Homokkert uca
121. 120

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik, Nap uca 22.
192

Mindenes
bejárónőt fél napra jó
bizonyítvánnyal felve-
szünk. Kossuth uca 3.
I. em. 2. 163

Trafikba
kaucióval rendelkező
gyakorlott elárúsitónőt
alkalmazok. Simonffy
utca 1. sz. 197

Üzletben
jó megjelenésű fiatal nő
100—150 pengő kaució
val fixet és teljes ellá-
tást nyerhet. Cím a ki-
adóban. 207

Bejárónő
egész napra felveszek
Kossuth uca 18. Há-
tul az udvarban. 212

Bejárónőt
délletti órákra felve-
szek. Jelentkezés 10—
12 óra között. Hajdu,
Kut uca 1. 224

Bejárónő
bizonyítvánnyal, koszt-
tal felvétetik. József
kir. herceg uca 6. I.
em. 220

Gyermek
mellé keresek gyakor-
lattal bíró komoly nőt,
délután 3—4 óra közöt
Irinyi u. 8. Wessclényi
tér 66

Mindenes
keres elsőjére jó bizo-
nyítvánnyal Kardos Ze-
lemér 3. Siketnéma in-
tézet mellett. 116

Két
éves kislányom mellé
jobb lányt felveszek.
Németül tudó előnyben
Cím a kiadóban. 135

Bejárónő
szobalányi teendőkhöz
járatos, jó bizonyítván-
nyal déllettre felvéteti-
k. Piac uca 28. c. III. 155

Megbízható
mindenes keresek, jó
bizonyítványokkal. —
Cím a kiadóban. 331

Mindenes
bejárónőt felvétetik —
Piac uca 39. emelet. 169

Bejárónő
azonnal felvétetik. Po-
roszlav ut 97. 180

Bejárónőt
keresek reggel 7—fél 11
óraig. Koszt nélkül. —
Csapó uca 44. szám,
második lépcső. Jelent-
kezés 8 óra után. 256

Bejárónő
nár órai délutáni mun-
kára felvétetik. — Szé-
chenyi uca 14. 259

Bejáró
takarítónő reggeli órák
ra felvétetik. Piac uca
43. sz., harmadik lé-
pcső. II. 9. 267

Gazdasszony
felvétetik, Széchenyi u.
21. szám, délután 3—5
óraig. 144

Megbízható
mindenesleányt, vagy
asszonyt, azonnali be-
lépésre keresek. Ko-
czákné, Huszár uca
13. szám. 272

Déllettre
keresek házimunká-
hoz jobb fiatal leányt.
Batthyány uca 16. sz.,
keresztényület. 273

Szóptató
dadát, gyerek nélkül
keresek azonnalra. —
Csapó uca 54. 330

Kifutófiút
felveszek, szabászatot
tanítok. Papp női diva-
szalon, Hangya palota
II. emelet. 195

Bejáró
mindenes, egész napra
felvétetik. Kiss cuk-
rászda, Batthyány uca
26. szám. 335

Bentlakó
vagy bejáró mindenest,
jó bizonyítvánnyal kis
családdal felveszek. —
Adler, Széchenyi uca
11. szám. 276

Bejárónőt
felveszek déletti órák
ra, dr. Balásházyné,
Piac uca 61. 20

Bejárónőt
rendest, fiatal, főzni
tudót, ebédkosztal fel-
veszek. Jókai uca 8.
280

40—45 év
közli, szorgalmas nő,
egész napra elsőjére
felvétetik, mindenes be-
járónőnek, Miklós uca
39. szám. 284

Fiatal
bejáróleányt felveszek
elsőjére, dr. Benedekné,
Jókai uca 9/a. 294

Bejárónőt
azonnali belépésre fel-
veszek, Rác, Timár u.
52. szám. 301

Ajánlat

Bundát
készít a legszebb kiví-
telben, alakít Katona
Vilmos szücs, Simonffy
uca 2. 815 1. 3.

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás köl-
csönzés. — Géprészek
minden gépbe. Javítá-
sok jótállással, Eisen-
berger, Csapó uca
101. szám. 1379 1. 15.

„Le-La“
zománcos tűzhelyek és
olesóbb lakatos tűz-
helyek raktára, Leven-
csik, Csapó uca 87. sz.
Zománc tűzhelyek szak-
szerű javítása. 445 1. 6.

Prima édes érett narancs
68 fill.
Mézdes mandarin
85 fill.
Batul alma
80 fill.
GOLENCZKY
Sasu. 2. Tel. 16-05

Koresolya
2 pengőtől. Sláger gram-
mofonlemezek hibetel-
len olesón s ajándék-
tárgyak. Vagyonmentő,
Hunyadi uca 18.
1037 1. 7.

Zománczott tűzhelyek
nagy választékban ol-
csón kaphatók. Oeska
dízhelyét becsorélem.
Hatvan uca 70. Tele-
fon: 12-84.
1673 1. 11.

Cipő-
szükségletét Nagy Béla
cipőüzletében szerezze
be. Mindenféle cipők-
ben nagyválaszték. Ol-
csó karácsonyi vásárlás
Nagy Béla, Dégenfeld-
tér 11. (Tiszapalota 11)
762 1. 2

Kocsik,
minden alakban, autó-
fényezés, Riesz kocsí-
gyártó, Hatvan uca.
1828 1. 8.

Ajándék
kosaras naptárak mar-
s fillértől kaphatók az
Azé! Antikváriumban
Széchenyi u. 2. Ugyan-
ott előjegyzési és zseb-
naptárak 1376 1. 5

Szóvédészék
aninden nagyságban el-
adók és boroshordók.
Nap uca 4. telefon:
12-83. 131

Mindenféle
szőrmének való bőrök
elkészítését legolesób-
ban vállalom. Teleki u.
55. 97

Használt
eszerpályhák olesón
eladók. Hatvan uca 4.
Laczkó. 123

Zománc-tűzhelyek,
koresolyák, szánkók,
hinták, kalitkák, alpa-
ka evőeszközök, kony-
hamérlegek, habüstök,
hűsgépek, dió- és kávé-
őrők, tortalapok, hő-
palaekok, üstök, üsthá-
zak, hőségárazók, ujévi
ajándéktárgyak. — Nagy-
vasúztel nagy kirakatai-
ban Csapókanyar. 170

**Magyaros és disz-
magyar**
délutáni és vacsora-
ruhák készen és olcsón
kaphatók választékban
STAMPF női szabó
Debrecen, Ferenc József-ut 30
Vételkészenemléküli
díjjalan megtekintés.

Kandallók,
eszerpályhák állandó-
an raktáron, átraká-
sokat felelősséggel leg-
olesóbban vállal Lacz-
kó eszerpályhás, Hat-
van u. 4. Telefon 27-93.
Főpostával szemben. 123

Ágysodronyok,
sodronykerítések, össze-
csukós vasúgyak, mos-
dók, állófogások, gyer-
mekágyak készülnek
Ottónál, Rákóczi uca
13. sz. 225

**Sveici női fehérne-
mük**
Harisnyák Zsebkendők
mélyen leszállított
árban
Nagy Gyulánál
Püspöki palota

Hó- és sáreipő-
javítás, vulkanizálva is
Batthyány uca 10. sz.
Nagy Károly. 285

Óeskavas
raktáramat Paesirta u.
17. szám alá helyeztem
át. Szíves pártfogást
kér Vaskovits Mihály,
Paesirta uca 17. 314

Bársonyok
ruhára, montirozásra s
90 centiméteres da-
maszt érkeztek. Mara-
déküzlet (Tisza palota)
309

Kereslet

Hamis kutyát,
csak komondort ve-
szek, délutáni órákban
Hungária mozi, Léva. 277

Zsidó
úrinfőt, lakótársnak ke-
resek. Cím a kiadóban.
310

Állandó
tejest keresek elsőjére,
Pozsonyi út 8. szám,
fűszerüzlet. 1988

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban **szobák**
**napokra s hónapszám-
ra,** Ferenc József út 59.
szám. telefon: 23-39.
800 12 31

Élelmiszer ital

Olcsó ebéd
60 fillér
egy négyfogásos
menü
Szent Anna u. 36.
számu kiözdében

Bor
újleltai, sajáttermésű,
édeskés rizling, karda-
ka, zöldszőlvi bó-
raimat ünnepre leg-
olesóbban árúsitom.
Simoffy 59. sarok.
1571 1. 1.

Zamatos
tokajhazaljai ó és új-
borok, termelői pince-
szete, Széchenyi uca
22 szám 933 1 4

Libaaprólék
70 fillér, libamáj 120
kiloja, libamáj 3 fillér-
től dekája, csapóuccai
színházátjárónál, liba-
hús üzletben.
1322 1. 13

Társ

Jómeuetelü
üzletemhez tőkét, eset-
leg társat keresek. —
„Biztos fedezet“ jelgé-
re a kiadóba. 277

Hangszer

Rövid
vilgámárkás jókarbat
levő zongorát készpén-
fizetéssel vennék. Po-
roszlav ut 12. 104

Zongora
sürgösen eladó. Piac u
73. Dr. Blumenfeldnél
185

Zongora,
rövid, olesón eladó. —
Bilinszkiné, — Magoss
György tér 28. 188

Modern
zongora, fekete, megbi-
zásból olesón eladó. —
Csapó uca 16. 187

Kifogástalan
jóbangu Förster angol
szerkezetű zongora ju-
tányosan eladó. Köz-
ponti egyetem főkapus-
nál. 221

Fekete,
rövid, kereszthúros
Wirth-zongora eladó.
Vár uca 2. III. emelet
2 ajtó. 252

Bútor

Ebédli
bútor, alighasznált, —
komplett, olesón eladó
Bethlen uca 40. 302

Teljesen
új hálószobabútor el-
adó. Kohn, Széchenyi
uca 17. 263

Antik
garnitúra, 2 személyes komplett háló, függönyök, asztal, székek, szőnyeg, vitrin, porcellán, szervíz, hármaskézi előszobaszekrény stb. eladók. Tárgyalni délután 10 órától, délután 3 óráig. Sas uca 2. sz. étkező. 306

Ebédli,
gyönyörű komplett valódi perzsaszőnyeggel 4x5, eladó. Piac uca 65. szám. 298

Eladó
hálószobabútor, jó állapotban levő motorkerékpár Rákóczi uca 27. szám. 300

Modern
gyönyörű diófa ebédli-bútor és berkenye háló, nagyon olcsón eladó. Szepességi uca 27. 116

Vegyes

Grafológus,
mindenről felvilágosít, tanácsot ad. Fogad: Széchenyi uca 43. 216

Szalmáért
trágyát adok, Bada, --- Arany János uca 33. 232

Tüzelő anyagok

Itt az olcsó fa!
Szűz, aprított akác és tölgyfa hazaszállítva, s mázsánsként 4 pengő 20 fillér és jóminőségű szeneke. Kovács fakszemes, Szent Anna u. 33. szám. 129 1. 6.

Tűzifarakta,
5 éve fennálló, elköltözés miatt azonnal átadó. Értekezni Paesirta uca 17. 315

Autó, motor, kerékpár

„Elfa“
Sachs motor, 100 köbcentis, kitűnő állapotban eladó. Jókai uca 52. szám. 258

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Egy
hentesüzlethelyiség azonnalra kiadó. Pozsonyi út 16. Érdeklődni a fűszerüzletben. 49

Sütődo
forgalmas helyen azonnal kiadó. Marton Kálmán u. 11. Nyilvántelep. 88

Ferenc József
út 81. házban egy nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. A volt Magyar Általános Hitelbank helyisége. --- Érdeklődni Weisz Albert terményüzletnél ugyanott. 166

Uccára
nyíló műhelyhelyiség azonnal kiadó, ugyanott teljes kővesműhely berendezés eladó Zanolva 10.

Átadó üzlet, vendéglő

Központban,
cukorka, esmegeüzlet, betegség miatt olcsón átvehető. Cím a kiadóban. 317

Eladó
jőmeneteli fűszerüzlet, berendezéssel. Cím a kiadóban. 92

Kiadó lakás egyszobás

Egy
kis szoba, konyha kiadó. Könyök uca 5. 32

Kiadó
egy szoba, konyhas lakás, bútorral, vagy anélkül, azonnal. Deák Ferenc uca 5. 157

Gőzfűtéses
főlépcsőházi, egy, vagy két szoba, központban kiadó. Cím a kiadóban. 217

Egy
szép szoba, konyha s egészséges, világos gyűmölcsösben, nyugdíjas, (lehetőleg) magános úrnőnek, István út 51. (Széchenyi út végén). 247

Kiadó
uccai szoba, előszobával, különbejárattal, s gáz, villannyal, Deák Ferenc uca 5. 324

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás,
napfényes száraz uccai lakás kiadó. Poroszlav út 71. sz. 210

Két szoba,
konyha, spájz, sertés-tartással kiadó. Kintzi uca 33. sz. 223

Kiadó
elköltözés miatt azonnalra két szoba, mellék helyiségekkel, Rákóczi uca 64. alatt. 238

Hatvan uca 6.
számú bérházban áttelepítés miatt átadó februárra egy kétszobás, s fürdőszobás, garzon lakás, központi fűtéssel, állandó melegvízszolgáltatással, díjmentes lifthasználattal. 183

Kétszobás,
úri lakás, február 1-re kiadó. Domokos Lajos uca 16. 291

Uccai
kettő összkomfortos, udvari kétszobás lakás, azonnal beköltözhető. Pesti uca 55. 321

Kiadó lakás háromszobás

Három szoba,
hálós, parkettes, fürdőszobás, elsőemeleti uccai lakás, lépcsőházi bejárattal, Hungária palotában, februárra kiadó. 198

Bérházban,
központi fűtéses háromszobás lakás kiadó. Cím a kiadóban. 159

Azonnal
kiadó földszinti háromszobás uccai első emeleti udvari háromszobás lakások. Baltazár Dezső uca 12. 27

Város
központjában háromszobás, kertre néző udvari lakás kiadó — Piac uca 56. 305

Kiadó lakás nagyobb

Négy szobás
lakás, minden mellék helyiségekkel kiadó. — Rothermere uca 22. 274

Kiadó
május elsejére négy szobás, összkomfortos lakás, Rákosi Jenő u. 2 II. emelet. 172

Lakást keres

Kétszobás
lakást keresek, a város belterületén, külön udvarral. „Azonnalra“ jellegre. 83

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott kis uccai szoba, Fürdő uca 5. kiadó. Egy, esetleg két személy részére is. 1929 1. 1

Kapualatti
butorozott utcai szoba központban 1—2 személy részére kiadó. — Rothermere u. 42. Ház-tulajdonos. 194

Butorozott
elegáns berendezésű utcai szoba kiadó tisztviselő hölgy, vagy úrnak, Werbőczy utca 3. 1234

Utcai
két ágyas butorozott szoba, kényelmes, tiszta, azonnalra is kiadó. Miklós u. 10. 113

Butorozott
szoba, jól fűthető, azonnal kiadó. Vigkedvő M. u. 14. 127

Egy
csinosan butorozott szoba kiadó. Árpád tér 14. 158

Január
15-re légfűtéses butorozott szoba kiadó. Hatvan uca 6. sz. V. em. 30. 176

Utcai
parkettes butorozott szoba fürdőszoba használatot január 15-re kiadó. Nap u. 22. 193

Különbejárattal
butorozott szoba, két személynek is kiadó. Hatvan uca 2. II. e. 242

Különbejárattal
butorozott szoba kiadó. Verő. Piac uca 58. II. 28 ajtó. 236

Csinosan
butorozott különbejárattal uccai szoba kiadó. Péterfia 14. sz. alatt. 265

Honvéd
ucca 8., különbejárattal uccai butorozott szoba kiadó. 219

Különbejárattal
parkettes, mosdókagylóval felszerelt, csinosan butorozott szoba kiadó. Arany János u. 46. szám. 289

Különbejárattal
csinosan berendezett szoba azonnalra kiadó. Piac uca 58. II. emelet 29 ajtó. 275

Különbejárattal
kis butorozott szoba azonnalra olcsón kiadó. Rákóczi uca 35. 295

Egyszemélyes,
szép butorozott szoba, lépcsőházi, különbejárattal, január 1-ére kiadó. Simonyi út 6. földszint. 304

Butorozott
szoba, előszobával, a város szívében azonnal kiadó. Tárgyalni Sas uca 2., az étkezőben, délelőtt 10, délután 3 óráig. 307

Különbejárattal
folyóvízes butorozott szoba, ellátással, vagy anélkül kiadó. Simonyi út 15. szám. 329

Butorozott
szoba, különbejárattal azonnal kiadó. Bethlen uca 40. 303

Uccai
butorozott szoba kiadó Hatvan uca 18., balra, sarok lakás. 319

Uccai
nagy szoba, előszobával, irodai célokra, s esetleg butorozva kiadó. Piac uca 65. 297

Uccai
csinosan butorozott szoba kiadó. Pózsóf kir herceg uca 36. 322

Gazdasági eszközök

Eladó
féderes kocsik, egy igás szekér, löszerszámok, nyereg, Pesti uca 3. 1917

Szánkatalp,
szekértengelyre szerelhető és egy teljesen jókarban levő sárga vászonfedeles kocsik eladó Honvédtemető uca 6. 95 vv.

Járgány,
szecsavágó, rosta, igás szerszám, kocsik szerző, kettő 500 literes moslékos hordó eladó Arany János uca 27. 124

Fűllesztő,
160 literes és alighasznált gépszív eladó. Hunyadi uca 21. 243

Eladó
egy jókarban levő rézpavagó, Katz-telep é hizott sertés. Kender u. 22. szám. 215

Kütfűrészt,
vízvezeték szerelést, javítást vállal, felelősséggel Kiss, kütfűrészszerelő, Nyil uca 117. 147

Kocsi
szántalp eladó. Roba, Széchenyi uca 17. 264

Ingóságvétel

Mindent
veszek. Használt bútor, varrógépet, zálogcédulát. Ingóságokat Andrasko, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövök. 686 1. 4.

Ingóság eladás

Kétaknas folytonógó
„Perpetum“ salgotárjani köszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások szobák fűtésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Fényképezőgép
fémállvány, 6 pengőért eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1234

Műkoresolya,
kiváló acél, kerékorrú, 42-es cipőre szerelve, cipővel együtt 25 pengőért eladó. Domokos Lajos uca 6. 1909

Egy pár
kocsi szántalp eladó. Csapó uca 89. 124

Eladó
egy cipészvarrógép, javításra való. Rakovszki u. 6. 149

Kétkerekű
kézikocsi, rádió, olajfestmények eladók. — Mester u. 34. 1913

Eladó
alig használt félhálós szoba butor. Csemete u. 14. sz. délután 3—4 között. 1989

Rex
billiárdasztal eladó. Rucza vendéglő. 33

Üzemképes
nikkelező berendezés eladó. Deutsch Miklós, Nyíregyháza, Rákóczi u. 7. 98

Használt
butorok, pianino, frógép, varrógép, ingaóra, tükrök, pultok, iroda-berendezés, eladók. — Csapó u. 16. Andrasko. 186

Eladó
villanymotor 100 v. egy üvegezett szekrény és pult. Vasvári u. 6. 202

Egy
darab jókarban levő „Club“ billiárdasztal, 4 darab dáköval olcsón eladó. Bánk, Monostorpályi ut 72. Korcsma. 190

Kocsiszántalpak,
Meteor folytonógó fűrészporkályhák eladók. Bartha, Ispóty 3-b. 222

Balkaros
Singer varrógép, jutányosan eladó. Csapó u. 4. sz. 241

Eladó
vadonatúj belga gyártmányú pisztoly olcsón engedélyezett. Szabolcs u. 28. 229

Ebédli
és hálószoba butor eladó, — érdeklődni Domokos Lajos u. 16. 9—11-ig. 292

Jó állapotban
levő női kaptafák eladók Tiszántúli Cipőipari KFT. Csapó uca 13. sz. 254

Singer
varrógép süllyesztős olcsón eladó Kossuth u. 41. keresztút. 281

Vasplatinis
dobkályha és szabóvasaló kályha olcsón eladó. Széchenyi 24. 286

Burgonyafűllesztő,
lisztes ládák, Wampir porszívógép, 5 lóerős villanymotor használt állapotban eladó. Csapó u. 77. 112

Eladó
háló, ebédli, garantált féregmentes, — István ut 51. sz. Széchenyi ut végén. 288

Eladó
jobb öltönyök, smoking, futószőnyeg, sátor vízmentes ponyva. — Vizonteladónak nem. Kereszt épület balra, Hatvan u. 59. 293

Ingatlant keres megvételre

Vennék,
kis családi házat kert-ségben, lakbér leköltés-re. Ajánlatokat kiadóba „Tisztviselő“ jellegre. 201

Három,
vagy négy szobás, összkomfortos házat keresek megvételre, nagyobb banktelherrel. — Cím a kiadóban. 211

Eladó házhely

Házhely
eladó. Károly Ferenc József út 34 C. Gyűmölcsfákkal, szőlővel beültetve. Érdeklődni délután 3 óráig, Poroszlav út 22. 167

Hajdúszoboszlón
piac s tündő központján, 800 négyszögöl vil latelek, sürgősen eladó Nagy Ferenc, Debrecen Szondi uca 5. sz. 168

Villatelek,
eladó. 300 négyszögöl Nagyerdőn, Csanak József uccában. Értekezni: Kossuth uca 27. szám. 173

Eladó
István úton 300 négyszögöl házhely, vagy kiadó. Érdeklődni Arany János uca 55. 248

Monostorpályi
úton házhelyek olcsón eladók. Értekezni Simon ügyvédnél. Piac uca 81. szám. 174

Eladó ház

Családház,
központban eladó. 24. polya uca 3. 141

Hallatlan olcsón
eladó egy nagy jövendmet hozó ház: a Vaudég utca 54. sz. Hál lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Vég-ső ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Mindenféle gyönyörű szép fajalmák frissen érkeztek DUS VÁLASZTEKBA
Délgyümölcsösökben Arany Bika mellett és a Hungária palotában.

Ugyszólván ingyen juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér utca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kut van a 700 négyszögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Kertészségben esinos ház igen olesón eladó. A Bózzay telepen. 384 négyszögöl telke, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Előnyös vétel. Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házat. Nagy, 591 négyszögletes telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 hámszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Egyetemi sportpályával szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatöelk. Aszfaltos út mentén. Közlebbi felvilágosítást ad a Kölcseyi Segélyező Egylet. Kossuth uca 8. 104+

Kitűnő jövedelmet biztosít magának, ha sürgősen eladó házat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam, 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Nagyszerű üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvethető. Címét a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

3 pengőért házhely négyszögletes, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsóni kövesúttól 1 percnél, az Apponvi utca 48. szám alatt fekszik. Megbízható egyén részletfizetésre is megkaphatja. 2

Havi 172 pengő bérjövédelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögletes telke, 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Alkalmi áron kevés pénz átvethető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Három utcára szülő egyszerű házat vehet a Nap utca, Attila tér, Baross utca által határolt telken. A ház a Nap utca 22. szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás urilakás parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlőligas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olesón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Eladó ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövédellel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

A lakbérből kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most újjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbéréből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Önmagát kifizeti két év alatt egy havi 290 pengő jövedelmű ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

56 pengő hoz havonta egy 133 öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Eladó ház, Faragó utca 3. sz. két uccára nyílik. Csapó utca sarok mellett. 199

Eladó kétszobás, összkomfortos villa, adómentes, 1250 négyszögletes gyümölcsös. Széchenyi utca 76. 289

Eladó ház, két szoba, konyha nyárikonyha, szőlőligas, két 130 négyszögöl telek, 1200 pengő. — Létay út 13. B. 178

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debreczen, Bethlen u. 21.

BALÁZS ANDOR
INGATLANFORGALMI IRODA - RÁKOSI JENŐ - U. 5.

Földek: Ondódon 4, 10, 20. Ebesen 8, 20, 30. Bánkon 30 hold tanyás.
Házak: Széchenyi u. 99. sz., adómentes modern, tízezerrel megvehető. Piac uccán 14,000 bérjövédelmű 90,000 P Ezenkívül családi és bérházak, város minden részében eladásra előjegyzésben. Csak alkalmi vételeket ajánlok. 257

Boldog újévet kíván Gődény csemegeüzlet Csapó 7. Szilágyság mellett. Telefon 17-64.

Keves pénz átadó 54 pengő havi bérjövédelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik. Cím a Debreczennél. 17 A +

Eladó föld Gyümölcsösnek kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíj villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari utca 4. 102 +

Hat és fél hold gyümölcsös állomás mellett, épülettel (két darabban is) eladó. Értekezni Rákosi Jenő u. 8. félmelet 3. 277

Város alatt, Vámospéresi uton öt hold föld bekerítve eladó. Tóth, Belleme 96. 85

Öt hold föld a Vedresdülőben eladó. Értekezni Faragó u. 19. szám. 279

Eladók 120-60-50-30 holdas tanyás földek. — Balogh ingatlan iroda, Ferenc József utca 64. szám. 148

Eladó föld a Vámospéresi utcán, a Kondorosi esárdával szemben, a 71. számú tanyában 9 hold föld. Értekezni Csapó u. 99. Hentesüzlet. 237

Eladó állatok három fiatal 150 kiló körüli súlyú sertés, — Boldogkert Borzovai u. 15. szám. 118

180 kilós zsírsertés eladó. Szolymos-telep, Kálmán u. 6. szám. 115

Hízott sertések eladók. Szoboszlói út 12. 87

Liba, nagyobbajta, tölteni vagy magnak, kapható Kossuth utca 54. 1993

Két darab fiatal zsírmalac, 380 kg. súlyú, eladó. Pácsi utca 13. 74

Egy darab hízott sertés eladó. Mátyás király utca 32. 214

120 kilós fiatal mangalica zsírsertés eladó. Bösörmei út 28. 213

Négy darab 125 kg-os hízott sertés eladó. Varga utca 39. 151

3 darab 160 kilós zsírsertés egyenként eladó. Telleki utca 80. 218

Eladó egy darab fiatal 160 kg zsírsertés. Bösörmei út 64. 146

Hízott sertések eladók! Rákóczi u. 44. 150

Fiatal zsírsertés eladó, az Apaffy malomban. 151

Egy 150 kg zsírsertés eladó. Bujdosó u. 31. 152

80-100 kg közötti kövér malacok eladók. Kuruc utca 18. 205

Fiatal faj farkas kutya eladó Szegfű utca 25. 80

4 darab 110 kg-os kövér sertés eladó. Kertész utca 3. 156

Nagytejű friss fejős fajtehének eladók. Cím a kiadóhivatalban. 153

Három darab 150 kg-os prima sertés eladó. Veres utca 8. sz. 162

Fiatal kövér sertés 120 kg-ig eladó. Viola utca 11. Libakert. 161

Négy darab hízott sertés eladó. Eötvös utca 82. 165

Két darab kövér sertés eladó. Kut utca 64. 179

Eladó két darab kövérsertés. Perces utca 9. 260

Egy zsírsertés 130 kilós eladó. Kassai út 31. 177

Eladó kisfias tehének. Cím a kiadóban. 181

Kövér hízott sertés eladó. Homok uca 116. 206

Eladó 3 darab fiatal zsírsertés. 150 kg. darabonként. Monti ezredes utca 16. 209

Eladó 10 hónapos 135 kg súlyú hízott sertés. Lósvai u. 23. 208

Egy 150 kg-os zsírsertés eladó. Csige kert utca 9. 79

120 kilós mangalica zsírsertés eladó. Gyár utca 9/B. sz. Tóth u. 311

Prima mangalica 85 kilós eladó Rákóczi utca 61. 312

Prima, zsírsertések eladók darabonként 170 kilós — Boldogkert, Uszó utca 9. szám. 313

D. K. W. Meisterklasse 4 üléses, Balilla 4 üléses és motorkerékpárok eladók. Szoboszlay, Széchenyi utca 24. szám.

Bán utca 5. prima 160 kg-os zsírsertés eladó. 5 darab. 191

Hízott sertés két darab eladó. Gyár utca 5. 181

Eladó egy darab 11 hónapos 140 kg-os zsírsertés. — Dugovits Titusz utca 14. 203

Eladó 2 darab egy éves mangalica hízott sertés — Nagyváros utca 19. 204

Eladó két darab kövér sertés, Vénkert, Sinay M. u. 8 szám. 226

Prima zsírsertések eladó. János utca 32-a. sz. 196

Egy 120 kilós kövér sertés eladó. Csapó kert, Móric uca 34. 246

Eladó két darab 11 hónapos kövér sertés, 110-115 kilósak. Gyöngyvirág utca 15. 235

Két darab 8 hónapos zsírsertés eladó. Perces u. 14. szám. 228

Egy darab 130-140 kilós zsírsertés eladó. Árpád tér 35. 282

Eladó kisborjas tehén. Belleme 110. Sámsoni uti iskola mellett. 189

Hízott malac 120, 110 90 kilós eladó. — Honvédtemető utca 31. szám. 266

120 kilós zsírmalac eladó. Doboz utca 9. sz. 262

Négy darab fiatal kövér sertés eladó, Cserepes u. 20. sz. Darabonként is. 268

Eladó két darab hízott sertés 150-160 kilós, Huszárgál utca 12. sz. 1234

Eladó két darab 110-120 kg. fiatal sertés, Mikes Kelemen utca 5. 271

Eladó hízott sertések, helyszínen megperzseltetők, Bihari-telep, Árva utca 9. sz. 290

Egy 140 kilós súlyú sertés eladó. Kossuth utca 51 keresztút. 308

Egy 115 kilós 8 hónapos mangalica eladó. Móric utca 1. szám. 296

Szerkesztésért felelős: **PÁLFY JÓZSEF**
Kiadja és nyomja a **TISZANTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Kiadásért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató.